

Helsingin kaupunki
Rakennusvirasto

Ala-Malmin aluesuunnitelma

Julkaisija:	Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Teksti:	Virpi Vertainen (Lähtötiedot), Tiina Saukkonen (Luonnonhoito), Maija Elo, Eetu Elohaka, Tommi Kärki, Eila Sihvola (Suunnitelma)
Visualisointi:	Jyrki Ulvila, Anne Ekholm, Eila Sihvola
Taitto:	Eila Sihvola
Pohjakarttamateriaali:	Kaupunkimittausosasto (013/2009)
Muut kuvat:	Tiina Saukkonen, Virpi Vertainen, Tommi Kärki, Eila Sihvola
ISBN:	978-952-223-384-4
ISSN:	1238-9579
Tulostus:	Kopio Niini Oy
Painos:	100 kpl

ALA-MALMIN ALUESUUNNITELMA

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2009:6 / Katu- ja puisto-osasto
ISBN: 978-952-223-384-4

TIIVISTELMÄ

SUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Katu- ja puisto-osaston johtoryhmä hyväksyi suunnitelman linjaukset, painotukset ja kustannusraamin 20. tammikuuta 2009. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi suunnitelman 12. maaliskuuta 2009 ohjeellisena noudatettavaksi.

SUUNNITELMAN LAATIMINEN

Aluesuunnitelman tarkoituksena on kehittää Ala-Malmin yleisiä alueita pitkällä aikavälillä. Suunnittelualueeseen kuuluvat Ala-Malmi, Malmin lentokentän länsiosa sekä pääradan itäpuolinen Tapanila. Suunnitelma koskee katu- ja puistoalueiksi kaavoitettuja yleisiä alueita.

Aluesuunnitelma on rakennusviraston työväline katu- ja puistoverkostojen ylläpitämiseksi tasapuolisesti koko Helsingin alueella. Suunnitelmassa tarkastellaan katu- ja puistoalueiden kuntoa ja palveluiden nykytilaa sekä parantamistarpeita alueen asukkaita kuunnellen. Tarkoituksena on koota havaitut tarpeet, erilaiset toiveet ja ideat tavoitesuunnitelmaksi. Aluesuunnitelman avulla kohdennetaan kunnossapidon ja rakentamisen määrärahoja: suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet sekä toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys.

KADUT, TORIT, AUKIOT JA KATUVIHERALUEET

Katualueiden suunnittelussa pyritään ympäristöön sopiviin, ympäristön eri arvot ja aikakauden tyypilliset piirteet huomioiviin ratkaisuihin. Kokoojakatujen yleisilmeen kehittäminen alueen luonnetta vastaavaksi huomioidaan niiden peruskorjausta suunniteltaessa. Katualueiden valaistuksessa kiinnitetään huomiota suojateiden ja liittymien sekä leikkipuistojen, leikkipaikkojen ja päiväkotien lähistöjen reittien sekä oleskeluun tarkoitettujen alueiden turvallisuuteen ja näkyvyyteen.

Investointikohteiksi valittiin kohteita, joiden toiminnallisuudessa ja turvallisuudessa on parannettavaa. *Vilppulantien suojatien* toimimattomuus näky selkeästi alueelle syntyneiden oikopolkujen muodossa. *Pysäköintialue Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa* on kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla oleva epämääräinen hiekkakenttä, jota käytetään pysäköintialueena. Alueen rakentaminen parantaa liikenneturvallisuutta, alueen viihtyisyyttä sekä koko Ala-Malmin imagoa. Investointihankkeeksi on valittu myös *kevyen liikenteen väylä välillä Tattariharjuntie-Malmin kalmistotie*. Kohteen kunnostaminen parantaa liikenneturvallisuutta ja kevyen liikenteen yhteyksien jatkuvuutta.

Rakenteellisen kunnossapidon ja tehostetun ylläpidon keinoin parannetaan Ala-Malmin keskustan tärkeintä kävelyaluetta *Pekkanraittia, Ala-Malmin raittia ja Ala-Malmin toria* sekä *Tapanilan aseman pysäköintialuetta*.

PUISTOT

Viheralueilla on tavoitteena monipuolisen, monimuotoisen ja toimivan kokonaisuuden luominen. Viheralueiden tulee tarjota asukkaille tasavertaiset mahdollisuudet ulkoilla ja käyttää puistojen palveluita turvallisessa ja esteettömässä ympäristössä.

Puistoissa pyritään turvaamaan historiallisten arvojen ja aikakaudelle tyypillisten piirteiden säilyminen. Tyypillinen aikakautensa edustaja on Ala-Malmin keskustassa sijaitseva *Ala-Malmin puisto*. Puiston yleisilmettä parannetaan rakenteellisen kunnossapidon ja tehostetun ylläpidon keinoin.

Puistojen käytettävyyttä vahvistetaan uusimalla puistojen kalusteita ja täydentämällä puistojen reitistöä. Suunnittelualueen väestö tulee kasvamaan määrällisesti uusien asuinalueiden valmistuttua ja vanhusten osuus alueella lisääntyy. Esteettömyyteen ja turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Lapsiperheiden tarpeet huomioidaan huolehtimalla leikkipuiston ja leikkipaikkojen turvallisuudesta ja käytettävyydestä. Tärkein ja laajin investointikohde on *Filpuksenpuiston peruskorjaus*. Puisto sijaitsee keskeisellä paikalla Ala-Malmin kaupunkirakenteessa. Se uudistetaan eri ikäisten käyttäjien kohtauspaikaksi.

Muita investointikohteita ovat *Longinojan lähiympäristö*, jossa pääpaino on luonnon monipuolisuuden vaalimisessa ja *Fallkullan tilan* sisääntulon, opastuksen, pysäköintialueen ja oleskelualueen kohentaminen sekä valaistuksen täydentäminen.

Rakenteellisen kunnossapidon ja tehostetun ylläpidon keinoin parannettaviksi kohteiksi valittiin Ala-Malmin puiston lisäksi *Ojanvarsipuisto, polkujen vahvistaminen viheralueilla, kalusteiden ja syväkeräyssäiliöiden lisääminen puistoreiteille sekä kevyen liikenteen väylien kunnostukset viheralueilla.*

LUONNONHOITO

Ala-Malmin alue on rakentunut maatalousmaiseman reunalle. Tiiviit asuinalueet sijoittuvat alueen länsiosaan. Alueen keskiosat ja itäpuoli ovat metsien kehystämää peltomaisemaa. Longinojan arvokas pienvesi luikertelee peltoalueiden halki. Laajimmat metsäalueet sijaitsevat alueen kaakkoisosassa Sepänmäen ja Tattariharjun alueella.

Peltoalueilla ja metsiköissä kulkevien ulkoilureittien varsilla ja oleskelualueilla nostetaan viheralueiden hoitotasoa. Maisemapelot pidetään viljelyksessä ja niittyalueita hoidetaan säännöllisesti. Niittyalueita hoidetaan säilyttäen ne avoimina ja virkistyskäytössä. Umpeenkasvaneita näkymiä avataan ja ympäristön pusikkoisuutta avarretaan puuston harvennuksin ja pienpuuston hoitotoimin. Tavoitteena on elinvoimainen, kestävä ja viihtyisä lähiympäristö. Luonnon monimuotoisuus otetaan hoitotoimissa huomioon.

Ala-Malmin metsät ovat pääosin varttuneita tai nuoria. Ylitiheitä metsäalueita hoidetaan harvennushakkuin, jolloin niiden elinvoimaisuus säilyy pidempään. Uudistushakkuiden tarve ajoittuu seuraavalle suunnittelukaudelle. Hakkuutoimenpiteet tehdään ulkoilijoiden turvallisuus ja viihtyisyys huomioiden. Toimenpiteistä tiedotetaan ajoissa ennen niiden toteutusta. Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmat metsäkohteet jätetään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle. Lahopuuta jätetään myös hoidettaviin metsiin. Kaikki hoitotoimet toteutetaan siten, että lähiluonnolle, kuten paikalliselle linnustolle ja eläimistölle, ei aiheudu kohtuutonta haittaa.

SAMMANDRAG

OMRÅDESPLANEN GODKÄNNES

Ledningsgruppen för gatu- och parkavdelningen godkände riktlinjerna, insatsområdena och kostnadsramen för områdesplanen den 20. januari 2009. Nämnden för allmänna arbeten godkände planen som norm den 12. mars 2009.

UTARBETANDE AV PLANEN

Syftet med områdesplanen är att utveckla Nedre Malms offentliga områden med ett långt tidsintervall. Till planeringsområdet hör Nedre Malm, västra delen av Malms flygfält och delen av Mosa-backa som ligger öst om huvudbanan. Planen berör offentliga områden som är planlagda som gat- eller parkområden.

Områdesplanen är byggnadskontorets verktyg för att upprätthålla gat- och parknätverk jämnt på hela Helsingfors område. I planen tar man i beaktande invånarnas åsikter då gat- och parkområdenas skick och tjänsternas nuvarande tillstånd och förbättringsbehov granskas. Avsikten är att sammanställa upptäckta behov, olika önsknings- och idéer till en målplan. Med hjälp av områdesplanen kan man allokera underhållets och byggnadsverksamhetens anslag: i planen visas standardnivån på områdenas underhåll, renovering och tjänster som byggnadsverket erbjuder, åtgärdsbehov samt åtgärdernas prioriteringsordning.

GATOR, TORG, SKVÄRER OCH GATUGRÖNOMRÅDEN

I gatuområdenas planering strävar man efter lösningar som lämpar sig för omgivningen, omgivningens olika värderingar och som tar i beaktande tidsålderns typiska drag. Utvecklingen av uppsamlingsgatornas allmänna uppsyn för att motsvara områdets karaktär beaktas vid planeringen av deras renovering. Vid belysningen av gatuområdena fästs uppmärksamhet vid tryggheten och sikten för övergångsställen och lekparkernas, lekplatsernas och daghemmens närmiljöer, samt för de områden som är menade för vistelse.

Som investeringsobjekt valdes objekt i vilkas funktioner och säkerhet finns behov av förbättring. *Filpusvägens övergångställes* uteblivna funktion syns tydligt i form av de gengångar som bildats på området. I hörnet av *Rikrokens parkeringsområde* och *Ladugårdsvägen* finns, på en för stadsbilden betydande plats, en obestämbär sandplan, som används som parkeringsområde. Områdets byggande förbättrar trafiksäkerheten, områdets trivsel och hela Nedre Malms image. Som inventeringsobjekt har även valts *Den lätta trafikleden mellan Tattaråsvägen–Malms kyrkogårdsväg*. Objektets upprustning förbättrar trafiksäkerheten och kontinuiteten för den lätta trafikens förbindelser.

Med ett konstruktivt underhåll och en effektiverad skötsel förbättras Nedre Malms centrums viktigaste promenadområde *Pehrstråket*, *Nedre Malms stråk*, *Nedre Malms torg* och *Mosabacka stations parkeringsområde*.

PARKERNA

Målet med grönområdena är att skapa en mångsidig, mångformig och fungerande helhet. Grönområdena bör erbjuda invånarna jämlika möjligheter att idka friluftsliv och att använda parkernas tjänster i en trygg och hinderlös miljö.

I parkerna strävar man efter att trygga de historiska värdena och att förvara de tidstypiska dragen. En typisk representant för sin tidsålder är *Nedre Malms park* som befinner sig i Nedre Malms centrum. Parkens allmänna uppsyn förbättras genom ett konstruktivt underhåll och en effektiverad skötsel.

Parkernas användbarhet förstärks genom att förnya parkernas möbler och komplettera färdvägsnätverk. Befolkningsmängden på planeringsområdet kommer att växa då nya bostadsområden färdigställs och åldringarnas andel på området ökar. Det fästs särskild uppmärksamhet på hinderfriheten och tryggheten. Barnfamiljernas behov tas i beaktande genom att ombesörja lekparkernas och lekplatsernas säkerhet och användbarhet. Det viktigaste och mest omfattande investeringsobjektet är *Filpusparkens renovering*. Parken befinner sig på en central plats i Nedre Malms stadsstruktur. Den förnyas till en mötesplats för användare i olika åldrar.

Andra investeringsobjekt är *Longinojaparkens närmiljö*, var tyngdpunkten ligger i att värna om naturens mångfaldighet och förbättring av *Fallkulla gårds* entré, skyltning och parkeringsområde samt komplettering av belysningen.

Till objekt som förbättras genom konstruktivt underhåll och effektiviserad skötsel har valts, förutom Nedre Malms park, även *Dikesrensparken*, *parkstigarnas förstärkning*, *komplettering av möbler och djupuppsamlingskärl*, samt *renovering av de lätta trafiklederna på grönområdena*.

NATURSKÖTSEL

Nedre Malms område har uppbyggts i utkanten av ett agrarlandskap. Täta botadsområden finns på områdets västsida. Områdets centrala delar och östsida bildas av åkerlandskap som inramas av skog. Longinojas värdefulla småvattenområde slingrar sig genom åkerområden. De mest utbredda skogsområdena finns på områdets sydöstsida på området av Smedsbacken och Tattaråsen.

Intill stigarna och uppehållsplatserna, som finns på åkerområden och i skogsbestånd, höjs grönområdenas skötselnivå. Landskapsåkrarna hålls i bruk och ängsområdena sköts regelbundet. Ängsområdena sköts genom att hålla dem öppna och genom att hålla dem i rekreativt bruk. Igenvuxna perspektiv öppnas och den snåriga naturen görs luftigare genom trädbeståndets gallring och skötsel av småträden. Målet är en livskraftig, hållbar och trivsamt närmiljö. Naturens mångfald tas i beaktande i skötselåtgärderna.

Nedre Malms skogar är i huvudsak äldre eller unga. Skogar som är för täta sköts med gallringshuggning, varvid deras livskraft bevaras längre. Föryngringshuggningens behov sammanfaller med följande planeringsperiod. Avverkningsåtgärderna görs så att områdets användares säkerhet och trivsamhet tas i beaktande. Om åtgärderna informeras i tid innan de genomförs. För naturens mångfaldighets skull lämnas de mest värdefulla skogsobjekten utanför skötselåtgärderna. Rötträd lämnas även i de skogar som sköts. Alla skötselåtgärder förverkligas så att man inte orsakar oskäligen olägenheter för närnaturen, såsom det lokala fågel- och djurbeståndet.

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	5
SAMMANDRAG	9
1. JOHDANTO.....	13
2. LÄHTÖTIEDOT	15
2.1. Kohdealueen sijainti ja pinta-ala	15
2.2. Maankäyttö.....	16
2.2.1 Asemakaavoitus.....	16
2.2.2 Alueen maankäytön muutokset.....	16
2.2.3 Liikenteen suunnitteluhankkeet.....	17
2.3. Kaupunkikuvan ja arvokohteiden analyysi	19
2.3.1 Maastonmuodot ja maaperä	19
2.3.2 Pintavedet.....	19
2.3.3 Historia ja kehitysvaiheet	21
2.3.4 Miljöö ja maiseman arvot	25
2.3.5 Luontoarvot.....	27
2.4. Toimivuus- ja palvelukykyanalyysi.....	33
2.4.1 Väestö.....	33
2.4.2 Katualueet.....	33
2.4.3 Katuverkko ja kunnossapitoluokitus	35
2.4.4 Julkinen liikenne.....	37
2.4.5 Liikennemelu ja melusuojaus.....	37
2.4.6 Esteettömyys	39
2.4.7 Viheralueet ja kevyen liikenteen reitit.....	39
2.4.8 Puistojen tarjoamat palvelut.....	41
2.4.9 Viheralueiden ylläpito.....	43
2.4.10 Kausikasvit.....	45
2.4.11 Muistomerkit, taide ja taitorakenteet	45
2.5. Asukasyhteistyö	47
2.5.1 Asukaskysely	47
2.5.2 Asukastilaisuudet ja näyttely.....	48
3. SUUNNITELMA.....	55
3.1. Suunnitelman tavoitteet ja lähtökohdat	55
3.1.1 Suunnitelman tavoitteet	55
3.1.2 Suunnitelman lähtökohdat	55
3.2. Kadut, torit, aukiot ja katuviheralueet.....	57
3.2.1 Katualueiden nykytilan kuvaus.....	57
3.2.2 Tavoitteet ja toimenpiteet katualueiden parantamiseksi	59

3.2.3	Investoinnit.....	61
3.2.4	Käyttötalous.....	65
3.2.5	Ylläpitoluokkamuutokset.....	65
3.3.	Puistot.....	67
3.3.1	Puistojen nykytilan kuvaus.....	67
3.3.2	Tavoitteet ja toimenpiteet puistojen parantamiseksi	69
3.3.3	Investoinnit.....	73
3.3.4	Käyttötalous	76
3.3.4.1	Ensikunnostuskohteet	77
3.3.5	Hoitoluokkamuutokset.....	77
3.4.	Luonnonhoito	79
3.4.1	Ala-Malmin luonnonhoidon linjaus	79
3.4.2	Luonnonhoidon alueiden tila ja kehittämistavoitteet	80
3.4.2.1	Luonnonhoidon alueet, niiden käyttö ja viihtyisyys	81
3.4.2.2	Asukastoiveet ja niiden huomioon ottaminen suunnitelmassa	81
3.4.2.3	Maisema ja kulttuurihistoria	82
3.4.2.4	Uudet hoitoluokat	82
3.4.2.5	Luonnon arvokohteet, monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet.....	86
3.4.2.6	Kasvupaikkatyypit.....	87
3.4.2.7	Metsien puulajisuhteet.....	87
3.4.2.8	Puuston ikärakenne, hakkuu- ja metsänhoitotarve.....	91
3.4.2.9	Ulkoilureitit, kuluneisuus ja roskaantuneisuus	94
3.4.2.10	Niityt, pellot ja laidunalueet.....	94
3.4.3	Luonnonhoidon toteutusohjelma 2009-2019	95
3.4.4	Aluekohtaiset tavoitteet.....	97
3.5.	Jatkosuunnittelutarpeet.....	100
3.6.	Asemakaavan muutostarpeet	101
3.7.	Kustannukset	102
3.7.1	Rahoitustarve.....	102
3.7.2	Kustannusraami	102
3.7.3	Kustannukset katualueilla 2009-2013.....	102
3.7.4	Kustannukset viheralueilla 2009-2013	103
3.7.5	Luonnonhoidon kustannukset hoitoluokittain	103
4.	KOHDEKOHTAISET SUUNNITELMAT	107
5.	LÄHTEET	121

LIITE 1 - HANKEOHJELMAT

1. JOHDANTO

Aluesuunnitelman tarkoituksena on kehittää Ala-Malmin yleisiä alueita pitkällä aikavälillä. Suunnittelualueeseen kuuluvat Ala-Malmi, Malmin lentokentän länsiosa sekä pääradan itäpuolinen Tapanila. Suunnitelma koskee katu- ja puistoalueiksi kaavoitettuja yleisiä alueita.

Aluesuunnitelma on rakennusviraston työväline katu- ja puistoverkostojen ylläpitämiseksi tasapuolisesti koko Helsingin alueella. Suunnitelmassa tarkastellaan katu- ja puistoalueiden kuntoa ja palveluiden nykytilaa sekä parantamistarpeita alueen asukkaita kuunnellen. Tarkoituksena on koota havaitut tarpeet, erilaiset toiveet ja ideat tavoitesuunnitelmaksi. Aluesuunnitelman avulla kohdennetaan kunnossapidon ja rakentamisen määrärahoja: suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet sekä toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys.

Suunnitelman laadinta aloitettiin käyttäjäkyselyllä syksyllä 2007 asukkaiden huomioiden ja tarpeiden kartoittamiseksi. Projektisuunnittelija Jyrki Ulvila valmisti karttamateriaalia, jonka pohjalta aluesuunnittelija Virpi Vertainen laati analyysiosan aluesuunnitelman lähtökohdaksi. Käyttäjäkyselyn tulokset ja alueen analyysi esiteltiin asukkaille maaliskuussa 2008 näyttelyssä Malmitalolla, missä oli mahdollista antaa suunnittelutoimiston asiantuntijoille palautetta alueen nykytilasta ja esittää toiveita alueen kehittämiseksi. Suunnittelun vaiheita oli mahdollista seurata ja materiaalia kommentoida myös rakennusviraston Internet-sivujen kautta koko suunnittelutyön ajan.

Kesällä 2008 tehtiin maastokartoitukset ja laadittiin suunnitelmaosuus. Suunnitelmaluonnos esiteltiin yleisölle Malmitalolla marraskuussa 2008 pidetyssä näyttelyssä ja 6.11. järjestetyssä vuorovaikutustilaisuudessa. Suunnitelmaluonnoksesta oli mahdollista antaa palautetta myös Internet-sivuston kautta.

Katu- ja puisto-osaston johtoryhmä hyväksyi suunnitelman linjaukset, painotukset ja kustannusraamin 20. tammikuuta 2009.

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi suunnitelman 12. maaliskuuta 2009 ohjeellisena noudatettavaksi.

Aluesuunnitelman laadintaprosessista vastasi aluesuunnittelija Virpi Vertainen. Suunnitteluinsinööri Marko Jylhänlehto toimi asiantuntijana erikoisalanaan kadut ja tekninen suunnittelu. Metsäsuunnittelija Tiina Saukkonen laati luonnonhoidon osuuden. Suunnitelman laatimisessa konsulttina oli Destia Oy. Destia Oy:n työryhmään kuuluivat projektipäällikkö, hortonomi Maija Elo, diplomi-insinööri Eetu Elohaka, maisema-arkkitehti Tommi Kärki, insinööri Mirja Lehtovaara ja hortonomi AMK Eila Sihvola.

2. LÄHTÖTIEDOT

2.1. Kohdealueen sijainti ja pinta-ala

Suunnittelualue sijaitsee koillisessa suurpiirissä pääradan ja Malmin lentokenttäalueen välissä. Suunnittelualueeseen kuuluvat Malmin peruspiirin osa-alueista Ala-Malmi, Malmin lentokentän länsiosat sekä pääradan itäpuolinen Tapanila. Suunnittelualueita rajaa pohjoisessa Suurmetsäntie, idässä lentokenttäalue, etelässä Kehä I ja lännessä päärata. Malmin hautausmaa jää suunnittelualueen eteläpuolelle.

Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on vajaa neljä neliökilometriä ja alueella oli noin 9 500 asukasta vuonna 2007. Suunnitelma käsittää noin sata katua ja noin 175 hehtaaria puistoja. Suunnittelualueen puistoista suurin osa on lähimetsiä ja avoimia peltoja ja niittyjä. Asukasmäärään nähden viheralueita on runsaasti: noin 185 neliometriä asukasta kohti. Puistopinta-ala on noin 15 prosenttia koko koillisen suurpiirin puistopinta-alasta.

2.2. Maankäyttö

2.2.1 Asemakaavoitus

Koko suunnittelualue on asemakaavoitettu. Liike- ja toimistorakentaminen keskittyy Malmin aseman läheisyyteen pääradan varrelle. Teollisuutta on Malmilla pääradan ja Malminkaaren tuntumassa, hyvien liikenneyhteyksien varrella. Lentokenttäalue yltää idässä suunnittelualueen keskelle.

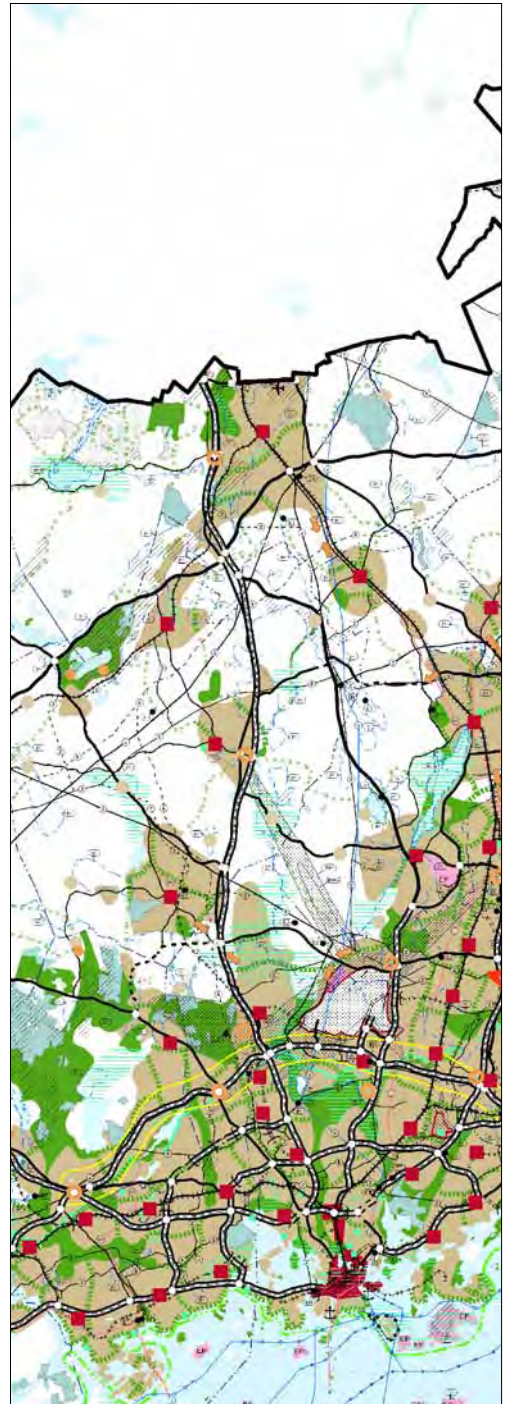
Asuinrakentamiselle varatuilla alueilla on sekä pientaloja että kerrostaloja. Yhtenäisiä kerrostalovaltaisia alueita on Sepänmäessä, Malmin keskuksen tuntumassa pääradan varrella sekä Fallkullassa. Yleiseen rakentamiseen, erilaisia julkisia palveluja varten varattuja tontteja on tasaisesti ympäri aluetta.

Suunnittelualueella on runsaasti puistoja, joista monet on jätetty asemakaavassa nimeämättä. Puistoissa on laaja-alaisia, maisemallisesti merkittäviä kokonaisuuksia Longinojaa seuraillen. Tiiviisti rakennetulla alueella on myös pieniä korttelipuistoja. Koko Helsingin mittakaavassa merkittävät viheryhteydet ovat lentokenttäalueen etelä-, länsi- ja pohjoispuolella. Seudulliset viheryhteydet on merkitty myös Uudenmaan maakuntakaavaan.

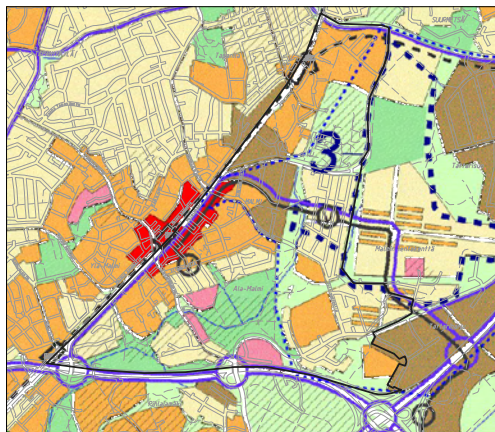
2.2.2 Alueen maankäytön muutokset

Helsingissä asemakaavoitusta ohjaa Yleiskaava 2002. Kaupunkisuunnitteluviraston lähivuosien ohjelmassa ovat muun muassa Tullivuorentien eteläpuolisen alueen asuntorakentamisen tutkiminen sekä Latokartanontien alitse Longinojan läheisyydessä tehtävän kevyen liikenteen alikulun vaatiman asemakaavanmuutoksen tekeminen. Kellaritien pientaloalueella asemakaavaa on tarkoitus päivittää rakennussuojelunäkökohdat huomioiden ja muuttaa rakentamaton koulun tontti asuinrakentamiseen. Sepänmäessä tullaan tutkimaan täydennysrakentamismahdollisuuksia. Väestömäärä tulee tulevaisuudessa nousemaan uudisrakentamisen takia, joten yleisten alueiden käyttöpaineet tulevat kasvaamaan ja puistopinta-ala pienenemään.

Ormuspellon alueen asemakaava on vahvistettu ja alue rakennetaan lähivuosina. Kaupunkirakenteellisena tavoitteena on vä-

Ote Uudenmaan maakuntakaavasta. Lentokenttäalue on merkitty punaisella viivalla, viheryhteydet vihreällä ja keskusta-alueet punaisella neliöllä.

*Ote Yleiskaavasta 2002.
Keskustatoiminnot on merkitty punaisella, työpaikka- ja teollisuusalueet ruskealla, kerrostalovaltainen asuminen tummankeltaisella, pientalovaltainen asuminen vaaleankeltaisella, julkisten palvelujen alue vaaleanpunaisella ja virkistysalueet vihreällä.*

estöltään ja rakennustyypeiltään monipuolinen, pienimittakaavainen ja malmilaiseen henkeen sopiva, urbaani asuinalue. Eniten tontteja osoitetaan kaupunkipientaloille. Kaikkien kolmen asuin-korttelin sisään luodaan pienimittakaavaista jalankulkuympäristöä pihakatuineen ja aukioineen. Ormuspellon rakentamisen tarkia erityisesti kevyen liikenteen yhteydet uudelta asuinalueelta Malmin keskuksen palveluihin on tarkistettava toimiviksi.

2.2.3 Liikenteen suunnitteluhankkeet

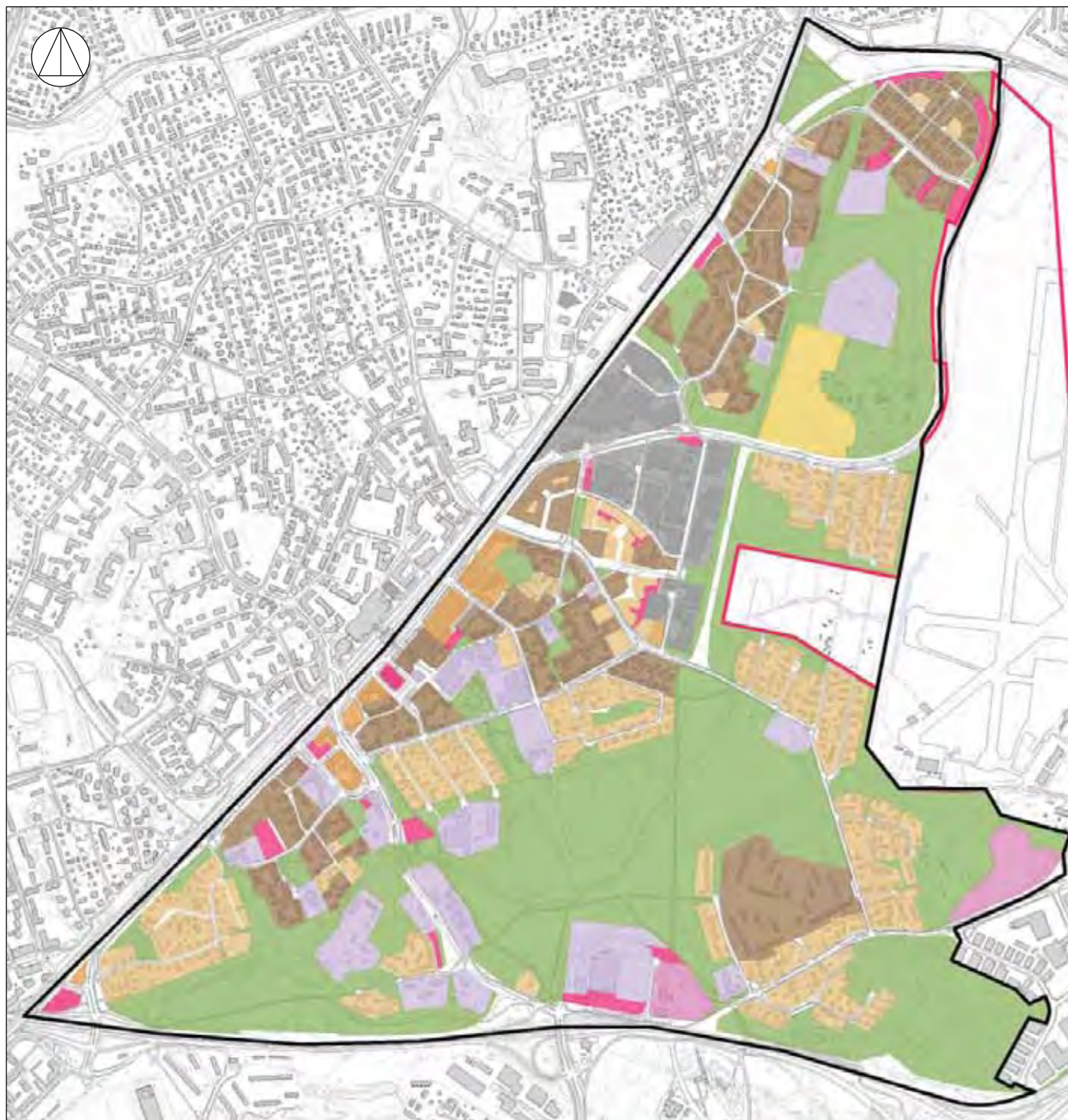
Heli-rata, joka erkanisi pääradasta Tapanilan aseman pohjoispuolella ja jatkuisi siitä itään Suurmetsäntien eteläpuolella, on hanke, josta ratahallintokeskus on tehnyt alustavan selvityksen. Aikataulua hankkeelle ei ole, joten todennäköisesti sillä ei lähivuosina ole vaikutuksia suunnittelualueeseen. Heli-rata on merkitty varauksena Yleiskaava 2002:een.

Jokeri II -joukkoliikennedyhteyden suunnittelu jatkuu hallintokuntien yhteistyönä. Toteutuessaan hanke tulee parantamaan poikittaista liikennettä myös suunnittelualueelta sekä länteen että itään. Jokeri II liikennöinnin on suunniteltu käynnistyvän vuonna 2012. Yhden vaihtoehdon mukaan linjan alkupää sijaitisi Vuosaaren metroasemalla. Bussilinjan reitti tulisi kulkemaan todennäköisesti Latokartanontieltä Kehä I:lle. Länteen mentäessä reitti jatkaisi Kirkonkyläntietä pitkin Vanhalle Tuusulantielle sekä edelleen Paloheinään. Linjan pääteasema olisi Vantaan puolella Myyrmäessä.

Investointiohjelmassa on alustavasti ohjelmoitu Suurmetsäntien ja Malminkaaren kiertoliittymän rakentaminen vuodelle 2013. Lopullinen rakentamisajankohta määräytyy vuosittaisista määrärahoista päätettäessä.

Malminkaaren varteen rakennetaan kadun molemmille puolille koirapuiston kohdalle pysäköintialueet. Pysäköintialue korvaa osaltaan Tasankotien varressa aiemmin sijainneen pysäköintialueen, joka poistui käytöstä kun kohdalle rakennettiin asuintaloja.

Asemakaavoitus suunnittelualueella

	viheralue		erityisalue
	asuin kerrostalojen alue		retkeilyalue
	asuin pientalojen alue		liikenne- ja autopaikkojen alue
	teollisuus- ja varastoalue		liike- ja toimistorakennusten alue
	yleisten rakennusten alue		lentokenttäalue

Km
0,0 0,2 0,4

Pääosin Malmin lentokenttää kiertävän ulkoilutien ja ladun käyttäjien tarpeisiin rakennettava pysäköintialue vähentää ajoittain valtoimenaan leviävän pysäköinnin lähialueiden asutukselle aiheuttamaa haittaa. Pysäköintialueet palvelevat samalla koirapuiston ja Fallkullan kotieläintilan käyttäjiä. Pysäköintialueiden kohdalle rakennetaan Malminkaaren ylittävä suojatie parantamaan lentokenttää kiertävän reitin saavutettavuutta Tapanilan suunnasta. (Tapanilan liikenteen ohjaussuunnitelma. Kslk 11.5.2006)

2.3. Kaupunkikuvan ja arvokohteiden analyysi

Ormusmäen laki on kallioinen.

Pitkät näkymät yli pelto- ja niittyaukeiden ovat paikan rikkaus.

2.3.1 Maastonmuodot ja maaperä

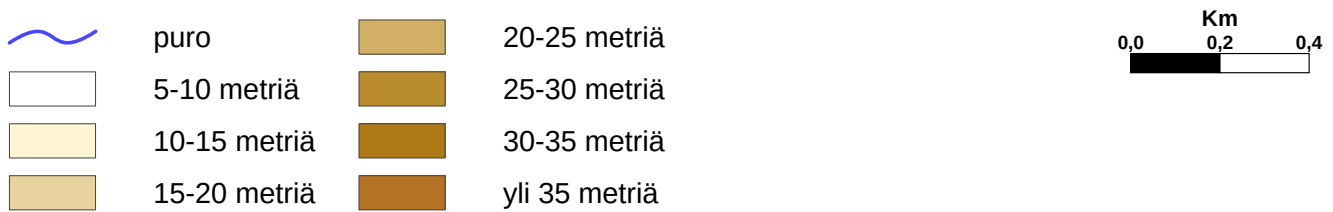
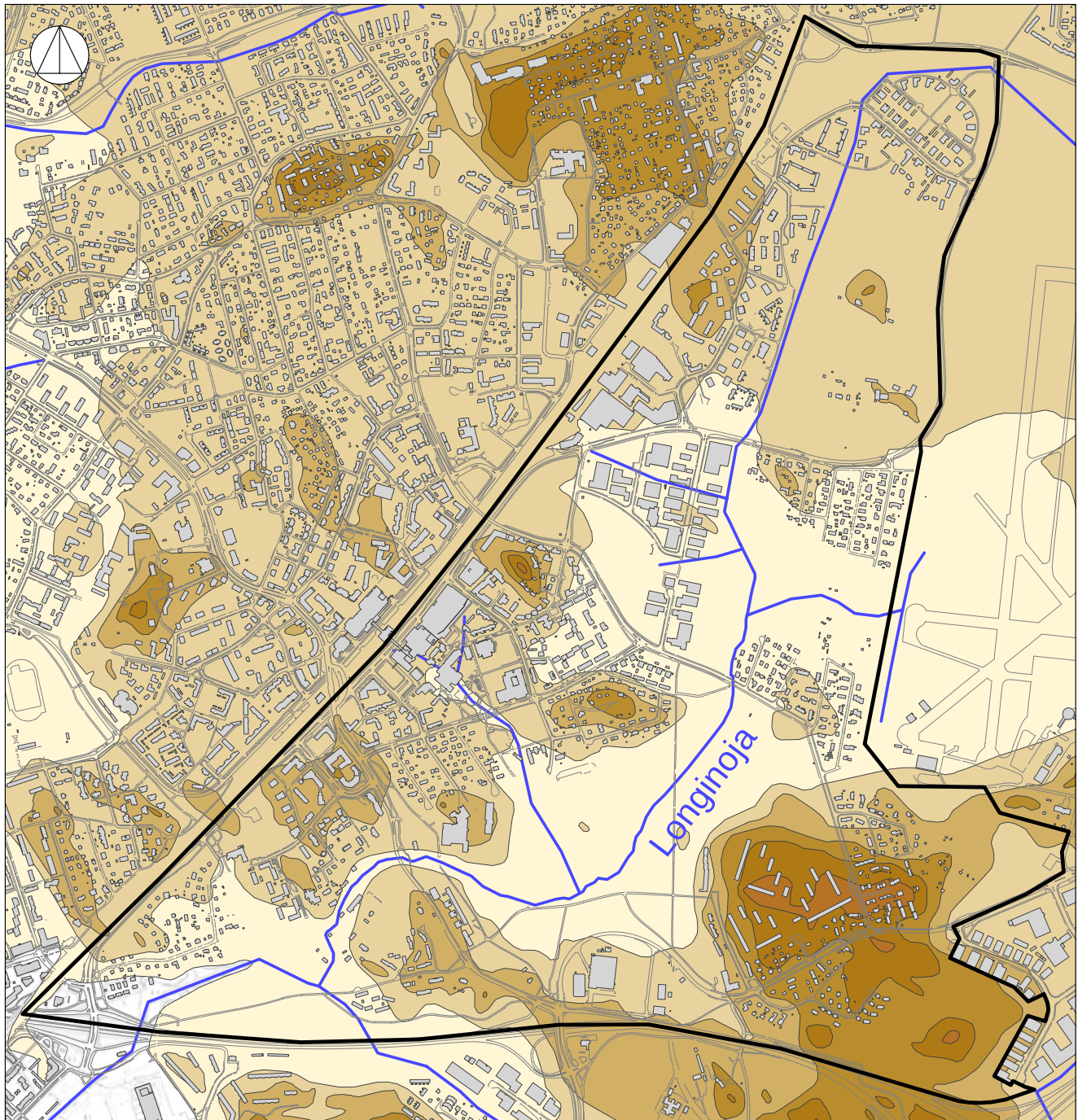
Suunnittelualue sijaitsee melko tasaisella alueella, josta kohoaa muutamia mäkiä. Tasaisten, alavien alueiden maaperä on pääasiassa savea, kun taas ympäristöään korkeammalle kohoavat mäennyppylät ovat kitkamaata ja niillä esiintyy usein myös kaliopaljastumia. Ormusmäen ja Sepänmäen lakialueet yltävät yli 30 metriin merenpinnan yläpuolelle. Erityisesti Sepänmäellä on merkitystä myös maisemallisesti, koska se muodostaa avoimen Longinojan laakson taustalle metsäisen silhuetin.

Longinojan laakso on alava ja tasainen. Viljeltyjen peltojen, niittyjen ja metsäalueiden mosaiikki muodostaa laaksoon luonnoläheisen virkistysalueen, jossa risteilee ulkoilureittejä. Pitkät näkymät kulttuurivaikutteisessa Longinojan laaksossa ovat tärkeitä maisemallisesti ja alueen omaleimaisuuden kannalta. Avoin maisematila jatkuu suunnittelualueen itäpuolelle jäävällä Malmin lentokentällä. Pitkät näkymät ovat kuitenkin monin paikoin umpeutuneet pensastojen ja puiden vallatessa peltojen reunoja ja niittyjä.

2.3.2 Pintavedet

Tattarisuolta alkava Longinoja kulkee suunnittelualueen halki pohjoisesta etelään. Purolaakso on suunnittelualueen tärkein maisemallinen vesielementti ja sen ympärille keskittyy myös pääosa alueen luontoarvoista. Longinojan uomaa on aikojen saatossa suoristettu, jolloin osa sen viehättävästä, puromaisesta olemuksesta on menetetty. Suunnittelualueen eteläosassa oi-

Topografia ja pintavedet

Fallkullan pelloilla oleva ojauoma on maisemoitu.

Osa Longinojasta on palautettu mutkittelevaksi ja uomaan on tuotu kiviä ja soraa parantamaan kalojen viihtymistä.

kaistu purouoma palautettiin mutkittelevaksi Suomen ympäristökeskuksen kanssa yhteishankkeena vuonna 2006. Longinojan ylityspaikat on useimmiten toteutettu rummuin, mikä ei ole puron eliöstön eikä maiseman kannalta hyvä ratkaisu.

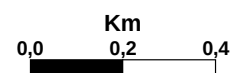
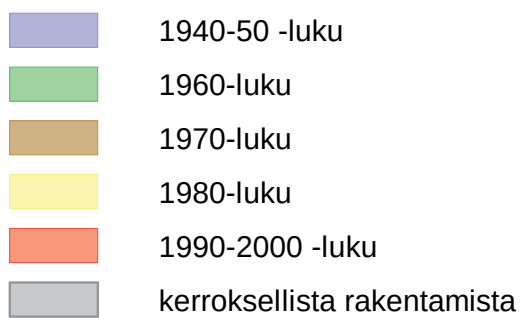
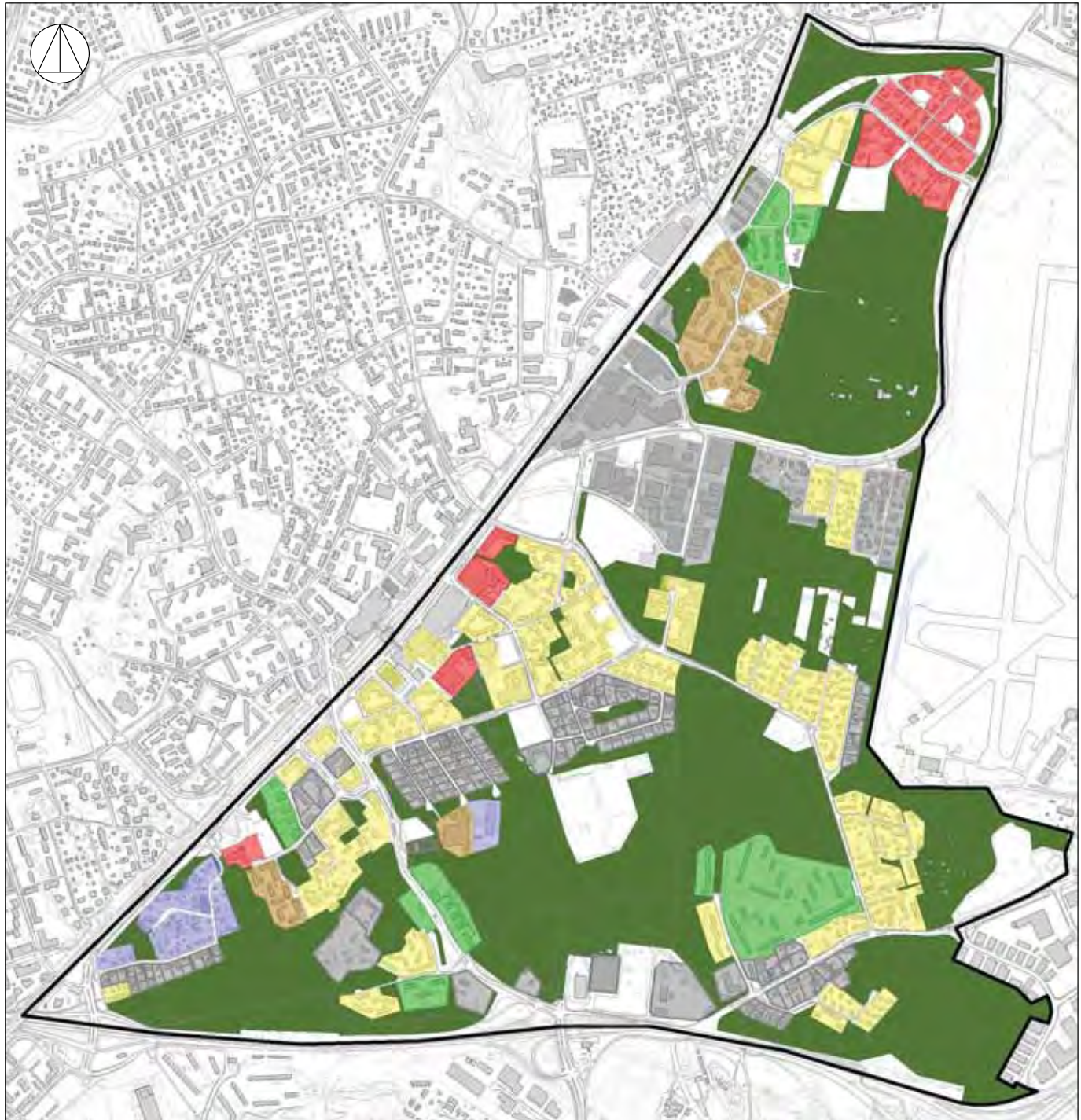
Pintavesiä on tasaisella laaksoalueella ohjailtu monin paikoin ojamaisiin uomiin ja painanteisiin. Osa ojista on putkitettu kulkemaan huomaamatta maan alla. Monilla suoralinjaisilla ojilla ja painanteilla ei ole juurikaan merkitystä maisemassa, mutta niiden penkereet pensaikkoineen tarjoavat muun muassa suoja- ja pesimäpaikkoja linnustolle. Fallkullan pohjoisella pellolla asuinalueen eteläpuolella ojauoma on maisemoitu uuden puiston rakentamisen yhteydessä.

2.3.3 Historia ja kehitysvaiheet

Malmi oli Helsingin pitäjän suurimpia kyliä ja seudun pellot olivat viljavia ja laajoja. Asutus oli maaseutumaista siihen saakka, kunnes Helsingin ja Hämeenlinnan välille vuosina 1858–1862 rakennetun rautatien varteen avattiin Malmin rautatiepysäkki vuonna 1870. Kylä kasvoi pikku hiljaa merkittäväksi kauppakeskukseksi erilaisine palveluineen ja maanviljely väistyi monien muiden elinkeinojen tieltä. Vuosisadan vaihteessa Malmista oli tullut Helsingin maalaiskunnan keskus. Vuonna 1946 Malmi liitettiin Helsingin kaupunkiin, ja kaupunkirakenne alkoi tiivistyä lisärakentamisen myötä. Lähiöajatus muutti Malmia 1960-luvulta lähtien. Jo 1970-luvulla alue tunnettiin työläiskaupunginosana, jolle oli tyypillistä pienet kauppaliikkeet, verstaat ja pienteollisuuslaitokset. Viime vuosikymmeninä Malmille on rakennettu jatkuvasti lisää pienkerrostaloja, liiketiloja sekä rautatieaseman ympärille suuri liike- ja kauppakeskus. Malmin sydämessä sijaitseva Malmitalo valmistui vuonna 1994. Malmin alue jatkaa kehittymistään, kun uusi asuinalue nousee entisten teollisuustonttien tilalle Ala-Malmin Ormuspeltoon.

Sepänmäkeä kutsutaan Helsingin pienimmäksi lähiöksi: asukkaita on vajaa 600. Sepänmäen asuntoalue valmistui 1960-luvun puolivälissä ja se on toteutettu ajan hengen mukaisesti: rakennukset on sijoitettu väljästi luonnonympäristöön ja pysäköinti on keskitetty.

Suunnittelualueen rakentamisvaiheet

Ala-Malmin torin ympäristö on alueen keskus.

Fallkullan uusi asuinalue kohoaa peltöjen keskeltä.

Fallkullan tilan päärakennusta ympäröi yleinen puistoalue.

Malmin lentokenttä, joka sivuaa suunnittelualueetta, rakennettiin vuonna 1936. Kentän sijaintipaikan valintaan vaikutti keho maaperä: pehmeää Tattarisuota ei ajateltu voitavan rakentaa asuinkäyttöön. Kenttä kuitenkin osoittautui 1940-luvun lopulla liian pieneksi ja maaperä liian heikkokantoiseksi suurenevalle lentokalustolle. Suuret liikennekoneet siirtyivät Helsinki-Vantaan kansainväliselle lentoasemalle sen valmistuttua vuonna 1952. Malmin lentokenttä toimii nykyisin yleisilmailun keskuksena: kentältä tehdään noin 2000–4000 lentoa kuukaudessa, se toimii tukikohtana Rajavartiolaitokselle ja pelastustoiminnalle ja siellä myös koulutetaan lentäjiä. Kenttä on säilynyt miljööltään melko hyvin 1930-luvun asussaan ja lentokenttärakennuksilla on arkkitehtonista arvoa. Pyöreä lentoasemarakennus on kansainvälisen modernin arkkitehtuurin suojeluun erikoistuneen järjestön DoCoMoMo:n hyväksymässä suomalaisen modernin arkkitehtuurin valikoimassa. Kentän alueita käytetään myös virkistykseen ja monet malmilaiset kokevat kentän olevan tärkeä osa alueen identiteettiä.

Tapanilan itäosassa, Fallkullassa, on uusi, viihtyisä kerrostalovaltainen asuntoalue sekä Fallkullan tila. Fallkullan asuinalueen eteläreunaan on vuonna 2008 valmistunut puistoalue, joka liittää asutuksen luontevasti etelässä avautuvaan peltomaisemaan. Fallkullan tila sijaitsee saarekkeessa keskellä avointa pelto-laaksoa aivan Malmin lentokentän vieressä. Tilan historia ulottuu 1800-luvulle. Nykyisen hahmonsa se on saanut 1900-luvun alussa. Tilaan kuuluu päärakennuksen ja puiston lisäksi useita työväenrakennuksia, talousrakennuksia ja nuorisosiainkeskuksen kotieläintilana toimiva navetta. Päärakennusta ympäröi puisto, josta alkaa puukuja jatkuen entiselle työväenasuinalueelle. Työväenasuinalueella ja päärakennusta on aikoinaan erottanut pitkä kuusiaita, josta osa on vielä jäljellä. Päärakennuksen pohjoispuolella sijaitsevalla mäellä, koivumetsässä, oli 1800-luvun alussa kylän kokoontumispaikka ja keinu.

Suojellut kohteet

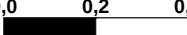
Asemakaavalla suojellut:

- rakennukset
- alueet
- muut

Ensimmäisen maailmansodan
aikaiset linnoituslaitteet:

- tykkipatterit
- asemat

0,0 Km 0,2 0,4

Malmin virkistyskeskus on perustettu entisen von Essenin huvilan ja Malminkylän kartanon tiloihin.

Riihenkulman alueella on viehättävä miljö ja useita vanhoja rakennuksia.

Ala-Malmin puisto on arvokas, aikakaudelleen tyypillinen puisto.

2.3.4 Miljöön ja maiseman arvot

Aikakauden tyypillisyytensä säilyttäneet, yhtenäiset asuinalueet on huomioitu yleiskaava 2002 laatimisen yhteydessä. Suunnittelualan lounaiskulmassa oleva Ruotutorpantien pientaloalue on yleiskaavatyön yhteydessä luokiteltu kaavoitushistoriallisesti ympäristöarvoiltaan kiinnostavaksi ja puutarhakulttuurin kannalta erityiseksi jälleenrakentamiskauden pientaloalueeksi. Maisemallisesti tärkeitä julkisten rakennusten ympäristöjä suunnittelualueella on kaksi: Latokartanontien varressa olevat monitoimitalo ja asuntolarakennus. Asemakaavassa suojelumerkinnällä on varustettu useita rakennuksia ja rakennusryhmiä. Rakennusryhmistä eräs merkittävä suojelukohde on Malmin virkistyskeskus, joka on toteutettu entisen von Essenin huvilan ja Malminkylän kartanon tiloihin Longinojanlaaksoon, Latokartanontien varrelle.

Viheralueiden osalta alueen maisemallinen vahvuus on luonnonalueiden runsaudessa: pellot ja niityt sekä niitä reunustavat metsiköt ja avoimia alueita rikkovat metsäsaarekkeet antavat alueelle luonteenomaisen, maaseutumaisen ilmeen. Yleiskaava 2002 työn yhteydessä huomioituja kartano- ja tilaympäristöjä maisema-alueineen ja pihoineen on suunnittelualaueella useita. Nämä kohteet sijoittuvat Longinojan laaksoon. Myös Longinojan purouoma on merkitty asemakaavaan suojelumerkinnällä. Myös kokonaan viheralueella sijaitseva Fallkullan kartanoympäristö on suojeltu asemakaavassa.

Kontrastina maaseutumaiselle laaksolle tilakeskuksineen, on Malmin keskusta-alueen tuntuman tiivis, kaupunkimainen ympäristö, jonka sydämenä ovat Malmitaloa reunustavat Ala-Malmin tori ja -puisto. Ala-Malmin puisto on aikakaudelleen tyypillinen, Lars Banrnön vuonna 1990 suunnittelema edustuspuisto. Ala-Malmin puisto on määritelty arvoympäristöksi rakennusviraston vuonna 2007–08 tekemässä selvityksessä.

Suunnittelualan useilla mäkialueilla on ensimmäisen maailman sodan aikaisia linnoituslaitteita. Näistä Ormusmäki on merkitty myös asemakaavaan suojelluksi muinaismuistoalueeksi. Sepänmäen ympäristössä, lentokentän eteläpuolen viheralueilla on edelleen jäljellä useita hautoja, tulipesäkkeitä ja suojahuo-

Maisemakohteet

Tiedot Yleiskaava 2002:sta

Km
0,0 0,2 0,4

- kartanoiden ja tilakeskusten puistot ja puutarhat
- kartanoon tai tilakeskukseen liittyvä maisema-alue
- julkisten rakennusten, työpaikka-alueiden ja laitosten ympäristöt
- asuntoalue, joka on kaavoitushistoriallisesti ympäristöarvoiltaan kiinnostava tai jolla on erityinen merkitys puutarhakulttuurin kannalta

neita. Monet rakenteista ovat kuitenkin tuhoutuneet mm. hirsien maatuessa, aluetta täytettäessä tai rakennettaessa. Ensimmäisen maailmansodan aikaiset linnoituslaitteet on suojeltu muinaismuistolain piiriin kuuluvina kiinteinä muinaisjäännöksinä. Kiinteiden muinaisjäännösten kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, poistaminen tai muu kajoaminen ilman Museoviraston lupaa on kielletty. Suojelukohteen suoja-alue on kaksi metriä havaittavissa olevan rakenteen ulkoreunasta. Linnoituslaitteiden hoitoon on laadittu hoito-ohje (Sirkku Laine, 1996), mitä tulee pyrkiä noudattamaan resurssien puitteissa. Luonnonhoitotöiden yhteydessä on tärkeää poistaa rakenteita vaurioittavaa puustoa.

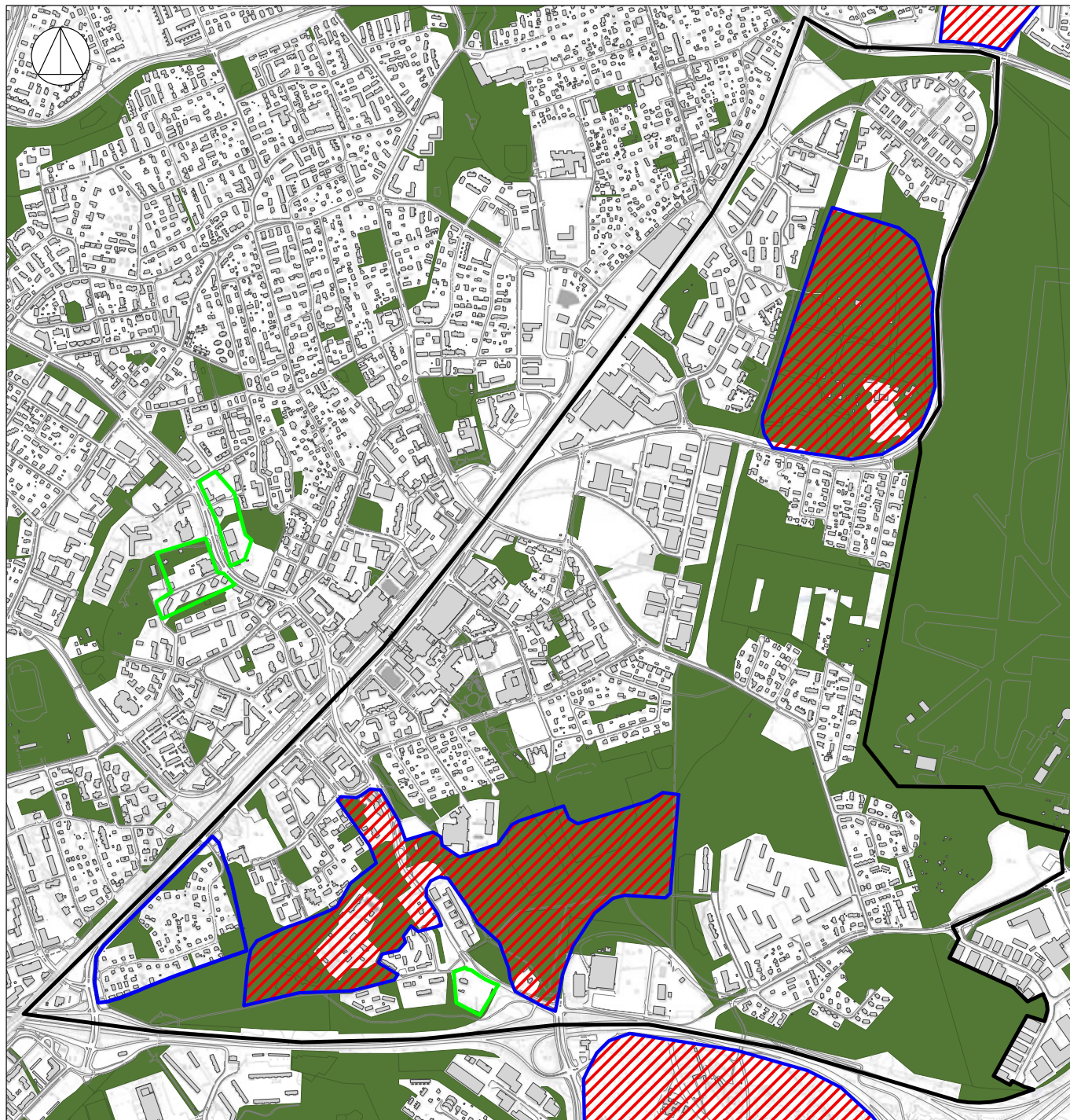
2.3.5 Luontoarvot

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ylläpitämän luontotietojärjestelmän mukaan suunnittelualueella on runsaasti luontoarvoja: lähes kaikilta Ala-Malmin laajoilta viheralueilta löytyy linnustoarvoja. Longinojan laakson kulttuurivaikutteiset, avoimet pelto- ja niittyaukeat pensaikkoineen ovat merkittäviä lintujen pesimä- ja levähdysalueita ja niissä pesii runsas avomaiden ja pensaikkojen peruslinnusto. Alueen rehevät metsät tuovat linnustoon lisänsä. Myös suunnittelualueella sivuava Malmin lentokenttä laajoine heinikkoineen ja reunapensastoineen on linnustollisesti arvokas kohde (arvoluokka I). Merkittäviä kasvistokohteita suunnittelualueella on yksi: Ormusmäen kallioinen lakialue rikkaine kallio- ja ketokasvilajistoineen.

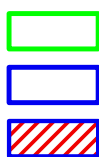
Linnustollisesti arvokkaat kohteet

1. Ala-Malmi (Yrjölänpuisto) on ainutlaatuinen kulttuuriympäristö vanhoine rakennuksineen ja rehevine puistikkoineen. Avaintekijöinä alueella ovat rehevyys, pensaikot, niityt sekä ketomaiset ympäristöt. Kohteessa on erittäin rikas avomaa- ja kulttuurilinnusto ja se on luokiteltu arvoluokkaan II.
2. Ala-Malmin koulu (Longinojanvarsi) on rehevä puronvarsilehtoalue, jossa viihtyy lehtimetsän ja pensaikkojen peruslinnustoa. Alueen avaintekijät ovat rehevyys, pensaikot, runsas aluskasvillisuus sekä vanhat lehtipuut ja kohde kuuluu arvoluokkaan III.

Mijööttyypit

Tiedot Yleiskaava 2002:sta

julkisten rakennusten ympäristö

jälleenrakennuskauden pientaloalue

maisemakulttuurikohde, asemakaavahistoriallisesti tärkeä luonnonalue

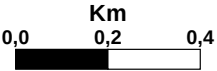
Km
0,0 0,2 0,4

3. Longinojan (Ala-Malmin) niitty on rehevän puronvarsialueen ja laajojen niittyjen, peltojen ja pensaikkojen mosaikki, jossa on myös pieniä metsiköitä sekä erilaisia virkistys- ja ulkoilualueita. Kohteessa viihtyy runsas avomaan ja pensaikkojen peruslinnusto ja kohde on luokiteltu arvoluokkaan II.
4. Sepänmäen metsikkö on rehevä lehtoalue, jossa on kuusikkoa ja lehtipuustoa. Avaintekijöitä alueella ovat monipuolinen lehtipuusto, lahoppuut ja rehevyys. Metsikössä on runsas lehti- ja sekametsän peruslinnusto ja se on luokiteltu arvoluokkaan III.
5. Sepänmäen etelämetsä on havupuuvaltainen sekametsäalue. Avaintekijöinä alueella ovat rauhallisuus, vanhahko puusto, havupuut sekä reunojen sekapuusto. Pesimälinnustoon kuuluu runsas perusmetsälajisto. Kohde on luokiteltu arvoluokkaan III.
6. Tattariharjun niitty (Nallenmäki–Tattariharju) on rehevä niittyalue, jota kirjavoittavat tiheät pensaikot. Avaintekijät ovat rehevyys, pensaikot, lehtoalueiden reunat sekä laajat, luonnontilaiset niityt. Pesimälinnustoon kuuluu avomaiden, pensaikkojen ja lehtimetsien peruslajistoa. Kohde kuuluu arvoluokkaan II.
7. Malmin lentokentän länsiniitty on rehevä ja pensaikkoinen ulkoiluteiden halkoma alue, jossa avaintekijöinä on rehevyys, avoimuus, ojanvarsien pensaikkoisuus sekä niityt ja pellot. Runsas pensaikkojen ja avomaiden peruslinnusto viihtyy alueella ja se on luokiteltu arvoluokkaan II.
8. Fallkullan eläintilan ympäristössä viihtyy pihojen ja pensaikkojen peruslinnusto. Kohde kuuluu arvoluokkaan III ja sen avaintekijöitä ovat kulttuurimiljö, vanha lehtipuusto ja pensaikkoisuus.

Arvokkaat luontokohteet

- puro
- kasvikohte
- lintukohteet (1-10)

Longinojan laakson rehevä pensaiden ja niittyjen mosaiikki on tärkeä lintujen elinympäristö.

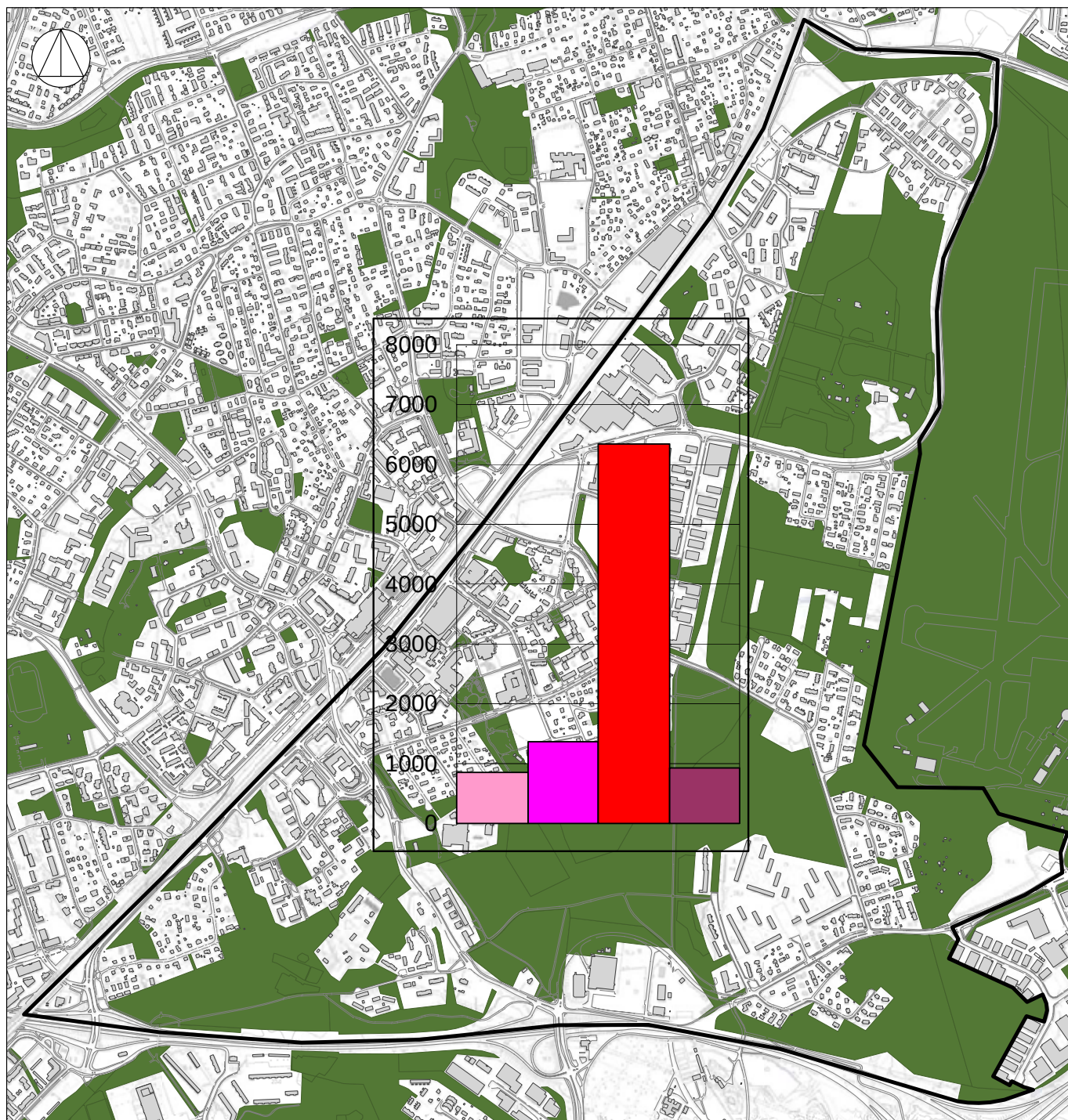
Ormusmäen linnoituslaitteiden ympäristö on merkittävä myös kasvillisuutensa takia.

9. Fallkullan kartanon vanhat lehtipuut, kulttuurimiljö ja pensaikat ovat avaintekijöitä erittäin runsaan pihojen ja pensaikkojen peruslinnuston viihtymiselle. Kohde kuuluu arvoluokkaan III.
10. Fallkullan peltojen viljelykset ja reunapensaikat houkuttelevat alueelle kohtalaisen runsaasti avomaiden ja pensaikkojen peruslinnustoa. Kohde on luokiteltu arvoluokkaan III.

Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet

Ormusmäen lakialue on Malmin tasangolta kohoava amfiboliittikiven muodostama kallio, jossa on rikas kalio- ja ketokasvisto. Se on erinomainen esimerkkikohde alueen luontaisen viljavuuden ja linnoittamisen yhteisvaikutuksesta kasviston rikkauteen. Mäen liepeillä on mm. metsäruusua ja metsälehmusta. Kohteelle lisäarvoa tuo näyttävyys kukkivana kalliona sekä historia maalinnoituslaitteineen. Ormusmäki on luokiteltu arvoluokkaan III (kohtalaisen arvokas).

Väestön ikäjakauma suunnittelualueella

2.4. Toimivuus- ja palvelukykyanalyysi

2.4.1 Väestö

Väkiluku suunnittelualueella vuonna 2007 oli noin 9 500 asukasta, mikä on reilu kymmenen prosenttia koko koillisen suurpiirin väestöstä. Suunnittelualueella asuu suhteellisesti hieman enemmän lapsia, mutta vähemmän vanhuksia kuin koko koillisessa suurpiirissä keskimäärin.

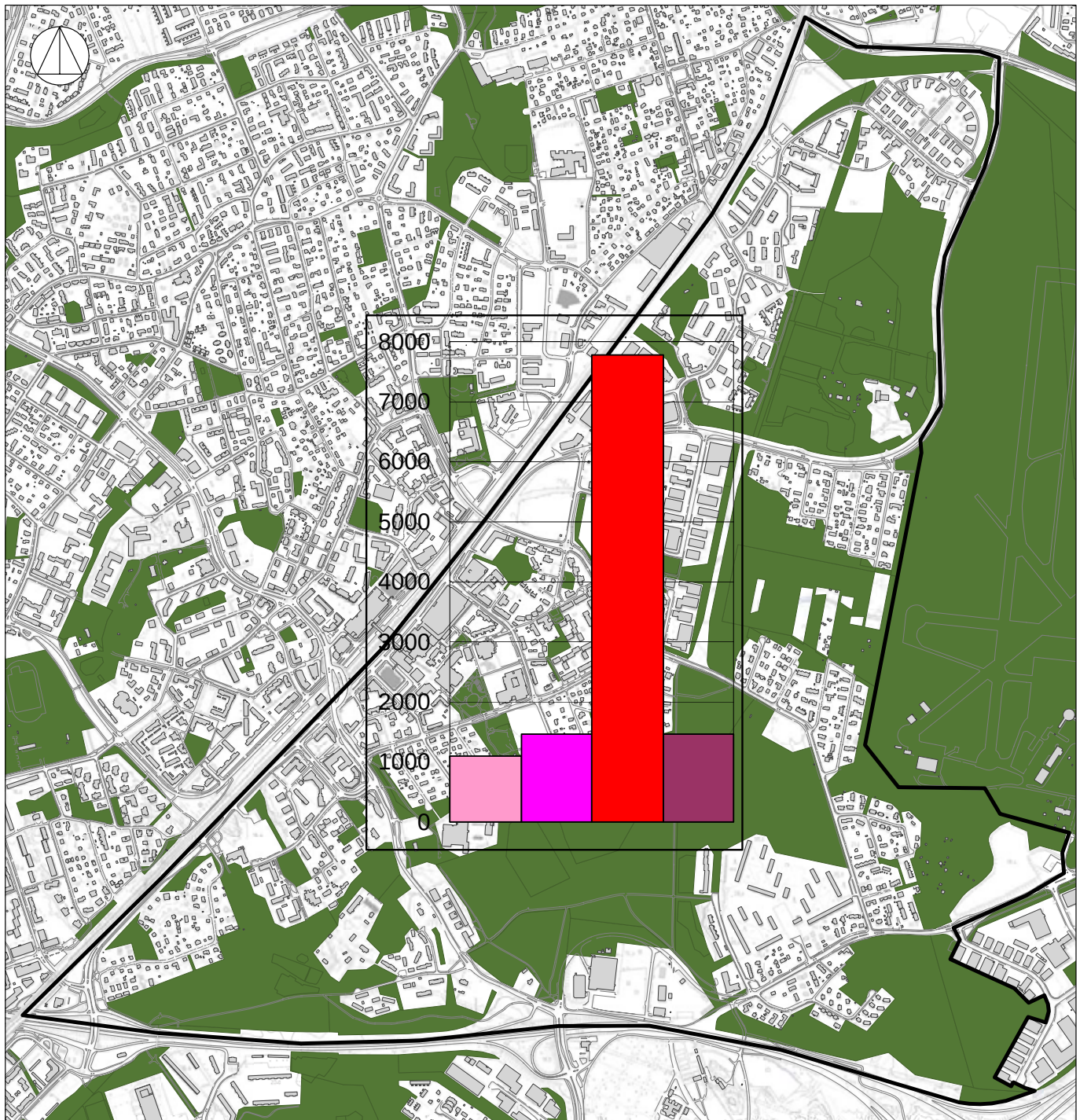
Väestöennusteen mukaan vuonna 2016 suunnittelualueen asukasmäärä tulee kasvamaan reilulla 2000 asukkaalla. Ikäjakama on tulevaisuudessa muuttumassa siten, että vanhusten määrä lisääntyy suhteellisesti eniten. Aluesuunnitelmassa pyritään huomioimaan väestön muutosennusteet. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota esteettömän ja turvallisen ympäristön luomiseen ja ylläpitämiseen väestön ikääntymisen takia.

2.4.2 Katualueet

Alueen katuverkko ei noudattele selkeästi mitään tiettyä tyyliä tai tapaa vaan katualueita on rakennettu pääasiassa asuntorakentamisen tahdissa maastoon mukautuen. Tasaisilla alueilla kadut ovat usein suoria, kun taas maaston ollessa vaihtelevaa, noudattelevat kadut loivapiirteisinä maastonmuotoja. Latokartanontie seurailee entistä maantien linjausta ja Tattariharjunkuja on osa Kuninkaantien Helsingin haarasta, jonka linjaus on vähintään 1700-luvulta. Vanhanradanraitti, kevyen liikenteen väylä Longinajan laakson viheralueilla, on rakennettu aikoinaan Malmin hautausmaan suuntaan johtaneen radan haaran päälle.

Alueen kokoojakaduilla on yleensä viherkaistalla ajoradasta erotettu kevyen liikenteen väylä. Viherkaistalla kasvaa pääsääntöisesti puita ja alusmateriaalina on nurmi. Myös joillakin tonttikuilla, kuten esimerkiksi Sointutiellä, Joutsentiellä, Tasankotiellä ja Jäkälätiellä aina Jäkäläpolulle asti, on viherkaista, jossa kasvaa joko puita tai se on nurmikaistana. Muuten alueen kaduilla on jalkakäytävä tai pyörätie ajoradan yhteydessä. Joillakin pienemmillä tonttikuilla ei ole jalkakäytävää ollenkaan johtuen kaavan mukaisen katutilan kapeudesta tai liikennemäärä kyseisellä kadulla on vähäinen. Ajoratojen päällysteenä on yleensä

Väestöennuste vuodelle 2016

Km
0,0 0,2 0,4

asfaltti, mutta joillakin kevyen liikenteen raiteilla on päällysteenä käytetty betonikiveä.

Helsingissä käytetään rakentamattomista ja keskeneräisistä kaduista nimikettä ”sorakatu”. Suurin osa näistä kaduista on sorapintaisia, mutta mukana on myös sirotepinnoitettuja ja joi-takin kestopäällystettyjä katuja. Sorakatuja rakentamisen kii-reellisyysjärjestyksestä on rakennusvirasto laatinut selvityksen vuonna 2007 ja se toimii tukena päätettäessä näiden katujen rakentamisjärjestyksestä. Suunnittelualueella on kuusi ns. sora-katua: Ruotutorpantie- ja kuja, Tapperinkuja, Karviaismäenkuja, Saniaispolku ja Tiilentekijänpolku. Investointiohjelmassa on alus-tavasti ohjelmoitu Ruotutorpantien- ja kujan sekä Tapperinkujan rakentaminen vuodelle 2009.

2.4.3 Katuverkko ja kunnossapitoluokitus

Katujen ylläpito koostuu katujen hoidosta ja kunnossapidosta. Hoito sisältää talvihoidon, puhtaanapidon ja katuvihreän hoidon. Kunnossapitoon kuuluvat toimenpiteet kuluneiden ja rikkoontu-neiden kadun rakenteiden, liikenteenohjauslaitteiden sekä va-rusteiden ja laitteiden korjaamiseksi.

Kadut on jaettu kolmeen kunnossapitoluokkaan:

I luokka: pääkadut ja erittäin vilkkaat kevyen liikenteen väylät I luokan kaduilta torjutaan liukkaus ja poistetaan liikennettä hait-taava lumi, sohjo ja jää välittömästi tai viimeistään aamun työmat-kaliikennettä varten. Näkyvä roska ja lika poistetaan päivittäin ja katu pestään säännöllisesti. Päällysteessä ei ole vaurioita yksit-täisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Suunnittelualueen pääkadut, Tattariharjuntie ja Latokartanontie, kuuluvat kunnossapitoluokkaan 1.

II luokka: kokoojakadut ja vilkasliikenteiset kevyen liikenteen väylät II luokan kaduilta poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti I luokan katujen jälkeen. Näkyvä roska ja lika poistetaan säännöllisesti ja katu pestään tarvittaessa. Päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa

Katualueiden kunnossapitoluokitus

kunnossapitoluokka 1

kunnossapitoluokka 2

kunnossapitoluokka 3

tiehallinnon tiealue

Km
0,0 0,2 0,4

olla huomattava. Alueelliset kokoojakadut ja tärkeät, paikalliset kokoojakadut, joilla on yleensä julkista liikennettä, ylläpidetään kunnossapitoluokan 2 mukaisesti. Tällaisia katuja ovat esimerkiksi Malminkaari, Teerisuontie–Tullivuorentie sekä osa Malmin keskuksen kevyen liikenteen raiteista.

III luokka: tonttikadut ja vähäliikenteiset kevyen liikenteen väylät
III luokan kaduilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukkaus torjutaan I ja II luokan katujen jälkeen. Näkyvä roska ja lika poistetaan tarvittaessa ja päällystetyt kadut pestään keväisin. Päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita. Suunnittelualueen tonttikadut kuuluvat kunnossapitoluokkaan 3.

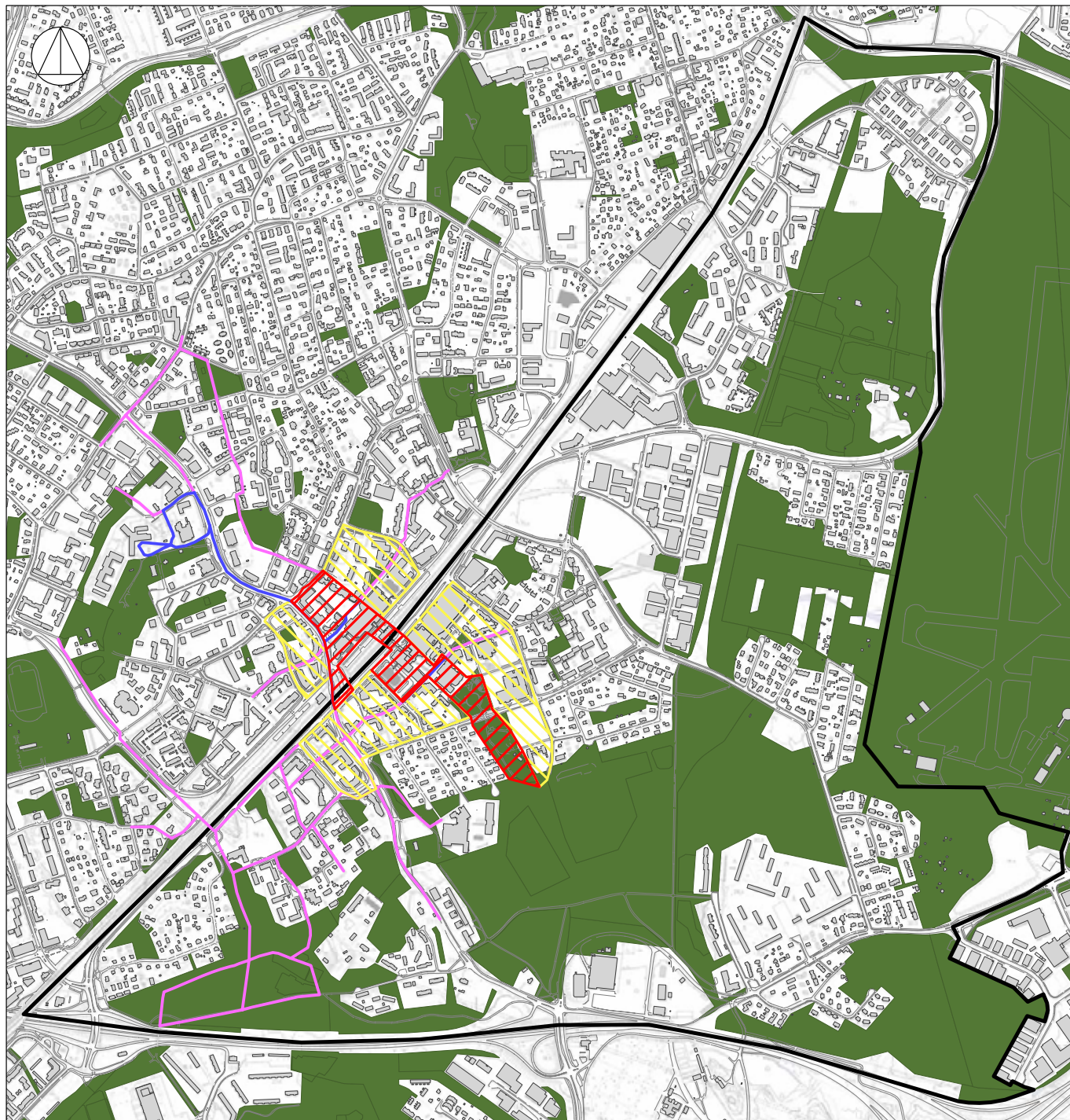
2.4.4 Julkinen liikenne

Suunnittelualue sijaitsee pääradan varrella, joten raideliikenneyhteydet ovat hyvät Pukinmäen, Malmin ja Tapanilan asemilta. Helsingin liikennelaitoksen bussilinjoista 74, 76 ja 77 sekä palvelulinja P18 liikennöivät alueella. Julkisen liikenteen käyttämät kadut ylläpidetään vähintään kunnossapitoluokassa 2.

2.4.5 Liikennemelu ja melusuojaus

Melusuojausta käytetään vain pääkaduilla sellaisissa tapauksissa, kun rakentaminen ei ole kiinni kadun reunassa. Vuonna 2003 tehtiin rakennusvirastossa selvitys, jossa määriteltiin esikaupunkialueiden katuverkon mahdollisia meluntorjuntatoimenpiteitä kustannus-/hyötyarvioon perustuen. Selvityksen kohteiksi valittiin katujaksoja, joissa melutilanne oli osoittautunut vaikeaksi. Selvityksessä suunnittelualueelle esitetään meluntorjuntatoimenpiteitä Tattariharjuntien lähiympäristön asutuksen suojaksi. Toimenpiteinä suositellaan tonttiaitoja sekä rakennusten ikkunoiden ja tuuletusaukkojen parantamista. Tattariharjuntiellä on runsaasti tonttiliittymiä ja vaihtelevat maastonmuodot, jolloin yhtenäisen meluesteen rakentaminen olisi vaikeata.

Esteettömyyden perus- ja erikoistason kohteet

erikoistason alue

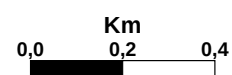
erikoistason reitti

perustason alue

perustason reitti

2.4.6 Esteettömyys

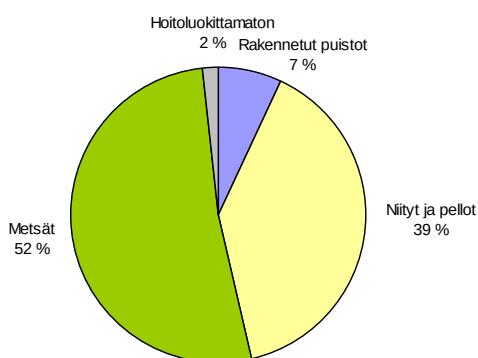
Esteettömän ympäristön vaatimus on kasvamassa erityisesti ikääntyvien määrän lisääntyessä. Jokaista katurakennusta ei ole mahdollista rakentaa kaikille käyttäjille helppokulkuisiksi, vaikka tavoitteena tulevaisuudessa onkin soveltaa esteettömän ympäristön suunnittelun ja rakentamisen ohjeita mahdollisuuksien mukaan.

Helsinki kaikille -projektin toimesta laadittiin alueelle esteettömyyssuunnitelma vuonna 2006. Esteettömiä reittejä määriteltäessä huomioitiin alueen vanhusväestön sijoittuminen sekä palveluiden sijainti. Erikoistason esteettömyys on tavoitteena keskeisillä Malmin kävelyalueilla Ala-Malmintorilta aina leikkipuisto Filpukseen saakka. Erikoistason esteettömiä reittejä täydentää perustason esteetön reitistö. Malmin alueen esteettömäksi leikkipuistoksi valittiin Ylä-Malmilla sijaitseva leikkipuisto Kotinummi, jossa huomioidaan esteettömyyden periaatteet peruskorjauksen yhteydessä.

2.4.7 Viheralueet ja kevyen liikenteen reitit

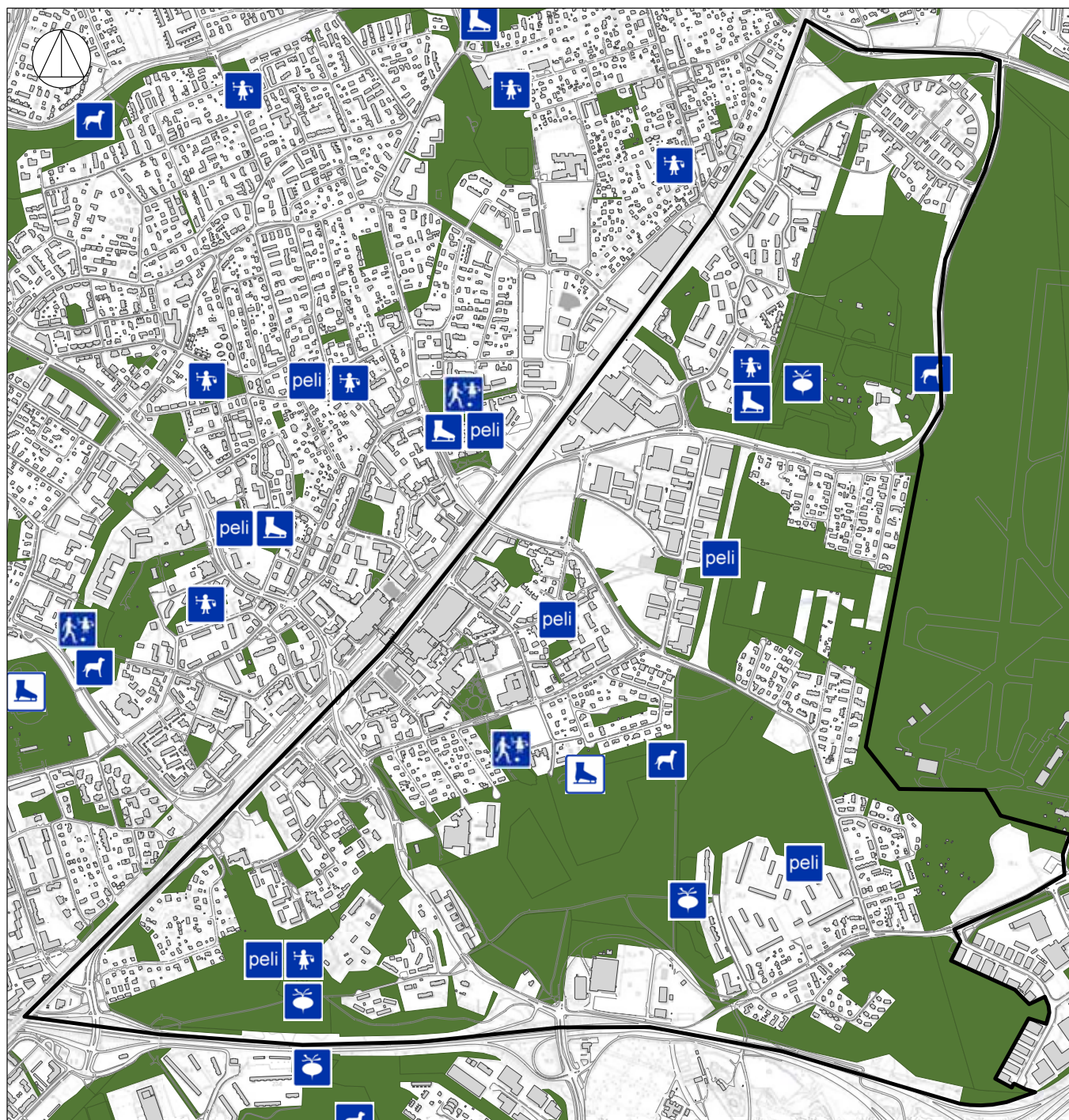
Suunnittelualueen puistojen pinta-ala on noin 180 hehtaaria viherrekisterin vuoden 2007 tilanteen mukaan. Pinta-alallisesti puistoista suurin osa, noin puolet puistopinta-alasta, on lähimetsää, jota on noin 90 hehtaaria. Avoimia niittyjä tai peltoja noin 70 hehtaaria ja rakennettuja puistoalueita on vain noin 12 hehtaaria. Suunnittelualueen osa-alueiden puistot poikkeavat toisistaan: Ala-Malmin tiiviissä kaupunkirakenteessa puistot on rakennettu kulutusta kestäväksi ja edustaviksi, kun taas avoimessa Longinajan laaksossa on runsaasti avoimia niitty- ja peltoalueita. Metsät sijoittuvat pääasiassa liikenneväylien varsille, lentokenttäalueen reunaan sekä laikuiksi avoimen viheralueen keskelle.

Suunnittelualueen viheralueet

Tiiviisti rakennetuilla alueilla on järjestetty tilaa kevyelle liikenteelle katujen jalkakäytäviltä sekä Malmin keskustan alueella ja Fallkullassa on rakennettu myös kokonaan jalankululle varattuja kevyen liikenteen raitteja, kuten Pekanraitti ja Helluntairaitti. Virkistysalueiden reitit ovat pääasiassa kivituhkapintaisia tai asfalttoituja, rakennetun ympäristön raitit on usein pinnoitettu asfaltilla tai betonikiveyksellä. Pääradan ja vilkkaiden väylien ali on jär-

Palvelut viheralueilla

	leikkipuisto		luistinkenttä KPO
	leikkipaikka		luistinkenttä LIV
	koira-aitaus		pelikenttä
	viljelypalsta		

Km
0,0 0,2 0,4

Betonikivetty Helluntairaitti on kevyen liikenteen väylä Fallkullassa.

Longinojan varreen on tallautunut polku.

Kivituhkapintainen kevyen liikenteen raitti kulkee Longinojan laakson koivikossa.

jestetty kevyelle liikenteelle turvallisia alikulkuja. Tärkeitä kevyen liikenteen väyliä kulkee luonnollisesti puistoalueilla – erityisesti Longinojan laaksossa. Monilla metsä- ja niittyalueilla rakennettua reitistöä täydentävät lisäksi polut. Pääraiteilla on yleensä valaistus ja talvikunnossapito. Valaistuksessa on puutteita joillakin Longinojan laakson kevyen liikenteen reiteillä.

Rakennettu reitistö on pääosin kattava. Longinojaa seuraavilla reiteillä on katkos Latokartanontien lounaispuolella, palvelukeskuksen kohdalla. Latokartanon tien alikulku ja Longinojan varressa Latokartanontieltä lounaaseen jatkuva raitti ovat tarpeellisia rakennushankkeita, joiden toteutusta valmistellaan. Reitien tarpeellisuus on todettu muun muassa seudullisessa ulkoilureittisuunnitelmassa vuonna 2002.

Fallkullan tilan tuntumassa on ratsastusreitti. Tilaympäristön kevyen liikenteen reitit ja ratsastukseen varattu reitti risteävät ja ovat osin päällekkäisiä. Myös valaistus on osittain puutteellinen. Fallkullan tilan kevyen liikenteen reitistö kaipaa selkeyttämistä.

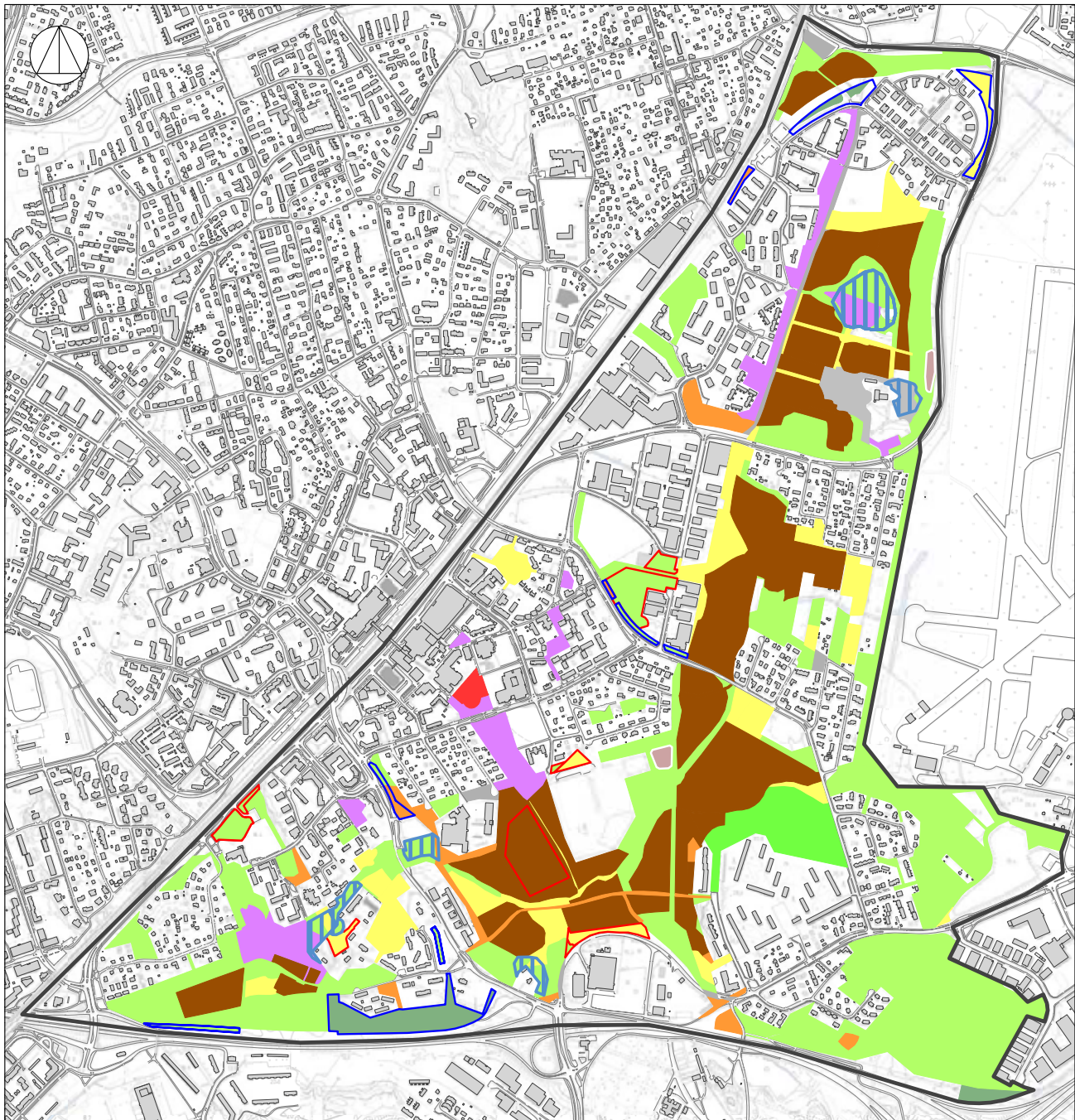
2.4.8 Puistojen tarjoamat palvelut

Rakennusviraston tarjoamat palvelut suunnittelualueella ovat hyvät. Lapsille on tarjolla leikkimahdollisuuksia.

Alueella on leikkipuisto Filpus, jossa on sosiaaliviraston järjestämää leikkipuistotoimintaa. Lisäksi leikkipuisto Kotinummi, joka on Malmin alueen esteetön leikkipuisto, on Ylä-Malmilla, lähellä suunnittelualueen asukkaita. Lähileikkipaikkoja on kahdessa puistossa: Ojanvarsipuistossa ja Karviaismäen aluepuistossa. Rakennusviraston tarjoamia leikkipaikkoja täydentävät mm. Fallkullassa asuinrakennusten yhteispihojen leikkimahdollisuudet. Puistoalueilla on myös pelikenttiä sekä avoimia nurmikoita, jotka soveltuvat monenlaiseen liikuntaan, kuten jalkapallon pelaamiseen tai frisbeen heittämiseen.

Viheralueet tarjoavat lisäksi erilaisia ulkoilumahdollisuuksia monenlaisessa ympäristössä: esimerkiksi peltomaisemassa Longinojan varrella voi ulkoilla pyöräillen tai jalan liikkuen. Puistoja käytetään lenkkeilyyn, retkeilyyn, pyöräilyyn, pelaamiseen, oles-

Viheralueiden hoitoluokat

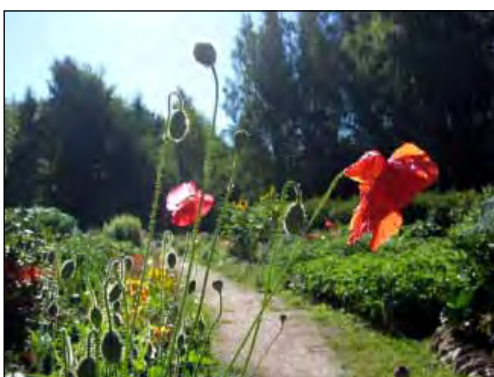

A1 edustusviheralueet	C3 suojametsät
A2 käyttöviheralueet	K1 koira-aitaukset
A3 käyttö- ja suojaviheralueet	H1 hoitoluokittamaton
B1 maisemapellot	aikakaudelle tyypilliset puistot
B2 maisemaniityt	EV asemakaavassa suojaviheralue
C1 lähimetsät	KPO:n hoidossa, muu hallintokunta
C2 ulkoilu- ja virkistymetsät	

0,0 km
0,2
0,4

Ojanvarsipuiston leikkipaikka.

Karviaismäen viljelypalsta-alue.

Fallkullan tilan karjaa.

keluun. Viljelypalsta-alueilta voi vuokrata palstan: palsta-alueita on Fallkullassa ja Karviaismäessä. Viljelypalsta-alueet ovat kaupunginosa- tai palstaviljelijäyhdistysten hoidossa.

Koira-aitauksia on kaksi: Longinojan laaksossa ja Fallkullassa. Koira-aitausverkosto on yleisten töiden lautakunnan vuonna 2001 tekemän linjauksen mukainen: matkaa asunnosta koira-aitaukselle tulisi olla korkeintaan kolme kilometriä.

Liikuntaviraston hallinnoimassa Ala-Malmin liikuntapuistossa on talvisin luistelumahdollisuus. Kesäisin liikuntapuistossa voi pelata pallopelejä, kuten jalkapalloa, pesäpalloa, koripalloa, lentopalloa ja tennistä. Malmin lentokentän kuntoradalla on pituutta lähes kuusi kilometriä. Lumettomana aikana kuntorata soveltuu lenkkeilyyn, mutta talvisin se on varattu hiihtämiselle.

Nuorisoasiainkeskus tarjoaa Fallkullan kotieläintilalla lapsille ja nuorille mahdollisuudet osallistua navetta- ja puutarhatöihin. Tila on suosittu retkikohde, jossa vierailee noin 60 000 ihmistä vuosittain.

2.4.9 Viheralueiden ylläpito

Viheralueita hoidetaan valtakunnallisen viheralueiden hoitoluokituksen mukaisesti noudattaen valtakunnallista viherhoidon työselitystä ja laatuvaatimuksia. Katuviheralueita hoidetaan kuten muitakin viheralueita huomioiden kuitenkin ensisijaisesti liikenneturvallisuuden ylläpitäminen ja katualueella liikkuvien ihmisten turvallisuus.

- *A1, edustusviheralueet:* Edustusviheralueet sijaitsevat keskeisillä paikoilla ja niiden rakentaminen ja ylläpito ovat erittäin korkeatasoisia. Edustusviheralue vaatii päivittäistä hoitoa. Ala-Malmin puisto on koillisen suurpiirin ainoa edustusviheralue.
- *A2, käyttöviheralueet:* Käyttöviheralueita ovat keskeisen ympäristön oleskeluun ja erilaiseen toimintaan tarkoitett, rakennetut puistot. Hoito on säännöllistä ja havaitut puutteet kasvillisuuden, rakenteiden ja laitteiden sekä

siisteyden osalta korjataan mahdollisimman pian. Suunnittelualueella A2-hoitoluokkaan kuuluvia ovat esimerkiksi kaikki leikkialueet sekä sellaiset rakennetut puistot, jotka sijaitsevat melko keskeisesti ja ovat runsaasti käytettyjä.

- *A3, käyttö- ja suojaviheralueet:* Käyttö- ja suojaviheralueet sijaitsevat asutuksen läheisyydessä yleensä rakennetun ja rakentamattoman ympäristön rajavyöhykkeellä. Luontaista kasvillisuutta on usein täydennetty istutuksin ja rakenteita on niukasti. Yleisilme on puistomainen, mutta hoitotarve ei ole niin suuri kuin aktiiviselle toiminnalle tarkoitetuissa puistoissa. Hoitoluokan A3-mukaisesti hoidettavia alueita on monien rakennettujen puistojen reunoilla ja reittien varsilla.
- *B1, maisemapellot:* Maisemapellot ovat osa kulttuuri-maisemaa ja niitä hoidetaan maatalouden menetelmin. Suunnittelualueella maisemapellot sijoittuvat Longinajan laakson puistovyöhykkeelle.
- *B2, maisemaniityt:* Maisemaniityt ovat osa kulttuuri-maisemaa ja niitä ylläpidetään avoimina niittämällä tai vesomalla säännöllisesti. Niityt on lisäksi luokiteltu Helsingissä hoitotavan mukaan. Maisemaniittyjä on suunnittelualueella lähinnä Longinajan laaksossa.
- *C1, lähimetsät:* Lähimetsiä ovat asutuksen välittömässä läheisyydessä olevat metsiköt. Lähimetsissä on yleensä käytävä- ja polkuverkostoja ulkoilua varten. Hoidon tavoitteena on maisemakuvan säilyttäminen monipuolisena, kasvillisuuden ylläpitäminen elinvoimaisena ja ulkoilumahdollisuuksien turvaaminen.
- *C3, suojametsät:* Suojametsät reunustavat pääväyliä ja teollisuusalueita tarkoituksena lieventää esimerkiksi melu-, pöly-, tuuli- ja saastehaittoja. Virkistyskäyttö on vähäistä ja hoidon tavoitteena säilyttää monikerroksinen, tiheä kasvillisuus. Suunnittelualueella suojametsiksi luokiteltuja alueita on Kehä I:n varressa.

Syväkeräyssäiliö.

Pekanraitin puiston kausikasvi-istutuksen tilalla voisi olla taideteos.

Puistokäytävien talvikunnossapito. Talvikunnossapidon piirissä ovat tärkeimmät alueen kevyen liikenteen reitit, joita käytetään runsaasti mm. koulu- ja työmatkaliikenteessä. Talvikunnossapidetyt reitit pyritään pääsääntöisesti myös valaisemaan.

Puhtaanapito. Suunnittelualueella on monin paikoin siirrytty käyttämään pienien roska-astioiden sijasta syväkeräyssäiliöitä. Syväkeräyssäiliöitä on asennettu mm. Longinojan laaksoon kevyen liikenteen raittien solmukohtiin. Myös koira-aitauksissa on syväkeräyssäiliöt. Keskeisillä alueilla olevilla aukioilla ja rakennetuissa puistoissa on edelleen pieniä roska-astioita. Monien pitkien, viheralueilla kulkevien kevyen liikenteen raittien varsilla on roska-astioita melko niukasti. Suunnittelualueen puistot ovat kuitenkin pysyneet melko siisteinä. Joillakin metsäisillä alueilla on puutarhajatettä, joka todennäköisesti on peräisin lähitalojen pihista.

2.4.10 Kausikasvit

Suunnittelualueella on ollut kolme kausikasvi-istutusta: Ala-Malmin torilla, Pekanraitin puistossa ja leikkipuisto Filpuksessa. Suunnittelualueen rajalla, Tapanilan asemalta Fallkullantielle noustessa, on myös kausikasvi-istutus. Ala-Malmin torin kausikasvi-istutuksissa on käytetty näyttäviä kasveja ja torilla on ollut keväisin narsissi-istutukset ja kesäkauden jälkeen syyskasvit. Pekanraitin puistossa on melko runsaasti kukkivaa lajistoa, joten kausikasvi-istutuksen tilalle olisi mahdollista sijoittaa esimerkiksi taideteos. Taideteoksen mahdollisesta sijoituspaikasta on tehty ehdotus taidemuseoon. Leikkipuisto Filpuksen kausikasvi-istutus on joutunut melko usein ilkeiden kohteeksi.

2.4.11 Muistomerkit, taide ja taitorakenteet

Katu- ja puisto-osaston hallinnoimilla alueilla ei ole julkisia veistoksia. Ala-Malmin puistossa on kuitenkin ollut esillä ympäristötaidetta erilaisten näyttelyiden yhteydessä. Ala-Malmin puisto soveltuu hyvin näyttelyihin keskeisen sijaintinsa ja Malmitalon läheisyyden takia, mutta ilkeävaltaa on esiintynyt valitettavan paljon.

Virkistysreittien talvikunnossapito

- Katuysikön väylät
- Viheryksikön väylät, A-hoitoluokka
- Viheryksikön väylät, B-hoitoluokka
- Katuysikön väylät, ei talvikunnossapitoa
- Liikuntaviraston väylät, ei talvikunnossapitoa

Km
0,0 0,2 0,4

Ala-Malmin puiston taidenäyttely vuonna 2007.

ARBA-ryhmän betonielementtiin toteuttama teos Helluntairaitilla Fallkullassa.

Tonteille sijoittuvia julkisia veistoksia suunnittelualueella on kaksi: Malminkaari 23:n sisäpihalla on Kari Huhtamon teräsputkikonstruktio vuodelta 1990 ja Fallkullan asuinpihoilla on teos, joka koostuu sarjasta kuvapintoja. Fallkullan asuinalueen teos on toteutettu väribetonielementeille polkujen ja leikkipaikkojen läheisyyteen. Toteuttajana on ARBA-ryhmä, tilaajana Helsingin Asuntotuotantotoimikunta ja toteutusvuosi on 2002.

Latokartanontien notkelmassa on historiallinen kivisilta. Kivisilta tulee nykyistä paremmin näkyviin, kun sen tuntumassa olevaa kevyen liikenteen reitistöä parannetaan. Siltaa on korjattu vuosina 1990 ja 1995. Toimenpiteet ovat lähinnä kohdistuneet sillan reunapalkkien korjauksiin ja kaiteiden uusimiseen.

Suunnittelualueelta pääradan yli johtaa neljä siltaa ja alikulkua ja on kolme kappaletta. Lisäksi pääradan viertä pitkin menee kevyen liikenteen yhteys Suurmetsäntien yli ja samasta kohtaa pääsee myös radan ali Veljestentielle. Kehä I:n yli johtaa kolme siltaa, joista yksi on kevyen liikenteen silta. Malmin hautausmaan kohdalla on Kehä I:n alittava katuysteys. Suunnittelualueella on Latokartanontien kivisillan lisäksi kaksi muuta sisäistä siltaa: Latokartanontien alikäytävä Pekanraitin kohdalla ja kevyen liikenteen silta Longinojan yli. Longinojaan on myös rakennettu useita rumpuja ajoneuvo- ja kevyen liikenteen ylityksiä varten.

2.5. Asukasyhteistyö

2.5.1 Asukaskysely

Asukaskysely lähetettiin tuhannelle alueen 15–75 -vuotiaalle asukkaalle satunnaisotannalla syksyllä 2007. Samaan aikaan toteutettiin lisäksi Internetissä kysely, johon kaikkien halukkaiden oli mahdollista vastata. Vastauksia saatiin kaikkiaan 171, joista otantakyselyyn tulleita oli 144 ja Internet-kyselyyn 27 vastausta.

Hoito. Suurin osa vastaajista piti yleisten alueiden hoitoa hyvänä. Yli 75 prosenttia vastaajista piti puistoalueiden hoitoa hyvänä. Yli 60 prosenttia vastaajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä, että rakennusvirasto huolehtii hyvin katualueista. Hieman yli puolet vastaajista piti myös katujen talvikunnossapitoa hyvänä.

Talvihoidon laadusta eniten moitteita sai Pekanraitti. Epäsiisteys ja roskaisuus koettiin häiritsevänä useimmiten Ala-Malmin torilla, Ala-Malmin puistossa, Ormusmäessä ja Pekanraitilla. Huonosti hoidettua kasvillisuutta arvioitiin olevan eniten Longinojan-, Keskievarin ja Sepänmäenpuistoissa.

Kunnostustarpeet. Katualueista huonokuntoisimmiksi nimettiin Pekanraitti ja Ala-Malmin tori. Viheralueista kunnostusta ja kalusteiden lisäämistä toivottiin Longinojan-, Keskatievarin- ja Sepänmäenpuistoihin. Myös Ormusmäen sekä Tullivuorentien ja Malminkaaren välisen laajan, niittyjen ja metsiköiden valtaaman alueen, joka on asemakaavassa lentokenttäaluetta, koettiin kaipaavan kunnostusta. Alueen ”helmenä” toivottiin kehitettävän Longinojan-, Keskatievarin- ja Sepänmäen puistoja sekä Fallkullan kartanoa ympäristöineen. Valaistuksen suhteen parannettavaa oli vastaajien mielestä Longinojan-, Keskatievarin- ja Sepänmäenpuistoissa sekä Tullivuorentien ja Malminkaaren välisellä alueella.

Arvot. Fallkullan kartano ympäröivine puistoineen sekä koko Longinojan laakson viljelymaisema olivat vastaajien mielestä luonnonarvoiltaan, maisemiltaan ja näkymiltään sekä historialtaan arvokkaimpia alueita. Laaja Longinojan laakso tarjoaa myös parhaiten hiljaisuutta ja rauhaa. Maisemallisesti merkittävänä mainittiin lisäksi Ala-Malmin puisto ja Pekanraitin puisto, joissa toisaalta koettiin olevan eniten häiriötekijöitä: melua ja rauhattomuutta.

Käyttö. Eniten käytettyjä vastaajien keskuudessa olivat Longinojan-, Keskatievarin- ja Sepänmäenpuistot. Myös Filipuksenpuistoa, Ala-Malmin puistoa ja Pekanraitinpuistoa olivat suosittuja. Kohtauspaikkoina parhaimpina pidettiin Ala-Malmin puistoa, Pekanraitinpuistoa ja Ala-Malmin toria, mutta toisaalta näillä alueilla esiintyi vastaajien mielestä eniten myös häiriökäyttäytymistä.

2.5.2 Asukastilaisuudet ja näyttely

Aluesuunnittelutyö tehtiin vuorovaikutteisesti asukkaiden ja muiden osallisten kanssa. Asukaskyselyn tulokset olivat suunnitelman laatimisen lähtötietoina. Maaliskuussa 2008 järjestettiin asukkaille mahdollisuus tulla kertomaan mielipiteitä alueen nyky-

tilasta ja esittämään toiveita suunnittelijoille yleisten alueiden kehittämiseksi. Suunnitelmaluonnos oli esillä näyttelyssä Malmitalolla marraskuussa 2008 ja suunnitelma esiteltiin yleisölle myös asukastilaisuudessa 6.11.2008.

Näyttelyt ja asukastilaisuudet järjestettiin Malmitalolla. Tilaisuuksissa oli mahdollisuus keskustella suunnittelijoiden kanssa ja jättää kirjallista palautetta. Suunnitteluaineisto ja kommentointimahdollisuus olivat tarjolla myös rakennusviraston internet-sivustolla koko suunnittelutyön ajan. Asukaspalaute huomioitiin suunnitelmaa laadittaessa.

Aluesuunnittelun näyttely Malmitalolla maaliskuussa 2008.

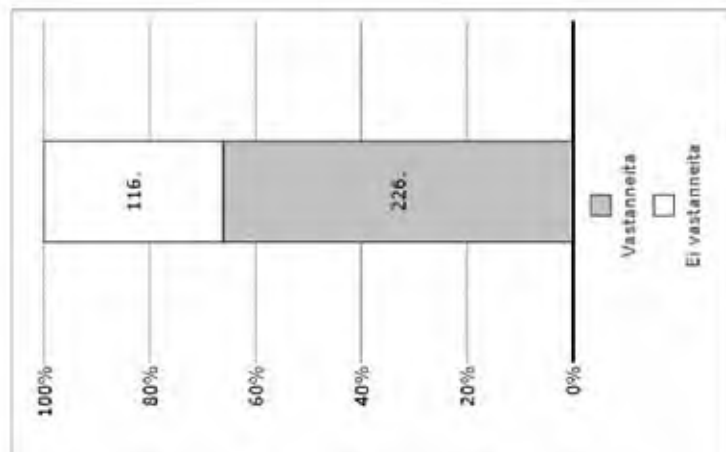
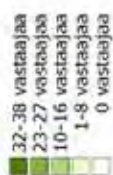
ALA-MALMI KÄYTTÄJÄKYSELY 2007

Yhteenveto

Teemakartat

Kysymykset 1h + 10g

Mitä viheralueita kuvallist seuraavasti?
roskainen ja epäsiisti
Mitä katualuetta, toria tai aukiota kuvallist
seuraavasti? roskainen ja epäsiisti

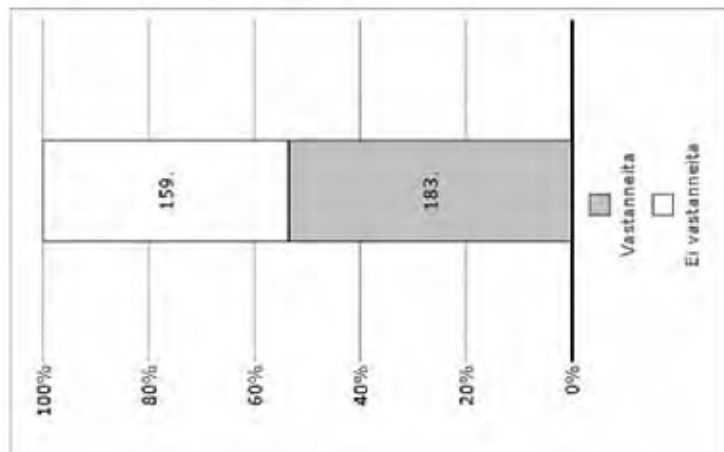
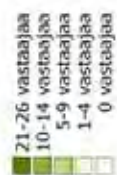
ALA-MALMI
KÄYTTÄJÄKYSELY 2007

yhteenveto

Teemakartat

Kysymykset 5 + 11

Kysymykset 5 + 11
Kilreisimmin kunnostusta ja hoitotoimia
kaipaavat seuraavat alueet
Kilreisimmin kunnostusta kaipaavia
kohteita ovat

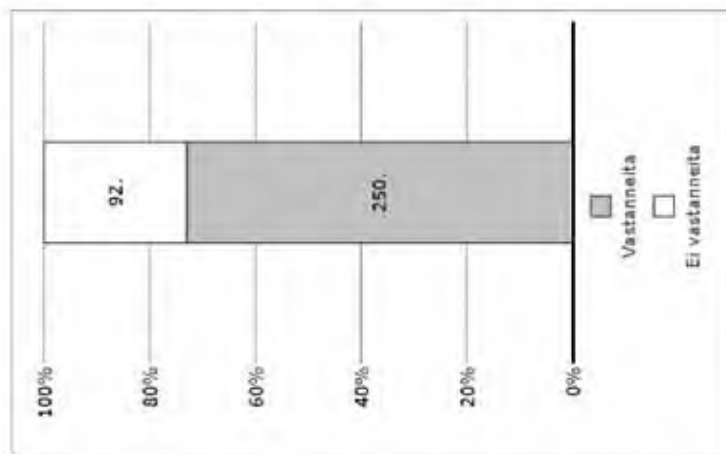
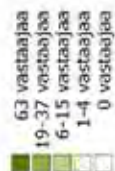

ALA-MALMI KÄYTTÄJÄKYSELY 2007

yhteenveto

Teemakartat

Kysymykset 1a ja 10b
Mitä viheralueita kuvalliset seuraavasti?
kohtauspaikkana parais
Mitä katualueita, toria tai aukiota kuvalliset
seuraavasti? mukava kohtaamispaikka

FCG Suunnittelukeskus Oy

ALA-MALMI KÄYTTÄJÄKYSELY 2007

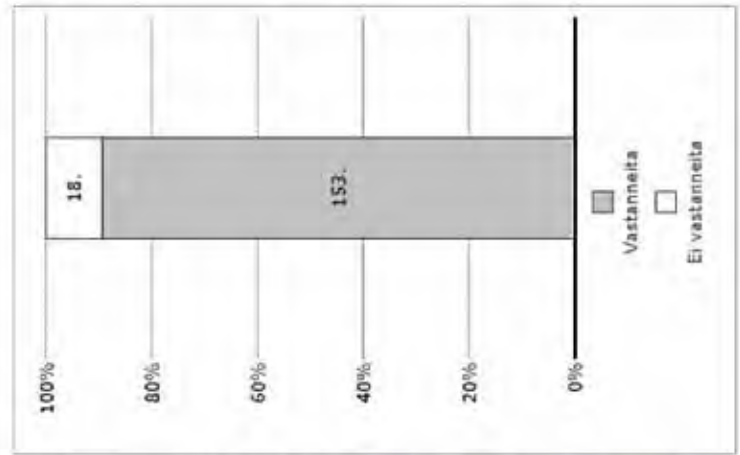
yhteenveto

Teemakartat

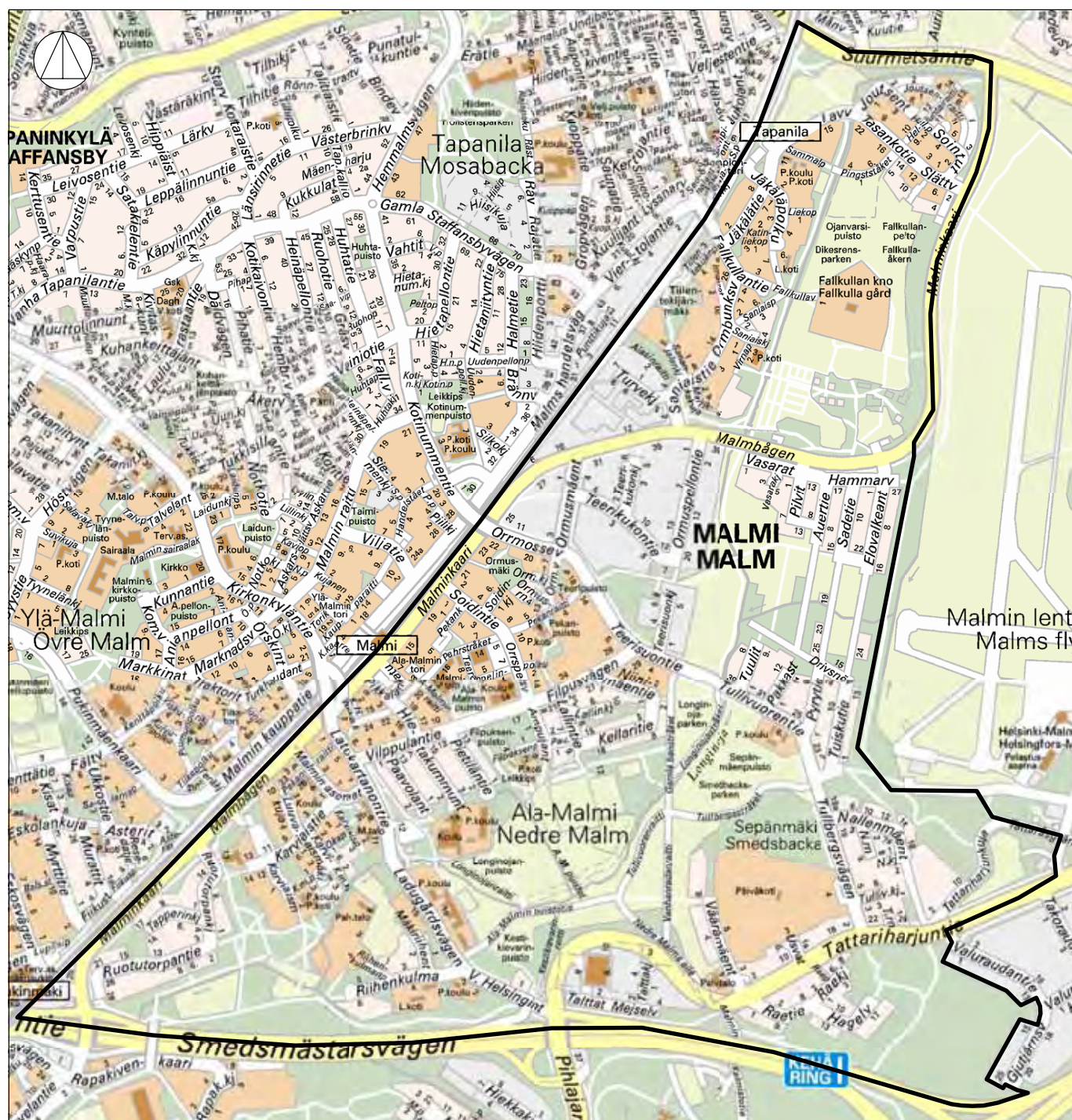
Kysymys 4

Ulkokien itse eniten seuraavilla alueilla

99 vastaajaa
34-36 vastaajaa
10-19 vastaajaa
1-8 vastaajaa
0 vastaajaa

Aluesuunnitelman aluerajaus

suunnittelualueen raja/
planeringsområdets gräns

Km

0,0 0,2 0,4

3. SUUNNITELMA

3.1. Suunnitelman tavoitteet ja lähtökohdat

3.1.1 Suunnitelman tavoitteet

Aluesuunnitelman avulla kohdennetaan kunnossapidon ja rakentamisen määrärahoja: suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet sekä toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys.

3.1.2 Suunnitelman lähtökohdat

Aluesuunnitelman laatiminen aloitettiin asukkaiden tarpeita ja huomioita kartoittavalla käyttäjäkyselyllä syksyllä 2007. Kesällä 2008 tehtiin maastokartoitukset ja laadittiin suunnitelmaosuus. Maastokartoituksessa arvioitiin silmämääräisesti katu- ja puistoalueiden kunto, jonka perusteella alueet luokiteltiin neljään kuntoluokkaan (taulukko 1). Samalla arvioitiin kunnostettavien kohteiden kiireellisyys ja vaadittavat kunnostustoimet. Kuntokartoituksen tulokset on esitelty kartalla sivuilla 58, 60 ja 68.

Kuntokartoituksen yhteydessä tarkistettiin ja päivitettiin alueen viheralueiden hoitoluokat. Maastokartoituksen perusteella laskettiin myös alueen kokonaisrahoitustarve.

Lähtötietojen, maastokartoituksessa havaittujen puutteiden ja asukaspalautteen perusteella tehtiin ehdotus kunnostettavista kohteista, jotka luokiteltiin rahoitustavan mukaan investointihankkeisiin ja käyttötalouden kohteisiin (taulukko 2). Lisäksi kartoituksessa löydettiin käyttötalouden varoin kiireellisesti kunnostettavia ensikunnostuskohteita. Investointihankkeista laadittiin hankeohjelmat (liite 1) ja käyttötalouden kohteista tehtiin kohdekortit (luku 4). Suunnitelmassa toteutettaviksi esitetyistä toimenpiteistä laskettiin kustannusarviot.

Taulukko 1 - kuntoluokitus.

KUNTOLUOKKA		KRITEERIT
1	Ei toimenpiteitä	- uusi tai uutta vastaava kunto - pieni kuluminen sallittua
2	Toimiva	- perusasiat kunnossa - puutteita ja kulumia - vauriot korjattavissa normaalin rakenteellisen kunnossapidon tai ylläpidon toimin
3	Kunnostettava	- selkeitä puutteita jollain ja/tai kaikilla osa-alueella - vaurioiden korjaaminen vaatii normaalia perusteellisempaa rakenteellista kunnossapitoa tai tehostettua ylläpitoa - kunnostaminen ei vaadi suunnittelua - käyttötarkoitus ei muutu
4	Peruskorjattava (Uusittava)	- vakavia puutteita kaikilla osa-alueilla - vauriot kokonaisvaltaisia, korjaaminen edellyttää suunnittelua - käyttötarkoituksen muuttuminen

Taulukko 2 - kohteiden jako rahoitustavan mukaan.

HANKKEEN TYYPPI	
Investointihanke (Rakentamisen kohteet)	- uusittavat kohteet - korjaaminen vaatii suunnittelua/suunnitelman - yleensä kuntoluokka 4
Käyttötalouden kohde (Kunnossapidon toimenpiteet)	- tavoitetaso on saavutettavissa normaalia perusteellisimmilla rakenteellisen kunnossapidon tai tehostetun ylläpidon toimenpiteillä - ei vaadi erillistä suunnitelmaa - yleensä kuntoluokka 3
Ensikunnostuskohde	- kiireellisesti toteutettavia käyttötalouden kohteita - turvallisuuspuutteet
Samassa kohteessa voi olla sekä investointi- että käyttötalouden toimenpiteillä parannettavia osia.	

Rikkaruohottunut välikaista suojatien näkemäalueella vaarantaa liikenneturvallisuuden.

Pysäköintialue Tullivuorentiellä.

3.2. Kadut, torit, aukiot ja katuviheralueet

3.2.1 Katualueiden nykytilan kuvaus

Alueen katuverkko on toimiva ja kadut ovat pääosin kunnossa. Päälystevaurioita, halkeamia ja painumia esiintyy paikoin, mutta ei hälyttävissä määrin. Reunatuot ovat lähes poikkeuksetta grafiittia. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta katujen poikkileikkaukset ovat kunnossa. Vain yhdellä päätyvällä kadulla kääntöpaikka on riittämätön.

Katualueiden yleisilmeeseen vaikuttaa suuresti viherkaistojen ja kiveysten hoitamattomuus. Rikkaruohottuneita saarekkeita ja istutuksia on varsinkin tärkeillä kokoojakaduilla runsaasti. Katujen ja kevyen liikenteen väylien reunoilla on paikoin runsaasti korkeaa ruohovartista kasvillisuutta, mm. pujoa. Katuistutuksista puuttuu muutamia puita. Tonttikaduilla tonttien istutukset kasvavat usein näkemäalueille.

Kokoojakatujen varsilla on muutamia jäsentymättömiä pysäköintialueita, joista osa on syntynyt spontaanisti. Nämä alueet aiheuttavat lähes poikkeuksetta esteettisen haitan, sillä ne sijaitsevat kaupunkikuvallisesti merkittävillä paikoilla.

Alueen kokoojakaduista pienteollisuuden reittinä palvellut Malminkaari on yleisilmeeltään valju. Ormuspellon teollisuusalueen muuttuminen asuinalueeksi aiheuttaa paineita alueen kokoojakatujen yleisilmeen kohentamiselle.

Ala-Malmin keskustan tärkeimmän kävelyalueen ja kaupunkikuvallisesti merkittävän kokonaisuuden muodostavat Pekanraitti, Ala-Malmin raitti ja Ala-Malmin tori. Kokonaisuuden yleisilme on huolittelematon. Alueella on pahoja painaumuksia. Lisäksi istutuksissa, kalusteissa ja varusteissa on puutteita. Puiden alustat ovat rikkaruohottuneet. Kalusteet ovat osin alueen luonteeseen sopimattomia. Alueella on paljon huoltoliikennettä. Alueen valaistuksessa on toiminnallisia puutteita, mm. valaisinmalli tulisi vaihtaa ja valaisimet sijoittaa toisin.

Katujen kuntoluokitus

- 1 - uusi
- 2 - toimiva
- 3 - kunnostettava
- 4 - uusittava

0 250 500 750 1 000m

Ala-Malmin raitin, Pekanraitin ja Ala-Malmin torin perusparannus tulee ajankohtaiseksi tämän viisivuotiskauden jälkeen. Perusparannusta suunniteltaessa on selvitettävä alueen huoltoliikenteen tarpeet. Huoltoliikenne pyritään ohjamaan mahdollisuuksien mukaan muille reiteille. Perusparannuksen yhteydessä myös alueiden valaistus uusitaan.

Valaistuksessa ei ollut suuria puutteita alueella lukuun ottamatta mm. Tapanilan aseman pysäköintialuetta ja sitä, että kasvillisuus peitti monia valaisimia heikentäen valaistustehoa.

Ala-Malmin liikuntapuiston pysäköintialueelle ei ole kunnollista ajoyhteyttä.

3.2.2 Tavoitteet ja toimenpiteet katualueiden parantamiseksi

Suunnittelu ja investoinnit. Katualueiden suunnittelussa pyritään ympäristöön sopiviin, ympäristön eri arvot ja aikakauden tyypilliset piirteet huomioiviin ratkaisuihin. Pintamateriaalien, kasvilajien, kalusteiden ja varusteiden valinnassa otetaan huomioon kunnossapidon vaatimusten ja kaupungin linjausten lisäksi alueen alkuperäiset materiaalivalinnat ja alueen ominaispiirteet. Aikakaudelle tyypillisillä alueilla pyritään käyttämään alkuperäisen kaltaisia materiaalivalintoja. Betoniset reunatuet korvataan kuitenkin aina graniittisilla.

Kokoojakatujen yleisilmeen kehittäminen alueen luonnetta vastaavaksi huomioidaan niiden peruskorjausta suunniteltaessa. Kokoojakatujen pysäköintialueiden kohentaminen vaatii myös tarkempaa suunnittelua.

Katu- ja viheralueiden yhteyttä vahvistetaan parantamalla suojatieyhteyksiä.

Katualueiden valaistuksessa kiinnitetään huomiota suojateiden ja liittymien valaistukseen: Valaisinten pakkopisteet sijoitetaan suojateiden läheisyyteen ja liittymäalueille. Kaikki kadut, aukiot ja torit valaistaan. Leikkipuistojen, leikkipaikkojen ja päiväkotien lähistöjen reittien sekä oleskeluun tarkoitettujen alueiden tulee olla hyvin valaistuja. Oleskeluun tarkoitetuilla alueilla valaisimet

Kevyen liikenteen väylien kuntoluokitus

- 1 - uusi
- 2 - toimiva
- 3 - kunnostettava
- 4 - uusittava

0 250 500 750 1 000m

Kevyen liikenteen väylän käytettävyyttä ja turvallisuutta heikentää pientareella kasvava paju.

Suojatien maalaukset ovat kuluneet.

voivat olla muuta katualuetta korkealaatuisempia. Ala-Malmin kasvava merkitys mm. joukkoliikenteen keskuksena on huomioitava paitsi joukkoliikenteen reittien myös keskustan kävelyalueen valaistusta suunniteltaessa; alueen valaistuksen tulee olla esikaupungin keskusta-alueen laatutason vaatimusten mukainen. Ala-Malmin torin valaistuksen tulee olla erityiskohteeseen sopiva. Alueen valaistusta suunniteltaessa on noudatettava Helsingin Energian linjauksia valaisinmallien valinnassa ja valaisinten sijoittelussa.

Ylläpito. Katualueilla liikenneturvallisuutta ylläpidetään ja sitä pyritään parantamaan mm. huolehtimalla ylläpidon keinoin näkemäalueiden avoimuudesta. Valaistusta parannetaan pitämällä valaisinten ympärys säännöllisesti kasvillisuudesta vapaana. Katujen ja kevyen liikenteen väylien pientareet niitetään säännöllisesti pujokasvustojen vähentämiseksi.

Esteettömyyden perus- ja erikoistason alueilla ja reiteillä noudatetaan Malmin esteettömyyssuunnitelmassa annettuja suosituksia.

Katualueiden viihtyvyyden lisäämiseksi kiinnitetään huomiota ylläpidon laatuun, joka tulee nostaa ylläpidon tilauksessa sovitulle tasolle. Puiden ja pensaiden kasvualustat sekä kiveykset pidetään rikkaruohottomina ja puuttuvat puut korvataan uusilla. Kuluneet katumerkinnät korvataan uusilla ennen niiden häviämistä täysin näkymättömiin. Ylläpidon tilaukseen kuuluvat puutteet tulee korjata niiden ilmaannuttua, jotta alueiden yleisilme pysyy hoidettuna.

3.2.3 Investoinnit

Investointikohteiksi valittiin suunnittelua vaativia kohteita, joiden toiminnallisuudessa ja turvallisuudessa on parannettavaa. Investointikohteiden hankeohjelmat ovat liitteessä 1.

1. Vilppulantien suojatie Ala-Malmin puiston ja Filpuksenpuiston välissä. Vilppulantie katkaisee Ala-Malmin puiston ja Filpuksenpuiston muodostaman tärkeän puistoakselin. Vilppulantiellä on puistojen kohdalla kapea, korotettu suojatie ja leveä nurmisaareke. Kulku on siirtynyt osittain oikopoluille ajoradan yli kohdissa,

Investoinnit - kadut ja katualueet

- ① Vilppulantien suojatie
- ② Pysäköintialue Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa
- ③ Kevyen liikenteen väylien linjaus Suurmetsäntien eteläpuolella
- ④ Kevyen liikenteen väylän uudelleen linjaus välillä Malmin kalmistotie - Tattariharjuntie

0 250 500 750 1 000 m

Vilppulantien suojatie katkaisee puisto-akselin. Suojatie sijaitsee sivussa yleisiltä kulkureiteiltä.

Pysäköintialue Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa sijaitsee kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kevyen liikenteen väylien epämääräinen linjaus aiheuttaa liikenneturvallisuusriskin.

joissa ei ole suojatietä. Oikopolkujen käyttö aiheuttaa liikenneturvallisuusriskin. Suojatietä levennetään kattamaan puistoalueet. Suojatie korotetaan ja kivetään kokonaisuudessaan luonnonkivellä.

2. Pysäköintialue Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa. Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa on kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla epämääräinen hiekkakenttä, jota käytetään pysäköintialueena. Pysäköintialue palvelee mm. Longinojan puiston käyttäjiä. Alueella ei ole asianmukaisia rakennekerroksia, päällysteitä tai maalauksia eikä sen kapasiteettia ole täysin hyödynnetty. Alue aiheuttaa esteettisen haitan ja mahdollisesti myös liikenneturvallisuusriskin. Alue päällystetään ja sopeutetaan ympäristöönsä istutuksin. Alueen suunnittelu vaatii liikennesuunnittelua. Alueen maaperän puhtaus tutkitaan ennen hankkeen toteuttamista.

3. Kevyen liikenteen väylien linjaus Suurmetsäntien eteläpuolella. Suunnittelualueen pohjoisosassa, Suurmetsäntien ja radan rajaamalla alueella on useita rinnakkaisia kevyen liikenteen väyliä. Yksi reiteistä toimii rata-alueen huoltoyhteytenä. Huoltoyhteys on suljettu Suurmetsäntieltä puomilla ja valaistu katuvalaisimin. Kevyt liikenne oikaisee huoltoreitiltä Suurmetsäntien yli kohdassa, jossa ei ole suojatietä. Oikaisu aiheuttaa vakavan liikenneturvallisuusriskin. Suurmetsäntielle on valmistumassa liikennesuunnitelma, jossa on huomioitu kyseinen yhteystarve. Alueen reitistö uusitaan Suurmetsäntien liikennesuunnitelman toteuttamisen yhteydessä. Linjausta suunniteltaessa yhteistyö kaupunkisuunnitteluvirastoon on tärkeää: alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa ja sekä Heli-radon linjaus että mahdollinen täydennysrakentaminen saattavat vaikuttaa alueen kevyen liikenteen väylien linjaukseen.

4. Kevyen liikenteen väylä välillä Malmin kalmistotie – Tattariharjuntie. Kevyen liikenteen väylä välillä Malmin kalmistotie – Tattariharjuntie kulkee aivan Kehä I:n vieressä. Reitti on vaarallinen, meluisa, tuulinen ja epämiellyttävä kulkea. Reitti siirretään kulkemaan Talttatien varteen sen pohjoispuolelle. Reitti päällystetään asfaltilla, kivetävillä alueilla käytetään kenttäkiveä. Vanha reitti maisemoidaan.

Käyttötalouden kohteet - kadut ja katualueet

① Pekanraitti, Ala-Malmin raitti ja Ala-Malmin tori

② Tapanilan aseman pysäköintialue

③ Latokartanontien suojaviheralue

0 250 500 750 1 000m

Ala-Malmintorilla päällysteet ja kalusteet ovat kärsineet vaurioita.

Tapanilan aseman pysäköintialueen pinta on painunut pahasti.

3.2.4 Käyttötalous

Käyttötalouden kohteiksi valittiin kohteita, joiden puutteet voidaan korjata rakenteellisen kunnossapidon tai tehostetun ylläpidon toimin. Kohteiden ja niissä tehtävien toimenpiteiden tarkemmat kuvaukset löytyvät luvusta 4.

1. *Pekanraitti, Ala-Malmin raitti ja Ala-Malmin tori.* Pekanraitti, Ala-Malmin raitti ja Ala-Malmin tori muodostavat alueen tärkeimmän kävelyalueen. Alue on päällystetty pääosin betonikivellä, kiveyksen pinta on paikoin pahasti painunut. Pekanraitille istutetuista puista osa on kuollut tai muuten poistettu eikä uusia ole istutettu tilalle. Osa juuristoritiloista on rikki. Ala-Malmin torilla on kausikasvi-istutuksia ja ns. koivunjalkapenkit. Yksi valopylväistä on ajettu vinoon. Alueen yleisilme on huolittelematon. Alueen penkit uusitaan kaupunkikuvaan sopiviksi ja niiden sijoitteluun kiinnitetään huomiota. Vaurioituneet juuristoritilat ja valaisimet vaihdetaan ehjiin. Puuttuvat puut korvataan uusilla. Kiveysten painaumat korjataan. Jatkossa havaitut puutteet korjataan välittömästi niiden ilmaannuttua. Alueen peruskorjaukseen varaudutaan tämän viisivuotiskauden päätyttyä.

2. *Tapanilan aseman pysäköintialue.* Tapanilan aseman pysäköintialue sijaitsee aivan aseman kupeessa. Alueen pinta on painunut paikoin laajalti. Painumat korjataan ja alue päällystetään asfaltilla. Alueen ympäristöä kohennetaan istutuksin.

3. *Latokartanontien suojaviheralue.* Vilppulantien ja Latokartanontien kulmauksessa sijaitseva suojaviheralue on kokonaisuudessaan nurmipintainen. Alueella ei ole suojaavaa vaikutusta korkeamman kasvillisuuden puuttuessa. Alueen sijainti on kaupunkikuvallisesti keskeinen. Suojaviheralueelle istutetaan puuryhmiä.

3.2.5 Ylläpitoluokkamutokset

Pekanraitti ja Ala-Malmin tori esitetään siirrettäväksi katujen ylläpitoluokkaan II. Karviaismäen aluepuiston katuyksikön väylä esitetään siirrettäväksi viheryksikön väyläksi hoitoluokkaan B. Karviaismäen aluepuiston hoitoluokan B kevyen liikenteen väylä esitetään jatkettavaksi Malminkaaren ali Pukinmäenkaarelle. Vanhanradanraitti Longinojanpuistossa esitetään siirrettäväksi viheryksikön kunnossapitoluokkaan A.

Ylläpitoluokkamuutokset

- ① Pekanraitti, Ala-Malmin raitti ja Ala-Malmin tori
- nostetaan katuyksikön kunnossapitoluokasta 2 kunnossapitoluokkaan 1
- ② Vanhanradanraitti
- viheryksikön väylä, nostetaan kunnossapitoluokasta B kunnossapitoluokkaan A
- ③ Karviaismäen aluepuisto, puistokäytävä
- viheryksikön kunnossapitoluokan B väylää jatketaan Pukinmäenkaarelle
- ④ Karviaismäen aluepuisto, puistokäytävä
- katuyksikön väylä siirretään viheryksikön väyläksi hoitoluokkaan B

Ala-Malmin puiston monipuolista kasvillisuutta.

Karviaismäen aluepuiston leikkipaikka.

Longinojan laaksomaisemaa.

3.3. Puistot

3.3.1 Puistojen nykytilan kuvaus

Ala-Malmin rakennetut puistot ovat pienialaisia, kulutusta kestäviä ja edustavia. Puistojen yleisilme on kulunut, mutta rakenteiden ja pintojen kauhtuminen ei estä puistojen käyttöä. Puistojen reitistö on pääosin toimiva, muutamia oikopolkuja on syntynyt joihinkin puistoihin.

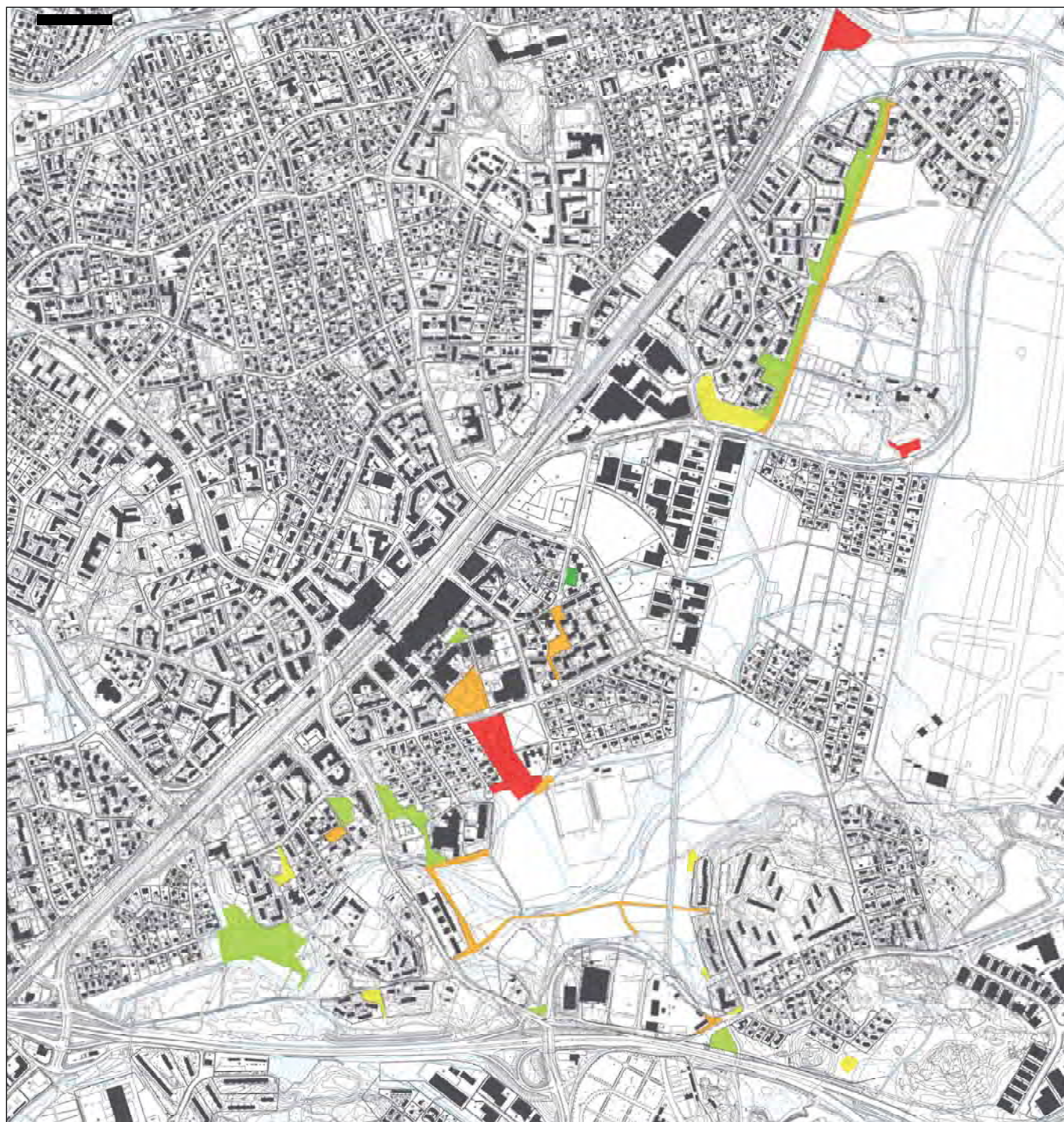
Rakennettujen puistojen ehdoton helmi on Ala-Malmin puisto, aikakaudelleen tyypillinen edustuspuisto Ala-Malmin keskustassa. Puisto muodostaa kaupunkikuvallisesti eheän kokonaisuuden Malmitalon ja Filpuksenpuiston kanssa. Puistossa on suomalaisittain epätyypillisiä istutuksia ja korkeatasoisia rakenteita. Puistoa hoidetaan hyvin, mutta sen yleisilme on jo hieman kulunut. Muutamat kasvilajit ovat kasvupaikkaansa nähden liian voimakaskasvuisia.

Alueella on yksi leikkipuisto ja kaksi leikkipaikkaa, joiden leikkivälineet ovat pääosin kunnossa. Leikkipuisto Filpuksessa on tilallisia ja toiminnallisia ongelmia. Leikkipuisto sijaitsee kaupunkirakenteessa keskeisellä paikalla ja on tärkeä osa puistoakselia, joka alkaa Ala-Malmin torilta ja päättyy Longinojanpuistoon.

Longinojanpuisto on osa laajempaa, Longinojan laaksoon levittyvien maisemapeltojen, -niittyjen ja metsien muodostamaa viheraluetta. Viheralueet muodostavat Ala-Malmin keskelle vihervyöhykkeen, jonka katkaisevat alueen kokoojakadut Malminkaari ja Latokartanontie. Tällä viheraluevyöhykkeellä on runsaasti toimintoja.

Viheraluevyöhykkeen reitistö on muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta kattava. Reittiyhteys lounaassa sijaitsevasta Karviaismäen aluepuistosta Longinojanpuistoon katkeaa Latokartanontielle. Latokartanontielle on suunnitteilla alikulku, joka vain osittain ratkaisee ongelman. Reittiyhteys alikululta Karviaismäen aluepuistoon on tarpeellinen, sillä se palvelisi osana seudullista ulkoilureittiä.

Puistojen kuntoluokitus

- 0 - hoitoluokan muutos
- 1 - uusi
- 2 - toimiva
- 3 - kunnostettava
- 4 - uusittava

0 250 500 750 1 000m

Puistojen penkit ovat kuluneet.

Osa puistokäytävien liikennemerkeitä ja valaisimista on jäänyt kasvillisuuden peittoon.

Yhteydet leikkipuisto Filpuksesta Longinojanpuistoon Ala-Malmin puistotielle ovat heikot. Lentokentän suoja-alueella on neljä rinnakkaista kevyen liikenteen väylää, joista vain kahta käytetään aktiivisesti.

Reittien varrella näkymiä peittävät pensaikot ja vesakot, näköyhteydet ympäröivään viljelymaisemaan ja Longinojalle ovat paikoin umpeenkasvaneet. Puistokäytävien risteyskohdissa tiheä ja korkea kasvillisuus näkemäalueella aiheuttaa monin paikoin turvallisuusriskin. Virkistysreiteille syntyy erityisesti syksyisin runsaasti lätäköitä.

Lähes kaikissa alueen puistoissa kalusteet (penkit, roska-astiat ja ajoesteet) ovat vanhentuneet. Longinojanpuistossa kalusteiden uusiminen on aloitettu kesällä 2008.

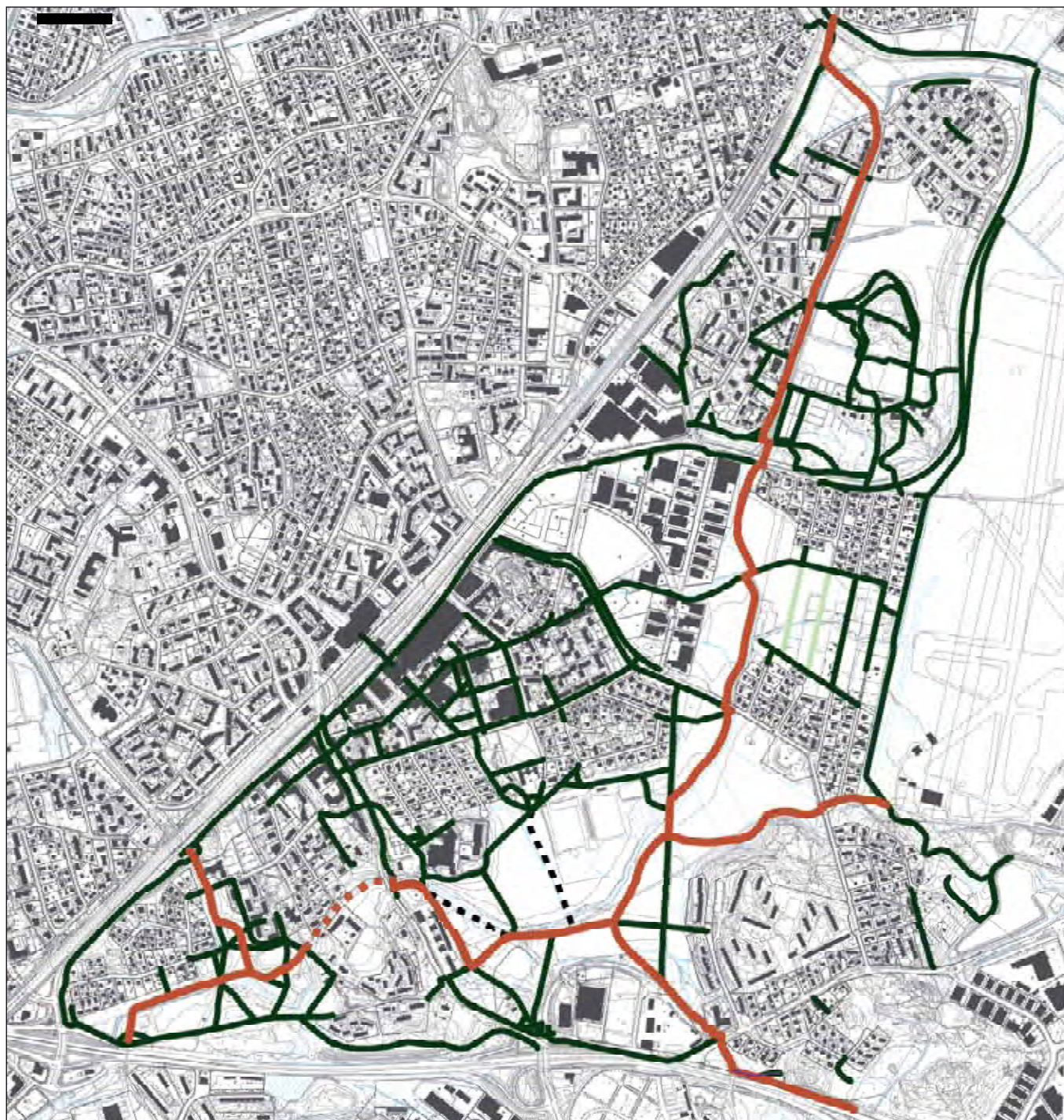
Puistokäytävien valaistuksessa ei ole suuria puutteita. Alueen valaisimet vaihtelevat malliltaan, paikoin on käytetty jopa puupylvääseen kiinnitettyjä maantievalaisimia ilmakaapeleineen. Valaisimet ovat jääneet kasvillisuuden peittoon.

Alueella esiintyy jonkin verran ilkivaltaa, joka ilmenee mm. penkien töhrimisestä. Joillakin tonttikaduilla kasataan puutarhajätettä yleensä metsäisille viheralueille.

3.3.2 Tavoitteet ja toimenpiteet puistojen parantamiseksi
Suunnittelu ja investoinnit. Viheralueilla on tavoitteena monipuolisen, monimuotoisen ja toimivan kokonaisuuden luominen. Viheralueiden tulee tarjota asukkaille tasavertaiset mahdollisuudet ulkoilla ja käyttää puistojen palveluita turvallisessa ja esteettömmässä ympäristössä.

Puistoissa pyritään turvaamaan historiallisten arvojen ja aikakaudelle tyypillisten piirteiden säilyminen. Pintamateriaalien, kasvilajien, kalusteiden ja varusteiden valinnassa otetaan huomioon kunnossapidon vaatimusten ja kaupungin linjausten lisäksi alueen alkuperäiset materiaalivalinnat ja alueen ominaispiirteet. Arvoalueilla pitäydytään alkuperäisen kaltaisissa materiaaleissa.

Kevyen liikenteen reitistö

- oleva reitti
- seudullinen ulkoilureitti
- poistettava keyven liikenteen reitti
- - - - - puuttuva reittiyhteys
- - - - - puuttuva seudullisen ulkoilureitin osa

0 250 500 750 1 000 m

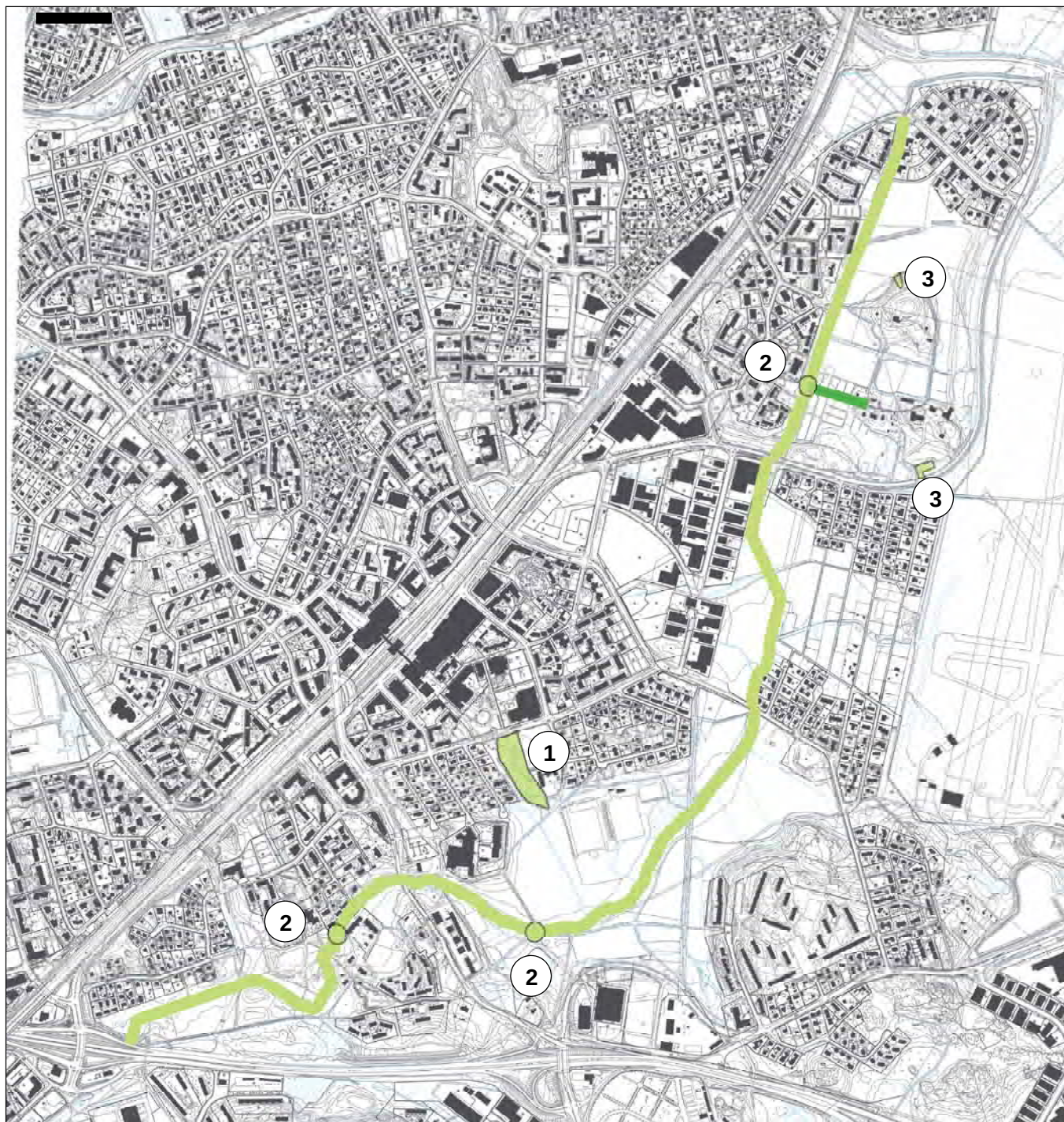
Puistojen käytettävyyttä vahvistetaan uusimalla puistojen kalusteet ja täydentämällä puistojen reitistöä. Seudullista ulkoilureittiä täydennetään rakentamalla puuttuva osuus alikulun rakentamisen yhteydessä. Poikittaisia yhteyksiä vahvistetaan.

Eri ikäisten ihmisten tarpeet huomioidaan. Suunnittelualueen väestö tulee kasvamaan määrällisesti uusien asuinalueiden valmistuttua. Väestöennusteen mukaan vanhusten osuus alueella lisääntyy suhteellisesti eniten. Esteettömyyteen ja turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota alueilla, jotka sijaitsevat palvelutalojen läheisyydessä tai esteettömyyden perus- ja erikoistason alueilla. Lapsiperheiden tarpeet huomioidaan huolehtimalla leikkipuiston ja leikkipaikkojen turvallisuudesta ja käytettävyydestä. Leikkipaikkojen välineistö pyritään pitämään monipuolisena eri-ikäiset lapset huomioiden. Kaikenikäisille sopivia toimintavälineitä pyritään sijoittamaan leikkipuiston yhteyteen.

Luonnon monimuotoisuutta vaalitaan ja Longinojan asemaa korostetaan korvaamalla osa puron rummuista silloilla. Siltojen rakentaminen parantaa mm. kalaston elinolosuhteita. Käytävien rakentaminen ja polkujen vahvistaminen ehkäisee hallitsematonta kulumista. Myös Longinojan suojavyöhykkeiden pitkäaikainen ja johdonmukainen hoito niittämällä lisää luonnon monimuotoisuutta.

Puistojen valaistus pyritään uusimaan alueittain. Ensimmäisenä valaistuksen peruskorjauksen tarpeessa on Karviaismäen aluepuisto. Puistojen ja reittien valaistusta suunniteltaessa on noudatettava Helsingin Energian ohjeita valaisinmallien valinnassa ja valaisinten sijoittelussa. Puistojen reiteistä valaistaan talvikunnossapidettävät reitit, seudullinen ulkoilureitti ja pyörätiet. Oleskelualueiden, leikkipaikkojen ja leikkipuistojen valaistukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Seudullinen ulkoilureitti ja pyöräreitit valaistaan suurpainenaatriumlampuilla. Puupylväät korvataan sinkityillä metallipylväillä ja ilmajohdot korvataan maahan kaivettavilla kaapeleilla. Valaisinmallit ja pylvästyypit valitaan Helsingin Energian linjausten mukaisesti, kuitenkin niin että samoja valaisimalleja käytetään johdonmukaisesti koko suunnittelualueella erityiskohteita lukuunottamatta. Erityiskohteita ovat Fallkullan ti-

Investoinnit - puistot ja viheralueet

- ① Filpuksenpuiston peruskorjaus
- ② Longinojan lähiympäristö
- mm. seudullisen ulkoilureitin täydentäminen ja 3 siltaa
- ③ Fallkullan tila
- pysäköintialueen yleisilmeen kohentaminen
- oleskelualueen rakentaminen

0 250 500 750 1 000 m

Suojakaiteet eivät täytä nykyisiä esteettömyyskriteerejä.

Leikkipuisto Filpuksen välineet ovat kovassa käytössä kuluneet.

laympäristö ja Ala-Malmin puisto, joissa valaisin- ja pylväsmallien valinnassa tulee huomioida kohteen arvot ja tyylipiirteet.

Ylläpito. Puistojen turvallisuutta ylläpidetään ja sitä pyritään parantamaan mm. huolehtimalla ylläpidon keinoin valaistuksen riittävydestä. Puistokäytävien risteyskohdissa huolehditaan näkemäalueiden avoimuudesta. Purojen, ojien ja muiden ojamaisten painanteiden ylityskohtiin asennetaan asianmukaiset, SuRaKuesteettömyyskriteerien mukaiset suojakaiteet.

Puistojen viihtyisyyden lisäämiseksi kiinnitetään huomiota ylläpidon tasoon. Havaitut puutteet tulee korjata niiden ilmaannuttua. Näkymien umpeenkasvu estetään. Rumpujen päät käsitellään esteettisesti ja yhteneväiseksi koko alueella. Puistokäytävien rajoittuessa luonnonhoidon alueeseen, tulee käytävien reunat niittää vähintään kahdesti kesässä. Kevyen liikenteen reittien ylläpitoa on tehostettava myös lätäköitymisen ja vesieroosion ehkäisemiseksi

3.3.3 Investoinnit

Investointikohteiksi valittiin suunnittelua vaativia kohteita, joiden toiminnallisuudessa ja turvallisuudessa on parannettavaa. Investointikohteiden hankeohjelmat ovat liitteessä 1.

1. Filpuksenpuiston peruskorjaus. Filpuksenpuistossa sijaitseva leikkipuisto Filpus on alueen ainoa leikkipuisto. Leikkipuisto sijaitsee keskeisellä paikalla Ala-Malmin kaupunkirakenteessa ja on kovassa käytössä kulunut. Leikkipuiston välineistä osa on uusittu, mutta puistossa on puutteita mm. turva-alustoissa. Leikkipuiston tilallinen jäsentely ei ole täysin onnistunut, erityiseksi ongelmaksi on muodostunut läpikulku Longinojanpuistosta Ala-Malmin torille. Leikkipuisto uudistetaan nykyvaatimusten mukaiseksi. Peruskorjauksessa puiston toiminnot jäsennellään uudelleen ja läpikulku ohjataan pois leikkipuiston alueelta. Leikkivälineet ja puiston muut kalusteet, samoin alueen istutukset, pinnat, kulkuväylät sekä reunukset, muurit ja muut rakenteet uusitaan. Oleva maastonmuotoilu säilytetään.

Käyttötalouden kohteet - puistot ja viheralueet

- ① Ala-Malmin puisto
- ② Ojanvarsipuisto
- ③ Polkujen vahvistaminen
- ④ Kalusteiden ja syväkeräyssäiliöiden uusiminen (Karviaismäen aluepuisto)
- ⑤ Kevyen liikenteen väylien kunnostaminen
- ⑥ Karviaismäen aluepuiston siltojen ja rumpujen kaiteet (ensikunnostuskohde)

0 250 500 750 1 000m

Longinojan lähiympäristössä rumpujen päiden käsittelytapa vaihtelee.

Fallkullan tilaa kiertävä ratsastusreitti ei eroa puistokäytävästä.

Fallkullan kotieläintilan pysäköintialue.

2. Longinojan lähiympäristö. Longinojan purolaakso on Ala-Malmin tärkein maisemallinen elementti ja sen ympärille keskittyy myös pääosa alueen luontoarvoista. Longinoja on huomioitu Helsingin pienvesiohjelmassa, jossa on annettu suosituksia sen luontoarvojen vaalimiseksi. Longinojaa seuraileva ulkoilureitti on osa seudullista ulkoilureittia. Reitti katkeaa Karviaismäen aluepuiston ja Longinojan puiston välissä Latokartanontien alikulun valmistuttuakin. Puistokäytävät ylittävät Longinojan purouoman tai muun ojamaisen uoman tai painanteen monin paikoin. Ylityskohdissa uoma on ohjattu rumpuun, rumpujen päiden käsittelytavat vaihtelevat. Longinojan nykyisten luontoarvojen säilymistä edistetään korvaamalla osa puron rummuista silloilla. Muut alueen rummut jätetään nykyiselleen, mutta niiden päät käsitellään esteettisiksi ja niiden ylityskohtiin asennetaan asianmukaiset kaikeet. Seudullinen ulkoilureitti täydennetään katkeamattomaksi.

3. Fallkullan tila. Fallkullan kotieläintila on nuorisosiainkeskukseen nuorisotila. Fallkullan tilalla vierailee vuosittain yli 60 000 kävijää. Suureen kävijämäärään nähden tilan opastus ja sisäänkäynti on mitätön. Fallkullan kartanon pohjoispuolella on valmistunut kesän 2008 aikana puisto. Fallkullan tilan saavutettavuutta parannetaan lisäämällä opastusta. Tila opastetaan asianmukaisin opastein Malminkaareltä. Sisäänkäyntinä toimivaa pysäköintialuetta kohennetaan mm. istutuksin. Pysäköintialueelta järjestetään selkeä opastus kotieläintilalle. Fallkullan kartanon ympäristön toimintoja täydennetään rakentamalla oleskelualue kartanon mäen länsipuolelle. Oleskelualue liitetään olevaan reitistöön. Fallkullan kartanon pohjoispuolen puistokäytävien valaistusta jatketaan Ojanvarsipuistoon johtavalle itä-länsi-suuntaiselle käytävälle. Ratsastusreitit opastusta parannetaan. Alueelle laadittua liikenteen ohjaussuunnitelmaa pyritään toteuttamaan hankkeen yhteydessä.

3.3.4 Käyttötalous

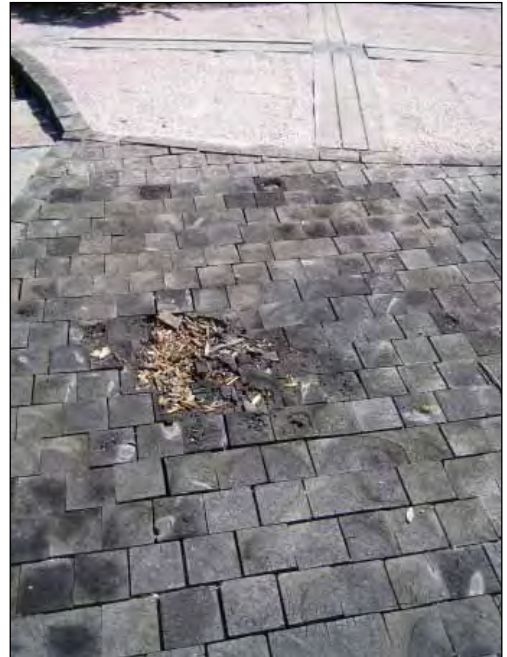
Käyttötalouden kohteiksi valittiin kohteita, joiden puutteet voidaan korjata rakenteellisen kunnossapidon tai tehostetun ylläpidon toimin. Kohteiden ja niissä tehtävien toimenpiteiden tarkemmat kuvaukset löytyvät luvusta 6 (kohdekohtaiset suunnitelmat – puistot). Käyttötalouden kohteet on esitetty kartalla liitteessä y. Numerot viittaavat karttaan.

1. Ala-Malmin puisto. Ala-Malmin puiston yleisilmettä kohennetaan aikakaudelle tyypillisiä piirteitä vaalien. Puiston alkuperäinen ilme ja materiaalivalinnat säilytetään. Puiset kalusteet, varusteet ja pinnoitteet uusitaan tai kunnostetaan. Uusien kalusteiden ja varusteiden tulee ulkoasultaan vastata alkuperäisiä. Kasvillisuutta uusitaan harkiten, voimakaskasvuiset korvataan hillitymmillä, paikalle ja puiston luonteeseen sopivilla lajeilla. Kaikissa materiaalivalinnoissa, hoitotoimenpiteissä ja kunnostustöissä on otettava huomioon puiston omaperäinen ilme ja luonne arvoympäristönä. Puiston on oltava siisti myös kunnostustöiden aikana.

2. Ojanvarsipuisto. Ojanvarsipuisto sijaitsee suunnittelualueen pohjoisosassa, Fallkullan peltojen länsipuolella. Puisto on yleisilmeeltään siisti ja hyvin hoidettu. Puiston halki virtaa puro, Longinoja, pohjoisesta etelään. Purouoman itäluiskalla kasvava tiheä kasvillisuus estää näkymät Fallkullan pelloille. Ojanvarsipuisto liitetään maisemallisesti kiinteämmin ympäristöönsä avaamalla näkymiä Fallkullan pelloille.

3. Polkujen vahvistaminen viheralueilla. Viheralueilla kulkevat polut vahvistetaan kivituhkalla.

4. Kalusteiden ja syväkeräyssäiliöiden lisääminen puistoreiteille. Longinojan-, Kestikievarin- ja Sepänmäenpuistoissa sekä Karviaismäen aluepuistossa uusitaan puistoreittien kalusteet. Puistokäytävien ajoesteet ja penkit uusitaan. Erityisesti Karviaismäen aluepuistossa kiinnitetään huomiota penkkien ja niiden ympäristön esteettömyyteen.

Ala-Malmin puiston kuluneita rakenteita.

Luonnollisille kulkureiteille syntyy helposti polkuja.

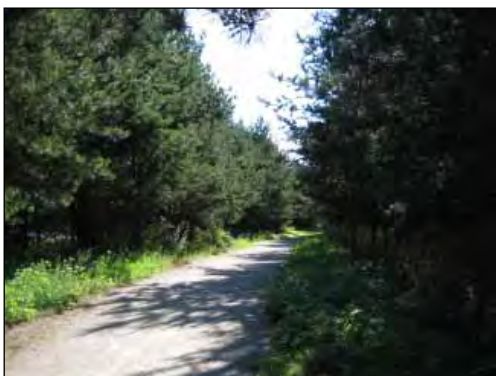
Ojanvarsipuiston pohjoispää on jäänyt rakentamatta.

Pilvitien puistokäytävä on jäänyt käytöstä.

Ojan ylityskohtaan tarvitaan kaide.

Männyllä metsitetty suojaviheralue muutettiin rakennetun puiston hoitoluokasta A3 lähimetsäksi (C1).

5. *Kevyen liikenteen väylien kunnostukset.* Lentokentän suoja-alueella kulkee neljä kevyen liikenteen väylää rinnakkain. Reiteistä poistetaan käytöstä kaksi itäisintä. Kaksi läntisintä kunnostetaan. Lisäksi kunnostetaan poikittainen yhteys lentokentän suuntaan.

3.3.4.1 Ensikunnostuskohteet

Ensikunnostuskohteiksi valittiin pienillä kustannuksilla korjattavia turvallisuuspuutteita.

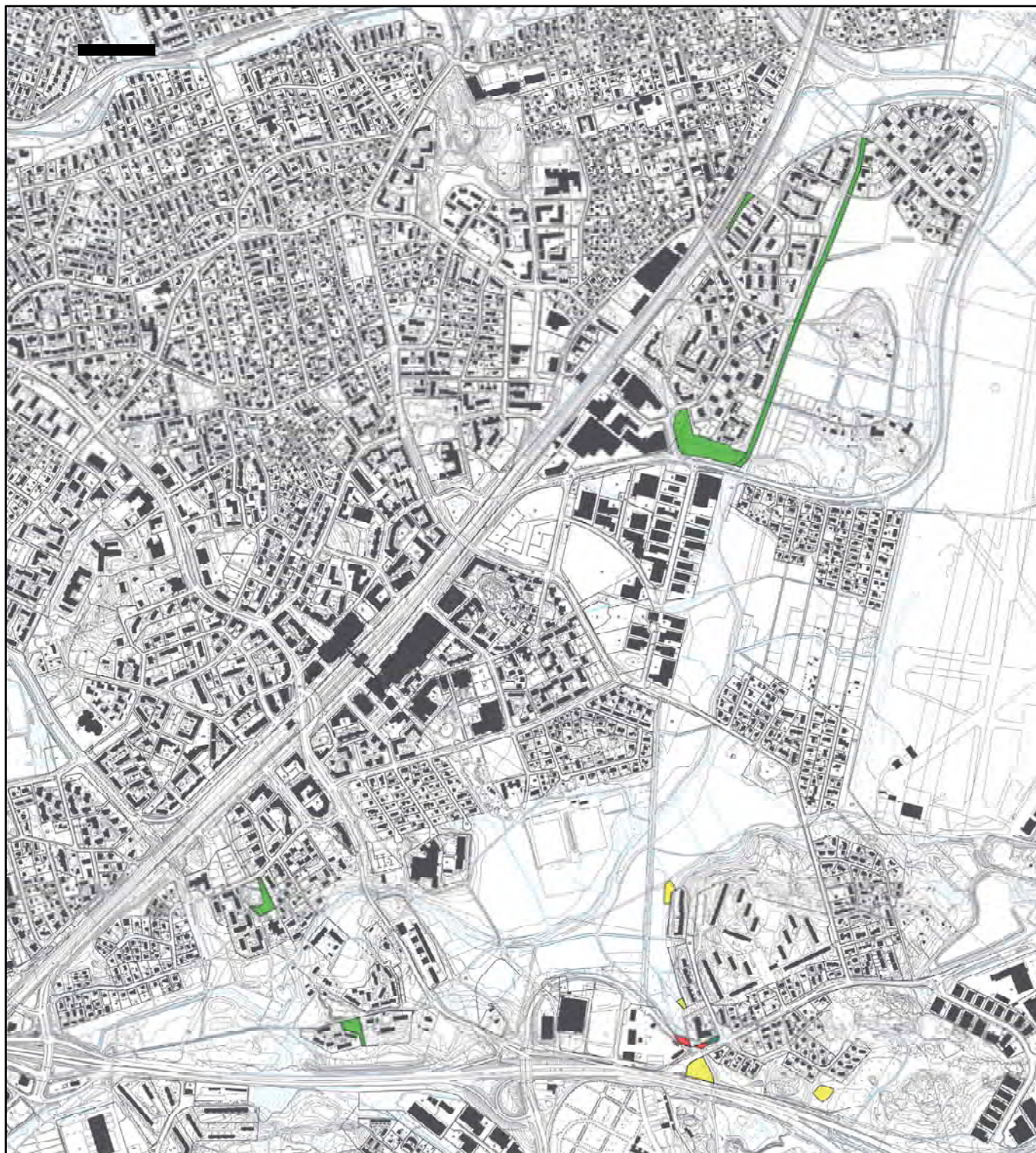
6. *Karviaismäen aluepuiston siltojen ja rumpujen kaiteet.* Karviaismäen aluepuistossa puistokäytävillä ojien ja purojen ylityskohdissa kaiteiden kunto on heikko. Kaiteet uusitaan vastaamaan nykyisiä vaatimuksia.

Lisäksi turvallisuuspuutteita aiheuttivat sekä katualueilla että puistokäytävillä risteyskohtien näkemäalueelle kasvanut korkea kasvillisuus. Näkemäalueiden raivaaminen kuuluu normaaliin kunnossapitoon. Raivaustyöt tulee tehdä säännöllisesti ja järjestelmällisesti.

3.3.5 Hoitoluokkamuuutokset

Maastokartoituksen perusteella tehtiin ehdotus hoitoluokituksen päivittämiseksi. Muutostarpeet johtuivat alueiden käyttötarkoituksen tai luonteen muuttumisesta. Hoitoluokkamuuutokset on esitetty kartalla sivulla 78.

Hoitoluokkamuutokset - rakennetut viheralueet

- B2 käyttöniitty
- C1 lähimetsä
- poistetaan hoitoluokkakartasta

0 125 250 500 750 1 000m

3.4. Luonnonhoito

3.4.1 Ala-Malmin luonnonhoidon linjaus

Rakennusvirastossa on laadittu Helsingin kaupungin luonnonhoidon linjaus. Se ohjaa luonnonhoitoa ja määrittelee luonnonhoidon tavoitteet koko kaupungin tasolla. Linjaus on voimassa Helsingin kaupunkialueella ja Helsingin omistamilla mailla muissa kunnissa.

Luonnonhoidon linjauksen tavoitteena on, että

- Asuinympäristöt ovat viihtyisiä, kestäviä ja turvallisia, ja ne lisäävät asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia
- Ulkoiluympäristö on toimiva ja elämyksellinen
- Luonnonympäristön maisemakuva on korkealaatuinen ja omaleimainen.
- Luonnon monimuotoisuus on otettu huomioon ja luonnonsuojelualueiden arvot säilytetty.
- Metsäiset viheralueet ovat elinvoimaisia ja kestäviä ja niiden olemassaolo turvataan myös tulevaisuudessa.
- Niityt ja pellot ovat monimuotoisia.
- Liikenneväylien ympäristöä hoidetaan huomioiden sekä suoja- että maisemavaikutukset.

Ala-Malmin alue on rakentunut maatalousmaiseman reunalle. Tiiviit asuinalueet sijoittuvat alueen länsiosaan. Alueen keskiosat ja itäpuoli ovat metsien kehystämää peltomaisemaa. Longinojan arvokas pienvesi luikertelee peltoalueiden halki. Laajimmat metsäalueet sijaitsevat alueen kaakkoisosassa Sepänmäen ja Tattariharjun alueella.

Peltoalueella ja metsiköissä kulkevien ulkoilureittien varsilla ja oleskelualueilla nostetaan viheralueiden hoitotasoa. Maisemapelot pidetään viljelyksessä ja niittyalueita hoidetaan säännöllisesti. Niittyalueita hoidetaan säilyttäen ne avoimina ja virkistys-

käytössä. Umpeenkasvaneita näkymiä avataan ja ympäristön pusikkoisuutta avarretaan puuston harvennuksin ja pienpuuston hoitotoimin. Tavoitteena on elinvoimainen, kestävä ja viihtyisä lähiympäristö. Luonnon monimuotoisuus otetaan hoitotoimissa huomioon.

Ala-Malmin metsät ovat pääosin varttuneita tai nuoria. Ylitiheitä metsäalueita hoidetaan harvennushakkuin, jolloin niiden elinvoimaisuus säilyy pidempään. Uudistushakkuiden tarve ajoittuu seuraavalle suunnittelukaudelle. Hakkuutoimenpiteet tehdään ulkoilijoiden turvallisuus ja viihtyisyys huomioiden. Toimenpiteistä tiedotetaan ajoissa ennen niiden toteutusta. Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmat reheväkasvuiset metsäkohteet jätetään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle. Lahopuuta jätetään myös hoidettaviin metsiin. Kaikki hoitotoimet toteutetaan siten, että lähiluonnolle, kuten paikalliselle linnustolle ja eläimistölle, ei aiheudu kohtuutonta haittaa.

3.4.2 Luonnonhoidon alueiden tila ja kehittämistavoitteet

- Metsien, niittyalueiden ja peltoalueiden reunavyöhykkeiden hoitotasoa nostetaan.
- Metsien hoidossa tavoitteena elinvoimaiset, kestävät ja uudistuvat metsäalueet.
- Luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon. Lahopuuta ja tiheikköjä jätetään harkitusti.
- Suojametsiä hoidetaan niiden suojavaikutuksen säilyttämiseksi.
- Ala-Malmin laajin metsäalue, Tattariharjun metsä, otetaan ulkoilukäyttöön reitistöjä kunnostamalla.

Rauduskoivut kehystävät näkymää Longinojan kulttuurimaisemassa.

Falkullan kartanon pihapiirin jalo-puustoa.

3.4.2.1 Luonnonhoidon alueet, niiden käyttö ja viihtyisyys

Ala-Malmin luonnonhoidon alueita eli metsiä, peltöjä ja niittyjä on yhteensä 140 hehtaaria. Tämä on 34 % koko kaupunginosan pinta-alasta (413 ha). Metsäalueita on runsaasti, mutta ne ovat enimmäkseen pieniä ja kapeita. Ne muodostavat ehyitä kokonaisuuksia ja viheryhteyksiä viljelyalueiden kanssa. Laajimmat metsät sijaitsevat alueen kaakkoisosassa Sepänmäessä ja Tattariharjun metsässä. Monilla metsäalueilla on tärkeä merkitys suojavaikkeenä mm. Kehä I:n suuntaan. Alueita käytetään ulkoiluun. Metsät, pellot ja niityt täydentävät rakennettuja puistoja ja liikunta-alueita lähivirkistys- ja ulkoilu ympäristöinä. Alueiden ulkoilukäyttö on pääasiassa kävelyä, lenkkeilyä ja pyöräilyä ulkoilureittejä pitkin. Osa metsäalueista on epäviihtyisiä pusikoitumisen ja liiallisen tiheyden takia. Viihtyisyyttä parannetaan luonnonhoitotoimien avulla.

3.4.2.2 Asukastoiveet ja niiden huomioon ottaminen suunnitelmassa

Asukaskyselyssä esiin tulleen palautteen mukaan metsien ja niittyjen hoidosta on huolehdittu jokseenkin hyvin. Asukkaiden mukaan Longinojan-, Kestikievarin- ja Sepänmäenpuistot (9) ja Tullivuorentien alue (17) tarvitsevat kiireisimmin kunnostusta ja niiden hoitoa tulee tehostaa. Luonnon, maisemien, näkymien ja historian kannalta arvokkaimmat alueet asukkaiden mielestä ovat Fallkullan (20), Longinojan (9) ja Karviaismäen alueet (5). Longinojan-, Kestikievarin- ja Sepänmäenpuistot (9) ovat asukkaiden mielestä alueen ”helmi”.

Enemmistö vastaajista vastusti tavoitetta jättää lahoppuuta ja tiheikköjä nykyistä enemmän viheralueille. Asukastoiveet on otettu suunnitelmassa huomioon keskittämällä hoitotoimenpiteet pusikoituneisiin kohtiin ulkoilureittien varsilla. Toiveiden ja metsien hoitotavoitteiden mukaan tiheäkasvuisia metsäalueita harvennetaan ja lisätään puuston kasvutilaa sen elinvoimaisuuden parantamiseksi.

3.4.2.3 Maisema ja kulttuurihistoria

Ala-Malmin alue on tasaista savikkoa. Suunnittelualueella on vain muutamia pieniä kalliomäkiä ja yksi isompi, Sepänmäki. Ulkoilijoiden maisemakuvaa hallitsevat viljelyalueet reunavyöhykkeineen. Paikoin pelto-ojien varret ja ulkoilureittien pientareet ovat kasvamassa umpeen ja näkymät ovat sulkeutumassa. Maisemia ja näkymiä avarretaan pienpuuston hoidolla ja metsien harventamisella. Alueella on runsaasti eri puulajien metsiköitä, mm. vanhaan kartanokulttuurin maisemaan sopivia jalopuumetsiä. Puulajien vaihtelua korostetaan maisemanhoitotoimenpitein. Umpeen kasvaville niityille istutetaan myös lisää jalopuumetsiä, kuten tammia ja vaahteraa. Lentokentän turvasektorit vaikuttavat maisemanhoitoon siten, että puustoa joudutaan poistamaan lentokoneiden nousu- ja laskeutumiskohdilla. Tiealueilta tulevalta pienhiukkaspäästöiltä suojaavissa metsissä pyritään ylläpitämään monikerroksista ja eri-ikäisistä puustoista koostuvaa metsää.

Lisäksi Longinojan varteen, lehtikuusikon viereen istutetaan uusi tammisto, joka luokitellaan maisemaltaan arvokkaaksi arvometsäksi (C5).

Ala-Malmin kulttuurihistoria on rikas ja se näkyy maisemassa. Fallkullan kartano puistometsineen on merkittävä kulttuurihistoriallinen kohde. Pihapiirin puustossa on kookkaita jalopuita ja peltoalueille johtavat puukujanteet. Sepänmäen ja Tattariharjun alueella sekä Ormusmäessä on 1. maailmansodan aikaisia linnoitusrakennelmia ja suojahuoneita. Paikoin ne ovat jääneet kasvillisuuden peittoon. Rakennelmia häiritsevää puustoa poistetaan luonnonhoitotoimenpiteiden yhteydessä. Tattariharjun metsässä kulkee myös vanha tykkien pohja.

3.4.2.4 Uudet hoitoluokat

Luonnonhoidon alueiden uudet hoitoluokat kuvaavat hoidon tavoitetta. Voimassa oleva hoitoluokitus tullaan tarkistamaan uuden hoitoluokituksen mukaiseksi. Ala-Malmin luonnonhoidon alueista eniten on maisemapeltoa (B1) 29 %. Suojametsiä (C3) on 21 %, ulkoilumetsiä (C2.1) 15 % ja lähivirkistysmetsiä (C1.2) 10 %. Puistometsiä (C1.1) on vain 1 %. Luonnon monimuotoisuudel-

Ormusmäen linnoituskäytävät on louhittu kallion sisään. Kalliokedolla kasvaa harvinaista ja arvokasta niittykasvillisuutta.

Sepänmäen linnoituslaitteisiin kuuluva suojahuone on jäänyt puiden alle.

Maisemapellolla B1 kasvaa auringonkukkiä Fallkullassa.

taan tai maisemaltaan arvokkaita metsiä (C5) on 5 %. Lentokentän turvasektorit ovat pääosin erityisalueita (E), joita on 9 %. Maisemaniittyjä ja laidunalueita (B3) on 7 %, arvoniittyjä (B5) 1 % ja käyttöniittyjä (B2) 1 %.

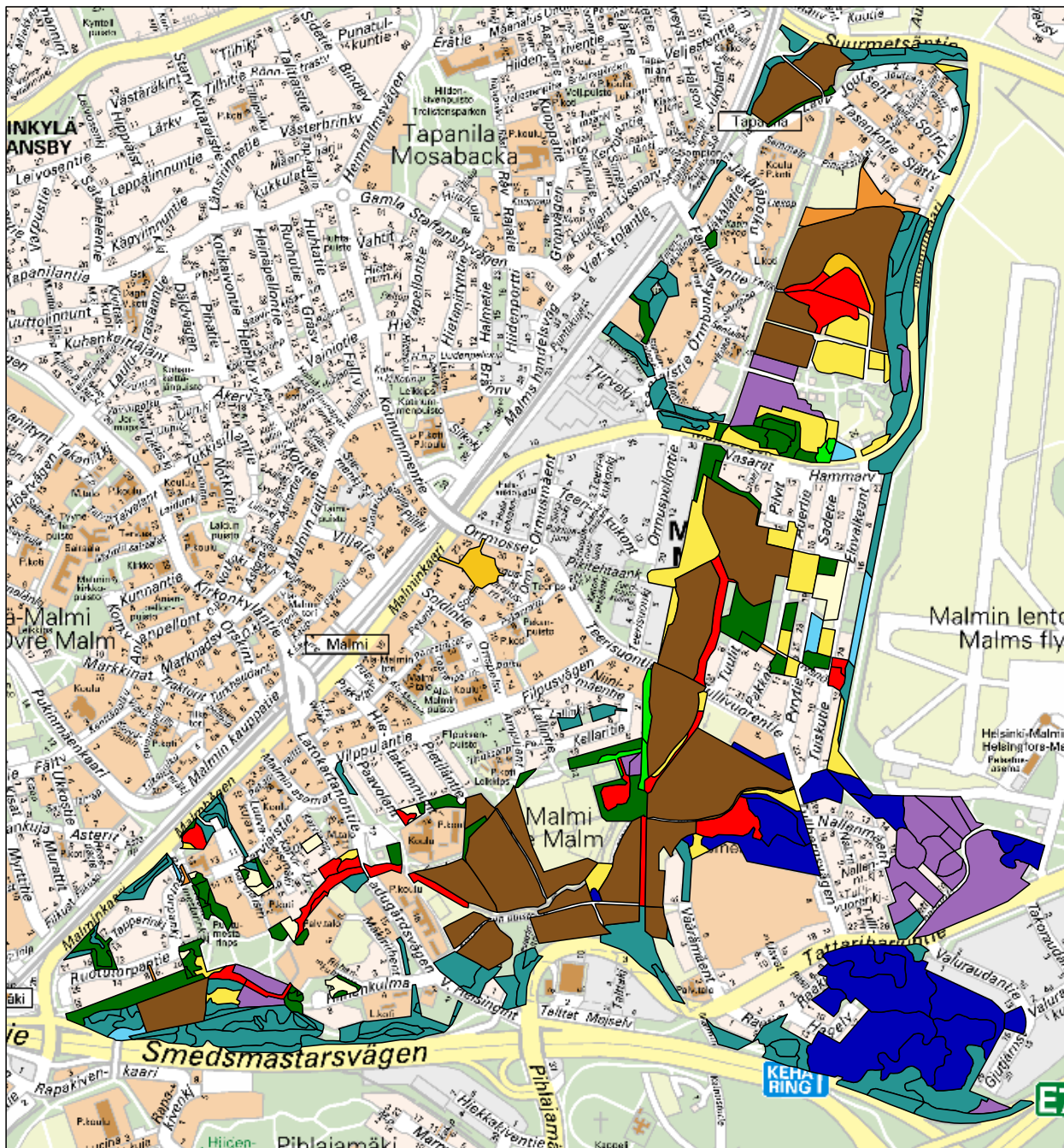
Hoitoluokkien kuvaukset (VYL 2007)

B1 Maisemapelloilla viljellään viljelykasveja tai kukkivia maisemapeltokasveja. Pelloilla näkymät vaihtelevat vuodenaikojen sekä viljeltävien kasvien mukaan ja taajamien asukkaat voivat seurata maanviljelyä käytännössä. Maisemapellot tarjoavat elämyksiä kaikille aisteille ja rikastuttavat taajaman maisemakuvaa. Liikkuminen on ohjattu esimerkiksi pellon reunalla oleville kevyen liikenteen väylille, vesistön suojavaöhykkeelle tai pellon halki menevälle polulle.

B2 Käyttöniitty on säännöllisesti ylläpidetty avoin tai puoliavoin niitty, joka on koko pinta-alaltaan ulkoilukäytössä. Sen kasvipeite muodostuu pääosin ruohovartisista luonnonkasveista. Niityllä voi kasvaa yksittäisiä puita ja pensaita sekä puu- ja pensasryhmiä.

B3 Maisemaniittyjä ja laidunalueita ylläpidetään avoimen maiseman säilyttämiseksi. Maisemaniityt ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita, joiden kasvipeite muodostuu pääosin ruohovartisista luonnonkasveista. Maisemaniityillä voi kasvaa yksittäisiä puita ja pensaita sekä puu- ja pensasryhmiä. Liikkuminen ohjataan käytäville tai niitypoluille. Kapeita maisemaniittyjä voivat olla myös kaistaleet, esimerkiksi tien pientareet.

B4 Avoimet alueet ja näkymät ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita esimerkiksi taajaman tuloväylien, teiden ja muiden väylien varrella. Hoitoluokkaan kuuluvat myös pienet metsäaukeat, umpeutuneet pellot ja johtokatualueet alustat sekä avoimet näkymät kuten esimerkiksi näkymät näköalapaikoilla ja perinnemaisemassa. Näkymät avautuvat myös joki- tai järvimaisemiin sekä merkittäviin luonto- ja maisemakohteisiin. Tähän luokkaan kuuluvat alueet, joiden hoito on pelkkää säännöllistä vesakon poistoa.

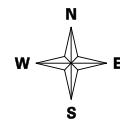

ALA-MALMI ALUESUUNNITELMA Luonnonhoito

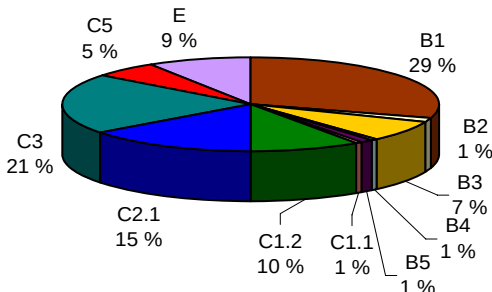
Uudet hoitoluokat

Rakennusvirasto
Katu- ja puisto-osasto
2008

- A3 Käyttö- ja suojaviheralue
- B1 Maisemapelto
- B2 Käyttöniitty
- B3 Maisemaniitty ja laidunalue
- B4 Avoin alue ja näkymä
- B5 Arvoniitty
- C1.1 Puistometsä
- C1.2 Lähivirkistysmetsä
- C2.1 Ulkoilumetsä
- C3 Suojametsä
- C5 Arvometsä
- E Erityisalue

UUDET HOITOLUOKAT

B5 Arvoniityt ovat niittyjä, jotka määritellään tärkeiksi kulttuuriperinteen, maiseman tai luonnon monimuotoisuuden kannalta tai ne ovat muuten asukkaille merkittäviä niittyjä. Arvoniitty niitetään tai raivataan vesoista ja niittojäte viedään pois. Hoito perustuu aina kohdekohtaiseen hoitosuunnitelmaan.

C1.1 Puistometsä on päivittäisessä runsaassa käytössä oleva, maapohjaltaan usein kulunut puistomainen metsäalue, jonka kasvillisuus muodostuu pääosin luonnonkasveista. Puistometsät sijaitsevat yleisimmin asuinalueiden keskellä tai muuten keskeisellä ulkoilun ja virkistyskäytön painopistealueella. Puistometsää hoidetaan vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa painottaen metsän elinvoimaisuutta, viihtyisyyttä, turvallisuutta ja maisemaa. Liikkuminen on ohjattu käytäville ja kevyen liikenteen väylille.

C1.2 Lähivirkistysmetsä on päivittäisessä käytössä oleva, maapohjaltaan usein kulunut metsäalue, jonka kasvillisuus muodostuu luonnonkasveista. Lähivirkistysmetsät sijaitsevat yleisimmin asuinalueiden keskellä tai lähellä niitä. Lähimetsää hoidetaan vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa painottaen metsän elinvoimaisuutta, viihtyisyyttä, turvallisuutta, suoja-arvoja ja maisemaa. Liikkuminen on ohjattu käytäville ja metsäpoluille.

C2.1 Ulkoilumetsä on taajaman yhteydessä tai sen reuna-alueella sijaitseva laajempi metsäalue. Metsää hoidetaan painottaen puuston elinvoimaisuuden ohella virkistys-, monikäyttö-, maisema- ja luonnon monimuotoisuusarvoja. Ulkoilumetsissä on erilaisia alueen käyttöä palvelevia rakenteita sekä polku- ja latuverkkoja.

C3 Suojametsä suojaa liikenteen tai muun päästölähteen pienhiukkasilta, pölyltä ja osin melulta. Se on myös näkösuoja ja suojaa tuuli- ja lumihaitoilta. Suojametsien hoidossa painotetaan puuston ja muun kasvillisuuden elinvoimaisuutta, monikerroksisuutta ja peittävyyttä tavoitteena mahdollisimman hyvä suojavaikeus. Hoidossa huomioidaan myös maisema ja mahdollinen virkistyskäyttö. Mahdollinen suojametsissä liikkuminen on ohjattu käytäville ja metsäpoluille.

C5 Arvometsä on erityisen tärkeä ja arvokas kohde maiseman, kulttuurin, luonnon monimuotoisuusarvojen tai muiden piirteiden vuoksi. Arvometsää hoidetaan kohteen erityisarvojen ja ominaispiirteiden vaatimalla tavalla. Luonnon monimuotoisuuskohteiden kyseessä ollessa kohde jätetään usein hoitotoimien ulkopuolelle.

E Erityisalue on viheralue, jonka ominaispiirteet tai käyttö on niin poikkeuksellista, ettei sitä voida sisällyttää mihinkään muuhun hoitoluokkaan, esimerkkinä näistä ovat esim. lentokentän turvasektorit.

3.4.2.5 Luonnon arvokohteet, monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet

Ala-Malmilla ei ole luonnonsuojelualueita eikä luonnontilaisia metsiä. Longinoja on luonnon monimuotoisuudelta arvokas pienvesi, josta osa on suojeltu asemakaavamerkinnällä. Kohde on mukana myös rakennusvirastossa laaditussa pienvesiohjelmasa. Helsingin ympäristökeskuksen Luontotietojärjestelmässä olevat luonnon arvokohteet on esitelty suunnitelmassa sivuilla 30 ja 88. Kohteiden lintulajisto on pääasiassa tavanomaista pensastojen ja metsien lintulajistoa. Niiden elinolosuhteet otetaan huomioon luonnonhoidossa jättämällä alueelle sopiviin kohtiin pensastiheikköjä ja metsiin lahopuuta.

Luonnon monimuotoisuutta turvataan jättämällä metsäluonnoltaan edustavimpia alueita hoidon ulkopuolelle. Näitä luonnon monimuotoisuudeltaan arvokkaita alueita eli arvometsiä (hoitoluokka C5) on Ala-Malmin alueella yhteensä 4,5 hehtaaria. Tämä on 6,6 % metsien pinta-alasta. Kohteet sijaitsevat Longinojan varsilla ja Sepänmäen pohjoisrinteellä (luontokohde 4. sivulla 30.).

Luonnon monimuotoisuus otetaan luonnonhoidossa huomioon myös hoidettavissa metsissä jättämällä lahopuuta harkitusti kohteisiin, joista ei ole vaaraa tai haittaa ulkoilulle, virkistykselle tai maisemakuvalle. Linnustolle ja eläimistölle jätetään pienpuuston hoidon yhteydessä vaihtelevia tiheikköjä sopiviin kohtiin.

Longinoja on luonnonympäristöltään arvokas pienvesistö, joka on osittain kunnostettu.

Tiilentekijänmäen (19) metsäluontoa monipuolistavat kookkaat yksittäiset pähkinäpensaat.

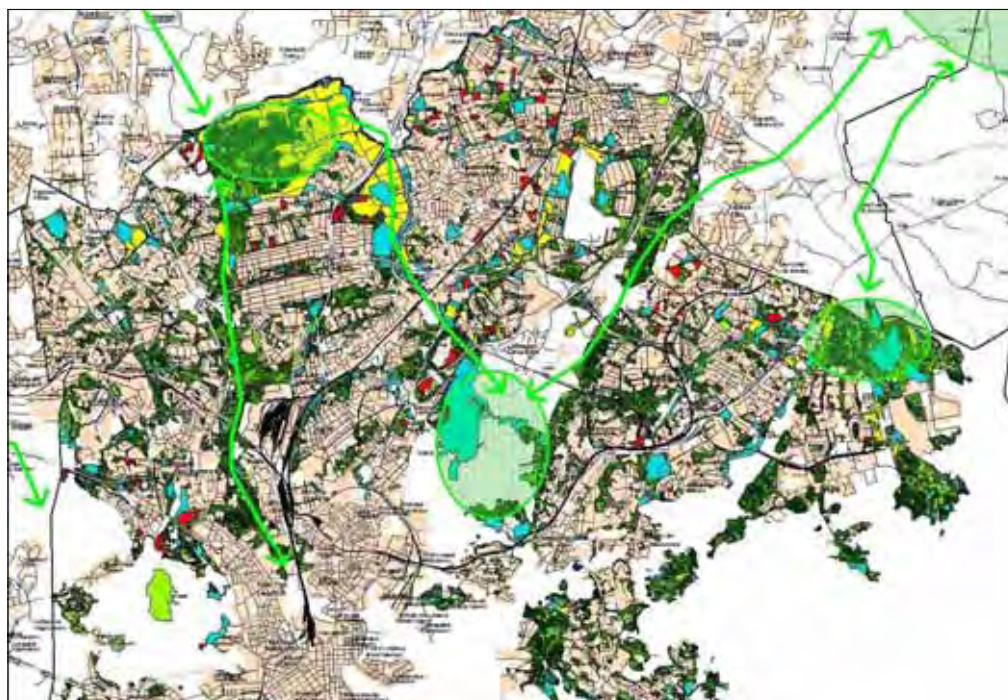
Ala-Malmin alueen ekologiset yhteydet ympäröiville laajemmille metsäalueille kuten Haltialaan tai idässä Vantaan-Sipoon metsäalueille puuttuvat. Rakennetun ympäristön reunavaikutus ulottuu pienten metsäalueiden sisään 50-100 metrin vyöhykkeellä. Tästä johtuen voidaan todeta kaikkien metsäalueiden olevan ihmisen toiminnan ja siitä aiheutuvan reunavaikutuksen piirissä.

3.4.2.6 Kasvupaikkatyypit

Ala-Malmin alueen metsien kasvupaikat ovat pääosin tuoreita kangasmetsiä, lisäksi esiintyy lehtomaisia ja kuivahkoja kankaita.

3.4.2.7 Metsien puulajisuhteet

Ala-Malmilla vallitsevat lehtisekametsät. Kussakin sekametsässä on aina yksi puulaji, jota on puustosta eniten ja jota kutsutaan pääpuulajiksi. Metsissä on muihin Helsingin metsiin verrattuna poikkeuksellisen runsaasti erilaisia kotimaisia puulajeja, peräti 15 kappaletta. Selityksenä lehtimetsien ja puulajien runsauteen on alueen pitkä maataloushistoria. Viljelyalueiden reunamat ovat metsittyneet ja istutettu lehtipuustolla viime vuosikymmenten aikana. Yleisimpänä pääpuulajina on rauduskoivu. Toiseksi yleisimmät ovat mänty ja haapa. Kuusivaltaisia metsiä alueella on erittäin vähän. Yleisimmät metsien sekapuustona olevat alem-

Ala-Malmin alue (punainen raja) on eristyksissä laajemmista metsäalueista tai niiden välisistä ekologisista yhteyksistä (vihreät rajaukset ja nuolet).

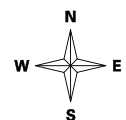
ALA-MALMI ALUESUUNNITELMA Luonnonhoito

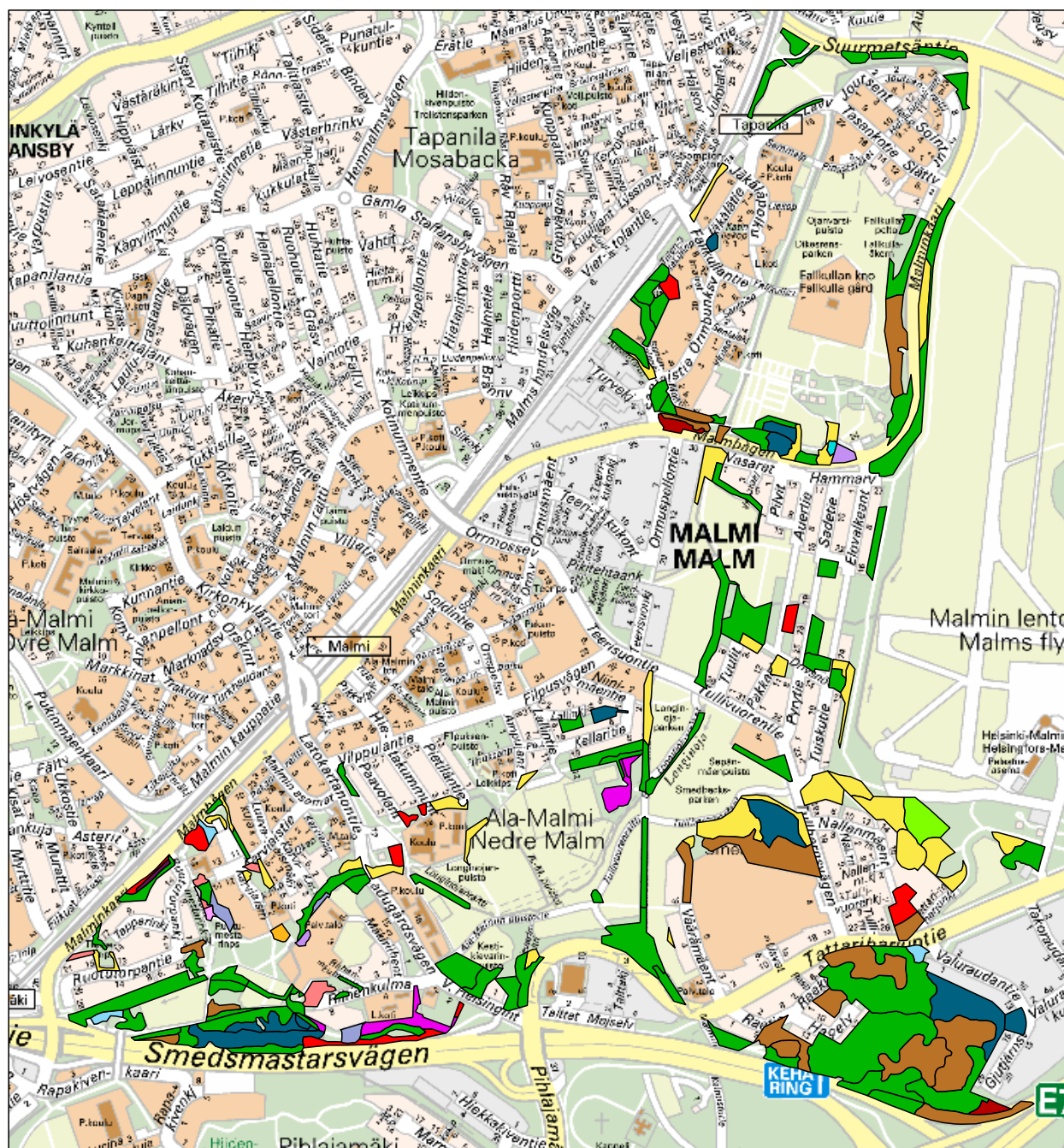
Metsien kasvupaikat ja
luontoalueet

Rakennusvirasto
Katu- ja puisto-osasto
2008

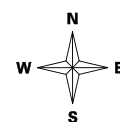
- Luontokohteet, LTJ
- Geologinen kohde
- Kasvillisuuskohde
- Linnustollisesti arvokas kohde
- Pienvesikohde
- Kasvupaikat
- Lehto
- Lehtomainen kangas
- Tuore kangasmetsä
- Kuivahko kangasmetsä
- Kalliomaa tai hietikko

0 100 200 300 400 500
metriä

0 100 200 300 400 500
metriä

ALA-MALMI ALUESUUNNITELMA Luonnonhoito

Metsien pääpuulajit

Rakennusvirasto
Katu- ja puisto-osasto
2008

Mänty	Paju
Kuusi	Pihlaja
Rauduskoivu	Pihta
Haapa	Raita
Harmaaleppä	Tammi
Tervaleppä	Tuomi
Muu havupuu	Vaahtera
Lehtikuusi	Vuorijalava
Metsälehmus	

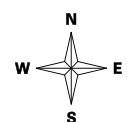
ALA-MALMI ALUESUUNNITELMA Luonnonhoito

Metsien ikärakenne

Rakennusvirasto Katu- ja puisto-osasto 2008

- Avoimet alueet
- Pienet taimikot
- Vartuneet taimikot
- Ylispuustoiset taimikot
- Suojuispuustoiset metsät
- Nuoret metsät
- Vartuneet metsät
- Vanhat metsät

0 100 200 300 400 500
metriä

Tiheitä nuoria haavikoita harvennetaan peltoalueiden reunavyöhykkeillä.

Sepänmäessä tehtiin pari vuotta sitten harvennushakkuu, jossa poistettiin kuivuneita kuusia.

man latvuserroksen puulajit ovat haapa ja pihlaja. Paikoin nämä muodostavat hyvin tiheitä kasvustoja. Ala-Malmilla on myös pienialaisia jalojen lehtipuiden vallitsevia metsiköitä. Useimmiten ne ovat vaahteristoja. Alueella on myös istutettuja tammistoja sekä yksittäiset metsälehmus- ja vuorijalavametsiköt. Ulkomaisista alkuperää edustava siperianlehtikuusi muodostaa muutamia jo järeäksikin kasvaneita metsiköitä.

3.4.2.8 Puuston ikärakenne, hakkuu- ja metsänhoitotarve

Ala-Malmin alueen metsien puusto on verrattain nuorta verrattuna muihin Helsingin alueiden metsiin. Puuston ikä vaihtelee taimikoista vanhoihin 110-vuotisiin metsiin. Vanhaa puustoa on vain parissa metsikössä Sepänmäessä ja Tattariharjun metsässä. Pääosin alueen puusto on nuorta ja varttunutta iän vaihdellessa 30-70 vuoden välillä. Tästä johtuen metsien hakkuutarpeet ovat nuorten ja varttuneiden metsien harvennushakkuita. Harvennuskien tavoitteena on parantaa metsään jäävien puiden elintilaa ja elinvoimaa, jolloin ne kasvavat kookkaiksi ja elävät pidempään. Harvempipuustoiset metsät ovat myös ulkoiluympäristönä tiheitä metsiä viihtyisämpiä. Vanhojen metsien vaiheittaiseen uudistamiseen ryhdytään vasta seuraavalla suunnittelujaksolla. Muutamille umpeen kasvamassa oleville entisille niitty- ja peltoalueille istutetaan tammen ja vaahteran taimikot. Maisemallisesti merkittävä tammisto perustetaan Longinojan varteen peltoalueen reunavyöhykkeelle.

Muutamilla metsäalueilla on pienten ja varttuneiden taimikoiden hoitotarvetta. Varttuneiden ja vanhojen metsien alemman latvuserroksen haapa- ja pihlajavesakoissa ja ulkoilureittien sekä pelto-ojien varsilla on pienpuuston hoitotarvetta. Tämä tarkoittaa sitä, että pienpuustoa raivataan väljemmiksi ryhmittäin, kookkaimpia ja kauneimpia puu- ja pensasryhmiä korostaen. Linnustolle ja eläimistölle jätetään riittävästi pensastiheikköjä suoja- ja pesimispaikoiksi. Reittivalaisimet otetaan esille puita poistamalla. Maiseman tärkeitä kohtia kuten esimerkiksi kookkaita yksittäisiä puita otetaan myös esiin. Lentokentän lähestymissektoreilla kasvavan puuston enimmäiskorkeus voi olla enintään 4-21 metriä. Lähempänä kiitoradan reunaa puuston korkeus on matalampi ja kauempana korkeampi. Osa sektorialueesta täytyy pitää turvallisuuksista täysin puuttomana.

ALA-MALMI ALUESUUNNITELMA Luonnonhoito

Metsien hakkuutarpeet

- Nuoren metsän harvennustarve
- Vartuneen metsän harvennustarve
- Erikoishakkuutarve eri-ikäisrakenteisessa metsässä
- Ylipuiden poistotarve

Rakennusvirasto
Katu- ja puisto-osasto
2008

ALA-MALMI ALUESUUNNITELMA Luonnonhoito

Metsien hoitotarpeet

Rakennusvirasto
Katu- ja puisto-osasto
2008

	Männyn istutus
	Kuusen istutus
	Rauduskoivun istutus
	Saarnin istutus
	Tammen istutus
	Vaahteran istutus
	Lehtipuuston luontainen uudistaminen
	Taimikonhoito
	Pienpuuston hoito

3.4.2.9 Ulkoilureitit, kuluneisuus ja roskaantuneisuus

Ala-Malmin ulkoilureittiverkosto on varsin kattava. Reittien kehittämistarpeet on esitetty tarkemmin sivulla 70. Tattariharjun metsäalueen ulkoilukäyttöä pyritään lisäämään kunnostamalla siellä olevia reittejä kivituhkapinnoitteella.

Roskaaminen on ikävä ilmiö pelto- ja niittyalueiden sekä metsien ulkoilureittien varsilla. Pahimmilla kohteilla joudutaan roskien puhdistusta tehostamaan, mikä on kallista ja turhauttavaa viheralueiden hoitotyötä. Metsäalueille on paikoin kasattu lähitalouksien pihoista tuotua puutarhajätettä, oksia, lehtiä, roskia ja jopa romua. Tämä on ehdottomasti kiellettyä yleisten puistojen ja viheralueiden roskaamista. Oikea paikka puutarhajätteille on oman pihan komposti tai kaupungin jäteasemien viherjätteen vastaanottopaikat. Metsään kasatuilta kasvinjätetunkioilta leviää luontoon myös haitallisia kasvilajeja kuten jättipalsamia.

3.4.2.10 Niityt, pellot ja laidunalueet

Ala-Malmilla on peltoja 41 hehtaaria ja niittyjä 14 hehtaaria. Maisemapelloilla on käytössä ns. viljelykierto eli samalla peltolohkolla viljeltävät kasvit vaihtelevat vuosittain. Perinteiset suomalaiset viljakasvit, vehnä, ohra, kaura ja ruis, vuorottelevat näyttävänä kukkivan rypsin, heinäkasvien ja poimittavien kasvien kanssa. Aukkaat saavat käydä poimimassa hunajakukkaa, auringonkukkaa ja hernetta, joita viljellään vuorotellen eri peltolohkoilla. Longinojan varteen on perustettu nurmipeitteisiä suojakaistoja, joiden avulla vähennetään vesistöön kulkeutuvaa kiintoaine- ja ravinnekuormitusta. Peltojen monivuotiset heinäkasvustot tai viherkesannot niitetään kerran kesässä.

Niittyalueita hoidetaan säännöllisesti koneellisesti niittäen kerran tai kahdesti kesässä. Niittojäte korjataan osalla niittyalueista. Erikoistapauksissa, joissa koneellinen niitto ei onnistu, niitto tehdään käsityönä viikatteella tai siimaleikkurilla.

Peltoteiden ja ulkoilureittien varret ovat monin paikoin kasvaneet umpeen lehtipuuvesakkoa tai pujoa ym. Reittien varsien hoitoa tehostetaan raivaamalla vesakkoa pois ja niittämällä pientareita nykyistä useammin. Osa arvokkaista niittyalueista joudutaan hoi-

Viheralueiden roskaaminen on ikävä ilmiö.

*Fallkullan tilalla kunnostetaan laidun-
aluetta käsin viikatteella niittämällä.*

Fallkullan tilan lampaat hoitavat maatalan kulttuurimaisemaa ja antavat lasten tulla taputtamaan itseään.

Osa karuimmista pienialaisista kalliokedoista säilyy avoimina niittyinä luontaisesti ilman hoitotoimenpiteitä.

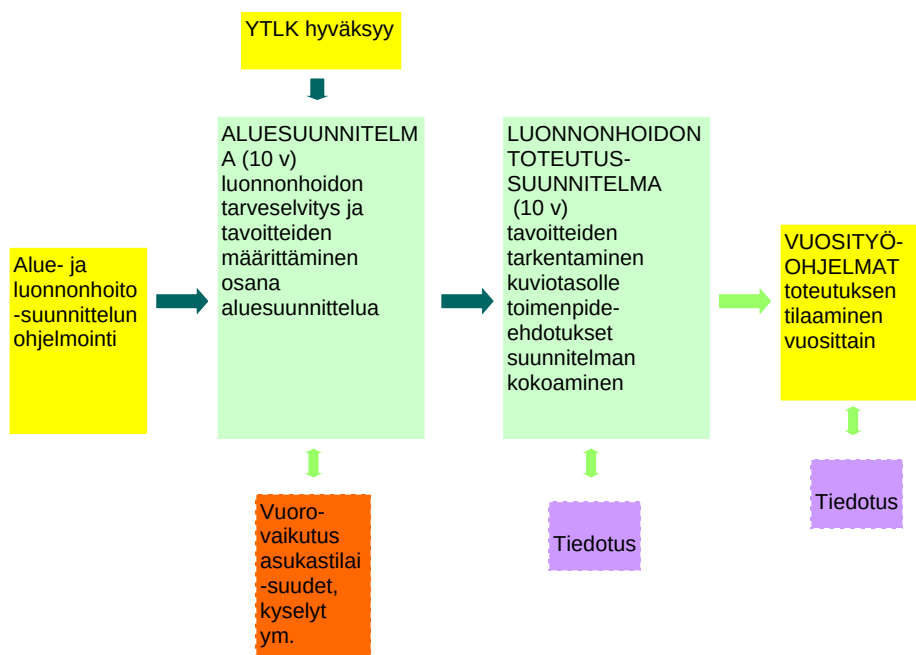
tamaan viikatteella niittäen. Niittyjen niitto ja pientareiden sekä ojanvarsien hoito on tärkeää maisemanhoitoa, johon on saatava nykyistä enemmän resursseja.

Fallkullassa on nuorisosiainkeskuksen ylläpitämä kotieläintila, joka on suosittu käyntikohde, varsinkin lapsiperheiden parissa. Tilalla on lampaista, lemmiä, hevosia, sikoja ja kanoja, joiden hoitamiseen lapset ja nuoret voivat osallistua. Tilan lähiympäristön luonnonhoitoa tehostetaan siten, että tilan laitumet ja rakennukset näkyvät nykyistä paremmin Malminkaarelle ja lähiympäristöön.

3.4.3 Luonnonhoidon toteutusohjelma 2009-2019

Aluesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti laaditaan kuviokohdainen luonnonhoitosuunnitelma alkutalven 2009 aikana Luonnonhoitosuunnitelman toimenpiteet tehdään ensimmäisellä 5-vuotisjaksolla vuosien 2010-2014 aikana. Kiireellisimmät luonnonhoitotyöt liittyvät tiheiden puustojen harventamiseen ja ulkoilureittien varsien sekä pelto-ojien pientareiden vesakoiden raivaamiseen. Uudet taimikot istutetaan myös ensimmäisen 5-vuotisjakson aikana. Peltojen ja niittyjen niitto tehdään vuosittain. Toiskertaiset ojapientareiden, ulkoilureittien varsien hoitotoimenpiteet, pienpuuston ja taimikoiden hoitotoimenpiteet tehdään jaksolla 2015-2019.

Luonnonhoidon suunnittelu- ja toteutus

Viheralueiden numerointi

suunnittelualueen raja/
planeringsområdets gräns

rakennusviraston hallinnoimat
viheralueet/ grönområden som förvaltas
av byggnadskontoret

liikuntaviraston hallinnoimat alueet/
områden som förvaltas av idrottsverket

Km
0,0 0,2 0,4

Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto tilaa luonnonhoitotyöt vuosittain edellisen vuoden syksyllä luonnonhoitosuunnitelmien toteutusaikataulun ja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Ennen töiden toteutusta niistä tiedotetaan asukkaille paikallislehtien ja maastotiedotteiden sekä rakennusviraston internetsivujen kautta.

3.4.4 Aluekohtaiset tavoitteet

1. *Tapperinpuisto* on pieni lähivirkistysmetsä, jonka keskellä oleva entinen pihapiiri ja niitty ovat kasvamassa umpeen. Vesakot ja tiheät vadelmapusikot on tarpeen raivata pois ja istuttaa avoimille alueille vaahtera- ja tammimetsiköt.

2. *Malminkaaren suojaviheralue* on tiheäkasvuinen ja siinä on harvennustarve. Harvennettu eri puulajeista koostuva suojapuusto on elinvoimainen ja säilyttää paremmin oksaisuutensa, jolloin sen suojavaikutus säilyy.

3. *Kalliopuisto ja Karviaistie-Malminkaari puistikko* on korttelin keskellä oleva puistoalue, jonka pohjoisosa tullaan rakentamaan tontiksi. Eteläosassa on kallioinen mäkialue, jonka reunahaavikossa on harvennustarve.

4. *Yrjölänpuisto ja Karviaispolku-Okapolku puistikko* on osittain käyttöniittyä, jota hoidetaan säännöllisesti niittäen.

5. *Karviaismaen aluepuisto, Riihenkulmanpuisto ja Seppämestarin tien suojaviheralueet*. Laaja puistoalue koostuu suurimmaksi osin suojametsistä Kehä I:n suuntaan. Keskellä aluetta on laaja peltoalue ja maisemaniitty. Longinoja on puistoalueen arvokas pienvesikohde. Asutusta vasten on myös lähivirkistysmetsää, jonka koivikossa on harvennustarve. Myös suojametsien tiheissä kuusi-, rauduskoivu- ja mäntymetsiköissä on harvennustarvetta, että puusto säilyisi tuuheakasvuisena ja elinvoimaisena. Pihlajamäestä tulevan ulkoilureitin reunassa olevalle umpeen kasvavalle niitylle istutetaan vaahterametsikkö. Ruotumestarinpuiston pohjoisosa on lähivirkistysmetsää, jossa kasvaa monia puulajeja mm. tammea, metsälehmusta ja raitaa. Tässäkin puiston osassa on harvennushakkuutarve.

6. *Riihenkulman puisto* on suurimmaksi osin rakennettua puistoa. Longinoja virtaa sen pohjoisosassa. Longinojan varren puustossa ei tehdä hoitotoimenpiteitä. Umpeen kasvava niittyalue raivataan ja sille istutetaan saarnimetsikkö. Longinojan eteläpuolelle rakennetaan uusi ulkoilureitti, joka kulkee Latokartanontien ali.

7. *Mäkiriihentien suojaviheralue* on pienalainen eri-ikäisistä puista koostuva vyöhyke asutuksen ja Latokartanontien välissä.

8. *Latokartanontie-Vilppulantie suojaviheralue ja Paavontien puistikko*. Suojapuustona toimiva koivikko on liian tiheäkasvuisen ja siinä on harvennustarve. Toimenpiteen ansiosta puiden alaoksat säilyvät tulevaisuudessakin tuuheina ja metsikön suojavaikutus säilyy.

9. *Longinojanpuisto, Kestikievarinpuisto ja Sepänmäenpuisto*. Laaja puistoalue koostuu monista erilaisista osista. Longinojan laakso on viljeltyä peltomaisemaa. Peltalueita viljellään maisemapeltoina. Ulkoilureitit kulkevat peltojen halki. Peltojen ojanpientareita ja reittien varsia hoidetaan niittäen ja liiallista vesakkoa raivaten. Ulkoilureittien reunapuustoissa ja koira-aitauksen lehtikuusikossa on harvennustarve. Longinojan varren lehtikuusikon reunaan, maiseman solmukohtaan, istutetaan tammisto, joka korostaa alueen kulttuurimaiseman arvoja. Sepänmäen pohjoisreunassa on hoidon ulkopuolelle jätettävä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas lehtisekametsä, jossa on järeitä haapoja. Muu osa Sepänmäestä on varttunutta ja vanhaa kuusi- ja mäntyvaltaista ulkoilumetsää, jonka uudistamiseen ryhdytään seuraavalla suunnitelmakaudella. Osa kyseisestä metsäalueesta on harvennettu muutama vuosi sitten poistamalla sieltä kuivuu-den heikentämiä kuusia.

13. *Ormusmäki* on kalliomäki, jossa on kasvillisuudeltaan arvokkaita kuivia niittyjä ja ketoja. Mäen reunoilla kasvaa vain muutama yksittäinen puu.

14. *Lallinpuisto* on suojaviheraluetta asuinkortteleiden välissä. Rauduskoivu- ja kuusivaltaiset metsiköt ovat puustoltaan vanhoja. Rauduskoivumetsän pienpuustossa on hoitotarve.

15. Seppämestartie-Tattariharjuntie puistoalue. Tattariharjun metsäalue on Ala-Malmin laajin ja yhtenäisin metsä. Alueen ulkoilureittejä kunnostetaan ja tavoitteena on, että alueen ulkoilukäyttö kasvaa. Puusto on pääosin rauduskoivuvaltaista sekametsää, jonka seassa on myös kuusia ja mäntyjä. Alueen vanhatkin metsät ovat vielä hyväkuntoisia. Niiden uudistaminen aloitetaan vasta seuraavalla suunnittelujaksolla. 1. maailmansodan aikaiset linnoitusrakenteet sijaitsevat alueen pohjoisosassa. Linnoituslaitteiden ympäristöstä poistetaan rakenteita vaurioittavaa puustoa samalla, kun puustoa aletaan uudistaa seuraavalla suunnittelujaksolla.

16. Tullivuorenpuisto on suurimmaksi osin Malmin lentokentän turvasektorilla, mistä syystä se on merkitty erityisalueena hoitoluokkakarttaan. Lähempänä kiitoradan päätä aluetta on hoidettava maisemaniittynä ja kauempana puustoisena tiettyjen ehtojen mukaan. Puustoa on hoidettu tämän periaatteen mukaisesti jo aikaisemminkin suunnittelujaksoilla. Kauempana puustoa ja pensaistoa saadaan kasvattaa tiettyyn korkeuteen saakka, minkä jälkeen se on kaadettava, yleensä n. 10 vuoden välein. Puuston korkeus voi vaihdella 4-21 m riippuen siitä, missä kohtaa turvasektoria se sijaitsee. Tästä syystä osa puustosta joudutaan poistamaan heti tämänkin suunnitelman toteutuksen ensimmäisinä vuosina.

17. Tullivuorentie-Malminkaari puistoalue. Malmin lentokentän läntinen turvasectori asettaa erityisvaatimuksia maisemanhoitoon kaupungin omistamilla viheralueilla. Suuri osa alueista on maisema- tai käyttöniittynä, joita hoidetaan säännöllisesti niittäen. Osa alueen puustosta on poistettava, sillä puut ovat saavuttaneet turvasektorikorkeuden kuluneen viimeisen 10 vuoden aikana. Laajin osa alueesta on maisemapeltoa, jota hoidetaan jatkossakin viljellen. Longinojan varren lehtipuustoa hoidetaan tarvittaessa poistaen huonokuntoiset puut ulkoilureitin varrelta. Ulkoilureitin varsia hoidetaan niittäen ja liiallista vesakkoa poistaen.

19. Tiilentekijänmäki ja Sananjalan kujan metsikkö. Alueen puusto on suojametsää. Paikoin nuori lehtipuuvaltainen puusto on ylitihedä ja siinä on harvennustarve. Pienpuustossa eli metsän

alla kasvavassa nuoremassa puustossa on harvennustarve laajalti koko alueella. Alueella kasvaa muutama kookas ja komea pähkinäpensas, joille harvennetaan kasvutilaa. Metsässä olevat vanhat ja järeät rauduskoivut ovat heikentyneet ja niiden myrskytuhoriski on kasvanut. Tästä syystä ne tulisi poistaa erikoishakkuulla.

20. Fallkullan kartanon alue, Fallkullanpelto ja Ojanvarsipuisto. Fallkullan alue koostuu kartanopuistosta ja maatilasta ympäröivine peltoineen ja laitumineen. Fallkullan kartanopuiston pihapuita hoidetaan erillisen suunnitelman mukaisesti yksitellen heikentyneitä puita poistaen. Pihapiirin reunaan on istutettu jalopuiden taimia, joille samalla vapautetaan kasvutilaa. Peltoalueita viljellään maisemapeltoina ja laidunalueita laidunnetaan. Alueen eteläosassa olevaa lähivirkistysmetsää ja itäosassa olevaa suojametsää on tarvetta harventaa. Maatilan eteläpuolisen metsän pienpuustoa harvennetaan myös, että maatila näkyisi paremmin Malminkaarelle. Malminkaaren länsireunan suojavyöhykkeen niittymäisiä osia vahvistetaan istuttamalla niille rauduskoivua ja kuusta.

21. Suurmetsäntien, Jäkälätien ja Malminkaaren suojaviheralueet. Suojaviheralueiden nuoret ja varttuneet rauduskoivumetsiköt ovat harvennushakkuun tarpeessa. Se parantaa puuston elinvoimaa ja metsiköiden suojavaikutusta. Peltoaluetta viljellään maisemapeltona.

22. Jäkäläpuisto ja Jäkäläpolun suojaviheralue. Pienialainen risteyksessä olevassa puistikossa on vanhoja kuusia, joiden reunaan, avoimeen kohtaan on istutettu yksittäisiä tammen taimia. Suojaviheralueen puusto on eri-ikäistä. Nuoressa haavikossa on harvennustarve.

3.5. Jatkosuunnittelutarpeet

Suurin osa edellä esitetyistä toimenpiteistä vaatii toteutussuunnittelua. Investointihankkeiden lähtökohdaksi on osana tätä alue-suunnitelmaa laadittu hankeohjelmat. Puistojen rakenteellisen kunnossapidon suunnittelutuesta vastaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston suunnittelutoimisto.

Tarkempaa suunnittelua vaativat lisäksi ajoyhteys urheilukentälle, seudullisen ulkoilureitin opastaminen sekä pienvesiohjelmassa Longinojan kunnostamiseksi esitetyt toimenpiteet.

Liikuntaviraston hallinnoimalle alueelle Longinojanpuistossa ei ole virallista, kaavassa merkittyä ajoyhteyttä. Urheilukenttien pysäköintialueelle ajetaan puistoalueen kautta puistokäytäviä pitkin Lallintieltä ja Ampujantieltä. Ajoyhteys olisi luontevinta järjestää Ampujantieltä. Ajoyhteyden toteuttaminen on liikuntaviraston vastuulla ja vaadittavien kaavamuutosten laatiminen kuuluu kaupunkisuunnitteluvirastolle.

Seudullisen ulkoilureitin täydentäminen edellyttää myös reitin opastamista. Opasteiden sijoittelu ja niiden sisältö vaatii erillisen suunnitelman.

Helsingin pienvesiohjelmassa on esitetty lukuisia toimenpide-ehdotuksia Longinojan kunnostamiseksi. Lentokentältä tulevien haitta-aineiden vaikutusten vähentämiseksi lentokentän suoja-alueelle tulisi suunnitella ja rakentaa viivytysaltaat. Pienvesiohjelmassa ehdotettujen toimenpiteiden toteuttaminen lisäisi Longinojan luontoarvoja suuresti, mutta niiden toteuttamiseksi tarvitaan toteutussuunnitelma. Longinojan toimenpiteiden yksitiskoista suunnitelmaa olisi mahdollista hyödyntää muissa vastaavissa kohteissa.

3.6. Asemakaavan muutostarpeet

Fallkulla, Helluntairaitti, YL-tontin 38338 koilliskulma
Rakentamattoman tontin koilliskulman yli on rakennettu puistokäytävä Helluntairaitille. Käytävä erottaa tontista kaistaleen, joka on tarkoituksenmukaista keskeisen sijaintinsa ja yleisen alueen luonteensa takia liittämään tulevaisuudessa osaksi puistoa. Rakennusvirasto hoitaa kaistaletta toistaiseksi puiston hoidon yhteydessä.

3.7. Kustannukset

3.7.1 Rahoitustarve

Maastokartoituksessa havaittujen puutteiden perusteella laskettiin alueen rahoitustarve. Rahoitustarve tarkoittaa rahasummaa, joka tarvittaisiin alueen olennaisten epäkohtien kunnostamiseksi. Kustannukset laskettiin IK-järjestelmän hanke- ja rakenneosalakentaa apuna käyttäen.

Suunnittelualueen katualueiden rahoitustarve on yhteensä noin 1,3 milj. euroa. Tästä käyttötalouden osuus on noin 0,5 milj. euroa ja investointihankkeiden noin 0,8 milj. euroa.

Suunnittelualueen viheralueiden rahoitustarve on yhteensä noin 1,3 milj. euroa. Tästä käyttötalouden osuus on noin 0,3 milj. euroa ja investointihankkeiden noin 1,0 milj. euroa.

3.7.2 Kustannusraami

Ohjeelliset kustannusraamit suunnittelualueelle on laskettu pinta-alaperusteisesti suurpiirin peruskorjaukseen ja rakenteelliseen kunnossapitoon osoitetuista määrärahoista.

Seuraavan viisivuotiskauden käyttötalouden kustannusraami katualueille on 90 000 euroa. Investointihankkeiden kustannusraami katualueilla on noin 420 000 euroa.

Seuraavan viisivuotiskauden käyttötalouden kustannusraami viheralueille on 100 000 euroa. Investointihankkeiden kustannusraami viheralueille on 420 000 euroa. Lisäksi uudisrakentamisen kohteisiin on varattu uudisrakentamisen investointirahaa 600 000 euroa.

3.7.3 Kustannukset katualueilla 2009-2013

Katualueiden käyttötalouden kohteiden kokonaiskustannukset seuraavalla viisivuotiskaudella ovat noin 210 000 euroa ja investointihankkeiden noin 260 000 euroa. Suunnitelman kokonaiskustannukset katualueiden osalta ovat noin 470 000 euroa.

3.7.4 Kustannukset viheralueilla 2009-2013

Viheralueiden käyttötalouden kohteiden kokonaiskustannukset seuraavalla viisivuotiskaudella ovat yhteensä noin 220 000 euroa ja investointihankkeiden noin 710 000 euroa. Suunnitelman kokonaiskustannukset viheralueiden osalta ovat noin 930 000 euroa.

Käyttötalouden kustannuksiin sisältyvät myös nk. ensikunnostuskohteet, joiden kokonaiskustannukset ovat noin 14 000 euroa.

3.7.5 Luonnonhoidon kustannukset hoitoluokittain

Ala-Malmin hoitoluokkien hehtaarikohtaiset vuosittaiset rakennusvirastolle aiheutuvat hoitokustannukset on laskettu Helsingin luonnonhoidon linjauksessa esitettyjen vuoden 2005 toteutuneiden hehtaarikohtaisten yksikköhintojen mukaan. Kymmenen vuoden ylläpidon kustannusarvio on n. 930 000 euroa. Suurin osa kustannuksista tulee maisemapeltojen hoidosta (58 %).

KADUT: KÄYTTÖTALouden TOIMENPITEET

KIIREELLISYYSLUOKKA 1		Kunto-luokka	Tavoite	Määrä (m2)	Kust.arvio
1. Pekanraitti, Ala-Malmin raitti ja Ala-Malmin tori		3	1	9550	80 000 €
Betonikiveyksen painaumien korjaaminen, vaurioituneiden varusteiden vaihtaminen, istutusten täydentäminen, kalustuksen uusiminen.					
TOTEUTUMA YHTEENSÄ					80 000 €
KIIREELLISYYSLUOKKA 2		Kunto-luokka	Tavoite	Määrä (m2)	Kust.arvio
2. Tapanilan aseman pysäköintialue					120 000 €
Pysäköintialueen rakennekerrosten ja päällysteen uusiminen, istutusten lisääminen ja kulun ohjaaminen					
TOTEUTUMA YHTEENSÄ					120 000 €
KIIREELLISYYSLUOKKA 3		Kunto-luokka	Tavoite	Määrä (m2)	Kust.arvio
3. Latokartanontien suojaviheralue					10 000 €
Runkopuiden istuttaminen suojaviheralueelle					
TOTEUTUMA YHTEENSÄ					10 000 €
INVESTOINTIOHJELMASSA 2008 - 2012					
					X
TOTEUTUMA YHTEENSÄ					0 €
KÄYTTÖTALouden TOIMENPITEET YHTEENSÄ					210 000 €

KADUT: INVESTOINTIHANKKEET

KIIREELLISYYSLUOKKA 1		Kunto-luokka	Tavoite	Määrä (m2)	Kust.arvio
1. Vilppulantien suojatie		3	1	960	20 000 €
Suojatien leventäminen, korottaminen ja kiveäminen Ala-Malmin puiston ja Filpuksenpuiston välissä					
TOTEUTUMA YHTEENSÄ					20 000 €
KIIREELLISYYSLUOKKA 2		Kunto-luokka	Tavoite	Määrä (m2)	Kust.arvio
TOTEUTUMA YHTEENSÄ					0 €
KIIREELLISYYSLUOKKA 3		Kunto-luokka	Tavoite	Määrä (m2)	Kust.arvio
2. Pysäköintialue Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa		4	1	1841	156 000 €
Pysäköintialueen suunnittelu ja rakentaminen					
3. Kevyen liikenteen väylien linjaus Suurmetsäntien eteläpuolella		4	1	8525	27 000 €
Väylien linjauksen uudistaminen					
4. Kevyen liikenteen väylä välillä Malmin kalmistotie - Talttatie		4	1	1688	57 000 €
Väylän linjauksen ja tasauksen uudistaminen					
TOTEUTUMA YHTEENSÄ					240 000 €
INVESTOINTIOHJELMASSA 2008 - 2012					
TOTEUTUMA YHTEENSÄ					0 €
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					260 000 €

PUISTOT: KÄYTTÖTALouden TOIMENPITEET

KIIREELLISYYSLUOKKA 1		Kunto- luokka	Tavoite	Kust.arvio
1. Karviaismäen aluepuiston siltojen ja rumpujen kaiteet		4	2	14 000 €
Ojien, purojen ja muiden painanteiden ylityskohdissa (3kpl) kaiteiden uusiminen.				
TOTEUTUMA YHTEENSÄ				14 000 €
KIIREELLISYYSLUOKKA 2		Kunto- luokka	Tavoite	Kust.arvio
2. Ala-Malmin puisto		2	1	35 000 €
Kalusteiden ja varusteiden kunnostaminen tai uusiminen. Kasvillisuuden uusiminen.				
3. Ojanvarsi puisto		2	1	74 000 €
Puuston harventaminen näkymien avaamiseksi. Leikkipaikan rakenteiden kunnostaminen. Pelikentän rajaaminen istutuksin.				
TOTEUTUMA YHTEENSÄ				109 000 €
KIIREELLISYYSLUOKKA 3		Kunto- luokka	Tavoite	Kust.arvio
4. Polkujen vahvistaminen viheralueille				20 000 €
Kulku-urien vahvistaminen kivituhkalla Ojanvarsi puistossa, Yrjölänpuistossa, Ala-Malmin puistossa, Karviaismäen aluepuistossa ja viheralueella Tattariharjuntien ja Seppäsestintien välillä.		2	1	
5. Kalusteiden ja syväkeräyssäiliöiden lisääminen puistoreiteillä				53 000 €
Penkkien lisääminen Karviaismäen aluepuistoon ja Longinojanpuistoon. Syväkeräyssäiliön lisääminen Karviaismäen aluepuistoon. Ajoesteiden uusiminen.		3	1	
6. Kevyen liikenteen väylien kunnostukset		3	2	20 000 €
Kevyen liikenteen väylien kunnostukset, lentokentän suoja-alueella kahden käytävän käytöstä poistaminen				
TOTEUTUMA YHTEENSÄ				93 000 €
KÄYTTÖTALouden TOIMENPITEET YHTEENSÄ				216 000 €

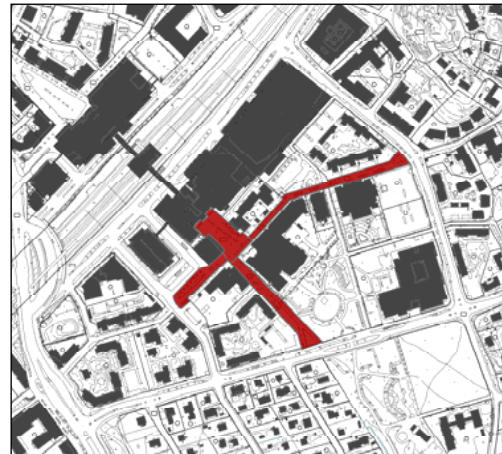
PUISTOT: INVESTOINTIHANKKEET

KIIREELLISYYSLUOKKA 1		Kunto- luokka	Tavoite	Kust.arvio
1. Filpuksenpuisto		4	1	395 000 €
Peruskorjaus				
TOTEUTUMA YHTEENSÄ				395 000 €
KIIREELLISYYSLUOKKA 2		Kunto- luokka	Tavoite	Kust.arvio
2. Longinojan lähiympäristö		4	1	215 000 €
Seudullisen ulkoilureitin täydentäminen, rumpujen korvaaminen silloilla Longinojan tärkeimmissä ylityskohdissa, muiden rumpujen päiden kiveäminen, kaiteiden asentaminen ylityskohtiin.				
3. Fallkullan tila		3	1	95 000 €
Opastuksen parantaminen, pysäköintialueen jäsentäminen, oleskelualueen rakentaminen, reitistön ja valaistuksen täydentäminen.				
TOTEUTUMA YHTEENSÄ				310 000 €
KIIREELLISYYSLUOKKA 3		Kunto- luokka	Tavoite	Kust.arvio
TOTEUTUMA YHTEENSÄ				0 €
INVESTOINTIOHJELMASSA 2008 - 2012				
Ormuspellon ja Ruotutorpantien uudet asemakaava-alueet				400 000 €
TOTEUTUMA YHTEENSÄ				
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				705 000 €

4. KOHDEKOHTAISET SUUNNITELMAT

Pekanraitti, Ala-Malmin raitti ja Ala-Malmin tori

<i>katutyyppi</i>	<i>kävelykatu</i>
<i>katutilan käyttö</i>	<i>jk/pp</i>
<i>liikennemuodot</i>	<i>kävely, huoltoajo</i>
<i>istutukset</i>	<i>runkopuita, pensaita, kausikasveja</i>
<i>valaistus</i>	<i>metallipylväs 5 m</i>
<i>pintamateriaali</i>	<i>punainen betonikivi, nupukivi</i>
<i>reunatuet</i>	<i>punainen graniitti</i>
<i>kaavamerkintä</i>	<i>pp, pp/h</i>

Kohteen kuvaus

Pekanraitti, Ala-Malmin raitti ja Ala-Malmin tori ovat Ala-Malmin keskustan tärkeimmät kävelyalueet ja kaupunkikuvallisesti merkittävä kokonaisuus. Alue on päällystetty punaisella ja harmaalla betonikivellä, joka on paikoin painunut pahasti. Pekanraitille istutetuista puista osa on kuollut tai muuten poistettu eikä uusia ole istutettu tilalle. Osa juuristoritiloista on rikki. Ala-Malmin torilla on kausikasvi-istutuksia ja niiden välissä perinteiset ”koivunjalkapenkit”. Yksi valaisinpylväistä on ajettu vinoon. Alueen yleisilme on viimeistelemätön.

Käyttäjien toivomukset

Ala-Malmin tori on alueen tärkein tapaamispaikka.

Tavoitteet

Viimeistely, korkeatasoinen kokonaisuus. Ylläpidon taso vastaa alueelle asetettua laatutasoa.

Toimenpiteet

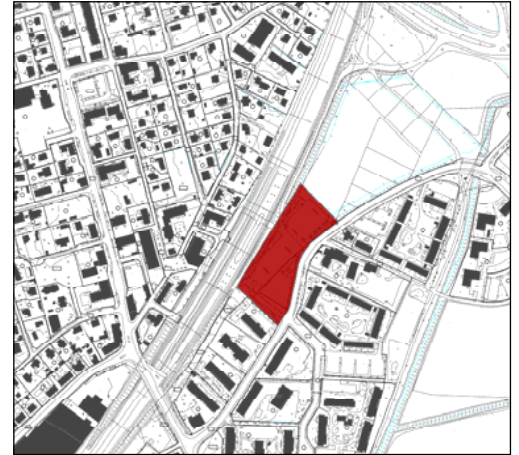
Alueen kalusteet ja varusteet uusitaan. Ala-Malmin torille sijoitetaan jäsennellysti kaupunkikuvaan sopivat penkit. Penkinä käytetään HKR katualueiden selkänojallista paasipenkkiä, jonka jalusta on mustaa luonnonkiveä ja puuosat peittomaalattu (väri RAL 8015, Chesnut Brown). Vaurioituneet juuristoritilat ja valaisimet vaihdetaan ehjiin. Puuttuvien puiden paikoille istutetaan

uudet. Kiveysten painaumat korjataan. Rikkaruohot kitketään. Vinot valaisinpylväät suoristetaan. Jatkossa havaitut puutteet korjataan välittömästi niiden ilmaannuttua.

Ala-Malmin raitin, Pekanraitin ja Ala-Malmin torin perusparannus tulee ajankohtaiseksi seuraavan viisivuotiskauden jälkeen. Perusparannusta suunniteltaessa on selvitettävä alueen huoltoliikenteen tarpeet. Huoltoliikenne pyritään ohjamaan mahdollisuuksien mukaan muille reiteille. Perusparannuksen yhteydessä myös alueiden valaistus uusitaan.

Tapanilan aseman pysäköintialue

<i>katutyyppi</i>	<i>pysäköintialue</i>
<i>katutilan käyttö</i>	<i>pysäköinti</i>
<i>liikennemuodot</i>	<i>pysäköinti</i>
<i>istutukset</i>	<i>runkopuita, nurmi</i>
<i>valaistus</i>	
<i>pintamateriaali</i>	<i>asfaltti</i>
<i>reunatuet</i>	<i>betoni</i>
<i>kaavamerkintä</i>	

Kohteen kuvaus

Tapanilan aseman itäpuolella, radan ja Jäkälätien välissä on pysäköintialue, jonka pinta on painunut paikoin pahasti. Alueen ympäristössä on leveitä, voimakkaasti kuluneita kevyen liikenteen oikopolkuja. Rakentamaton tontti alueen eteläpäässä luo alueelle epäsiistin yleisilmeen.

Tavoitteet

Tavoitteena on kunnostaa pysäköintialue vastaamaan nykyistä käyttöä ja kunnossapidon vaatimuksia sekä sopeuttaa alue ympäristöönsä ja ohjata kevyen liikenteen kulku tarkoituksenmukaisille reiteille.

Toimenpiteet

Pysäköintialueen pohjoisen osan rakennekerrokset uusitaan. Alueen maalaukset uusitaan. Kevyt liikenne Jäkälätieltä ohjataan pysäköintialueelle kivituhkakäytävää pitkin. Pysäköintialueen puuistutuksia täydennetään pensaila. Huomio pyritään ohjaamaan pois eteläosan rakentamattomasta tontista. Alue valaistaan. Valaisinten valinnassa otetaan huomioon ympäristön muut valaisimet, mutta niiden valinnassa ja sijoittelussa huomioidaan myös Helsingin Energian tekemät linjaukset.

Latokartanontien suojaviheralue

<i>katutyyppi</i>	
<i>katutilan käyttö</i>	<i>suojaviheralue</i>
<i>liikennemuodot</i>	
<i>istutukset</i>	
<i>valaistus</i>	
<i>pintamateriaali</i>	<i>nurmi</i>
<i>reunatuet</i>	
<i>kaavamerkintä</i>	

Kohteen kuvaus

Vilppulantien ja Latokartanontien kulmauksessa sijaitseva suojaviheralue on kokonaisuudessaan nurmipintainen. Alueella ei ole suojaavaa vaikutusta korkeamman kasvillisuuden puuttuessa. Alueen sijainti on kaupunkikuvallisesti keskeinen, joten alueen metsittäminen ei ole varteenotettava vaihtoehto.

Tavoitteet

Tavoitteena on luoda suojaviheralueelle puistomainen yleisilme kuitenkin niin, että näköyhteys Latokartanontieltä koululle säilyy

Toimenpiteet

Suojaviheralueelle istutetaan runkopuita selkeiksi ryhmiksi. Alue säilytetään muuten nurmipintaisena.

Karviaismäen aluepuiston siltojen ja rumpujen kaiteet

<i>pinta-ala</i>	152109 m ²
<i>rekisterinumero</i>	56003, 46025
<i>hoitoluokka</i>	A2 (28548 m ²)
	B1 (15273 m ²)
	B2 (11212 m ²)
	C1 (96876 m ²)
<i>tyyppi</i>	<i>lähipuisto</i>
<i>valaistus</i>	<i>puupylväs 12 m, metallip. 5 m</i>
<i>kaavamerkintä</i>	<i>P, EV</i>

Kohteen kuvaus

Karviaismäen aluepuistossa puistokäytävillä ojien ja purojen ylityskohdissa kaiteiden kunto on heikko tai ne puuttuvat kokonaan.

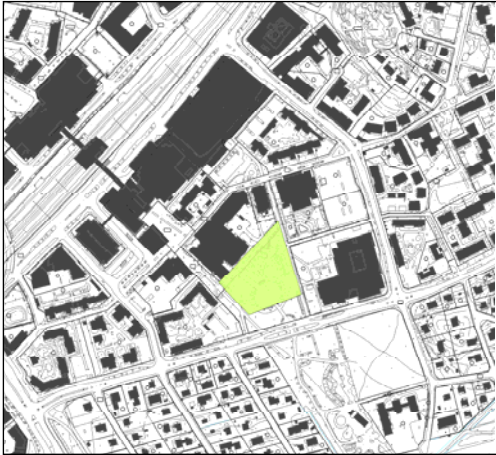
Tavoitteet

Ylityskohdat ovat turvalliset.

Toimenpiteet

Ylityskohtien kaiteet korvataan SuRaKu-ohjeiden esteettömyyskriteerit täyttävillä suojakaiteilla.

Ala-Malmin puisto

<i>pinta-ala</i>	9200 m ²
<i>rekisterinumero</i>	57047
<i>hoitoluokka</i>	A1 (5659 m ²) A2 (3541 m ²)
<i>tyyppi</i>	Edustuspuisto
<i>valaistus</i>	metallipylväs, 5 m
<i>kaavamerkintä</i>	PI

Kohteen kuvaus

Ala-Malmi on koillisen piirin ainoa A1-hoitoluokan puisto ja arvo-ympäristöksi luokiteltu. Puisto muodostaa kaupunkikuvallisesti eheän kokonaisuuden Malmitalon ja Filpuksenpuiston kanssa. Puistossa on suomalaisittain epätavallisen korkeatasoisia rakenteita ja monipuolisia istutuksia. Puisto on huolellisesti hoidettu, mutta yleisilmeeltään hieman kulunut.

Käyttäjien toivomukset

Ala-Malmin puistoa pidetään epäsiistinä ja roskaisena alueena, mutta mukavana kohtauspäikkänä.

Kunnossapitäjien kommentit

Ala-Malmin puistossa puiset osat vaativat kunnostamista tai uusimista. Sora-aukion lasipaviljongin betoniantura rapistuu ja lasitiiliä rikotaan jatkuvasti. Osa kasvilajeista on liian voimakas- kasvuja.

Tavoitteet

Puiston alkuperäinen ilme ja materiaalivalinnat säilyvät. Puiston ylläpito vastaa hoitoluokkaa A1, puisto on yleisilmeeltään aina siisti. Puisto täyttää erityistason esteettömyysvaatimukset sovel- tuvin osin.

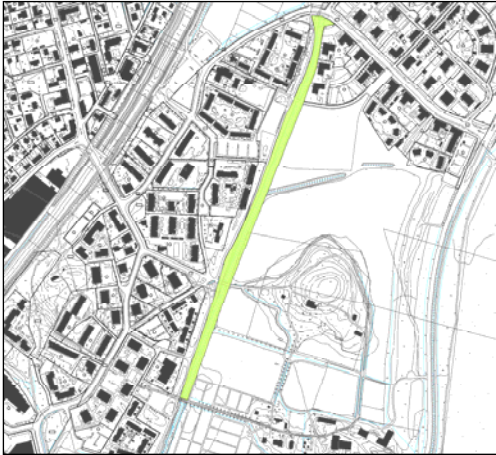
Toimenpiteet

Yleisilmettä kohennetaan hienovaraisesti aikakaudelle tyyppil- lisiä piirteitä vaalien. Kalusteet ja varusteet sekä puupinnat ja

-osat uusitaan tai kunnostetaan. Mikäli kunnostus osoittautuu mahdottomaksi, rakenteet ja kalusteet korvataan uusilla. Uusi- en kalusteiden ja varusteiden tulee ulkoasultaan vastata alkuperäisiä. Puiston sivukäytävälle lisätään käsi- ja selkänojalliset penkit. Kasvillisuutta uusitaan harkiten, voimakaskasvuiset lajit korvataan hillitymmillä, paikalle ja puiston luonteeseen sopivil- la lajeilla. Kaikissa materiaalivalinnoissa, hoitotoimenpiteissä ja kunnostustöissä on otettava huomioon puiston omaperäinen il- miasu sekä sen luonne arvoympäristönä ja esteettömyyden eri- koistason alueena.

Havaitut puutteet korjataan välittömästi.

Ojanvarsipuisto

<i>pinta-ala</i>	53988 m ²
<i>rekisterinumero</i>	57035
<i>hoitoluokka</i>	A2 (14497 m ²) B1 (25188 m ²), B2 (7422 m ²) H1 (6181 m ²) L2 (680 m ²)
<i>tyyppi</i>	Lähipuisto
<i>valaistus</i>	metallipylväs, 8 m
<i>kaavamerkintä</i>	VP, PI

Kohteen kuvaus

Ojanvarsipuisto on yleisilmeeltään siisti, hyvin hoidettu puisto, jonka itäosassa kulkee puro etelästä pohjoiseen. Puron itäluis-kalla kasvava tiheä kasvillisuus estää näkymät Fallkullan pel-loille. Puron itäluiska erottuu ympäristöstään hoitamattomana. Puistossa on puron pohjoispäässä pieni, rakentamaton viher-alue. Puistossa on kaksi hiekkakenttää, joista toinen keskellä puistoa, puistokäytävän länsipuolella. Laajemman hiekkakentän välittömässä läheisyydessä on viereisen koulun sorapintainen kenttä.

Tavoitteet

Ojanvarsipuisto liittyy maisemallisesti kiinteämmin ympäristöönsä. Ojanvarsipuiston puistokäytäviltä avautuu näkymiä Fallkul-lan pelloille. Puiston itäosassa virtaava puro ympäristöineen on luonteva osa puistoa. Keskiosan laaja hiekkakenttä erottuu visu-aalisesti koulun tontista.

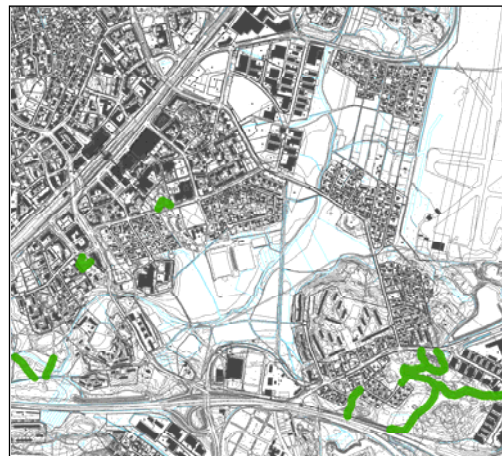
Toimenpiteet

Puron itäpuoli nostetaan hoitoluokkaan C1. Osa alueesta nos-tetaan hoitoluokkaan B2 hoitotapa d, jolloin se niitetään kerran kesässä. Näkymiä avataan harventamalla puustoa selkeiksi puuryhmiksi. Puron länsirantaa hoidetaan hoitoluokassa A3. Rakentamaton alue puron pohjoispäässä nurmetetaan ja sitä hoidetaan hoitoluokan A3 mukaisesti. Keskiosan hiekkakenttä erotetaan koulun kentästä pensasistutuksin.

Leikkipaikan rakenteet kunnostetaan.

Polkujen vahvistaminen viheralueilla

<i>pinta-ala</i>	394439 m ²
<i>rekisterinumero</i>	46025, 56002, 56003, 56011, 57035, 57047
<i>hoitoluokka</i>	A2 (49906 m ²), A3 (4774 m ²), B1 (40461 m ²), B2 (18654 m ²), C1 (267924 m ²), C3 (29045 m ²), H1 (6181 m ²), HL (880 m ²)
<i>tyyppi</i>	Lähipuisto, suojaviheralue
<i>kaavamerkintä</i>	P, PI, VP, EV, VLL

Kohteen kuvaus

Raetien päähän, Ojanvarsipuistoon, Yrjölänpuistoon, Karviaismäen aluepuistoon (Riihenkulman puistossa) ja eteläiselle viheralueelle on luontaisille kulkureiteille syntynyt polkuja.

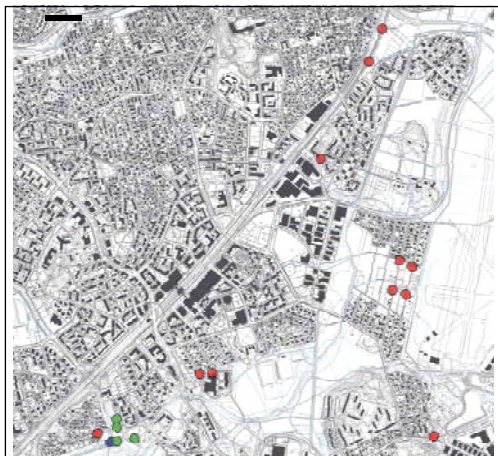
Tavoitteet

Kivituhkalla vahvistetut polut toimivat jatkossakin kulkureitteinä eikä uusia kulku-uria synny.

Toimenpiteet

Polut vahvistetaan kivituhkapintaisiksi, metsäalueilla leveytenä 0,8 m, muualla 1,2 m. Kts. karttaliite 5.

Kalusteiden ja syväkeräyssäiliöiden lisääminen puistoreiteille

<i>pinta-ala</i>	556266 m ²
<i>rekisterinumero</i>	46025, 56003, 56007, 56028, 56019
<i>hoitoluokka</i>	A2 (2854 m ²), A3 (7931 m ²) B1 (212337 m ²), B2 (60281 m ²), C1 (242635 m ²) H1 (1092 m ²), K1 (3242 m ²)
<i>tyyppi</i>	Lähipuisto
<i>kaavamerkintä</i>	P, PI, VP

Kohteen kuvaus

Alueen puistoissa kalusteita on vähän, ne ovat joko todella huonokuntoisia tai täysin uusia. Kalusteiden uusiminen on aloitettu alueen puistoissa kesällä 2007.

Käyttäjien toivomukset

Asukkaat ovat toivoneet lisää penkkejä Longinojan-, Kestikievarin- ja Sepänmäenpuistoihin.

Tavoitteet

Longinojan-, Kestikievarin- ja Sepänmäenpuistoissa sekä Karviaismäen aluepuistossa on puistokäytävillä erityisesti palvelutalojen ja toimintakeskusten läheisyydessä sekä esteettömyyden perus- ja erikoistason reiteillä riittävin etäisyyksin istuimia, joissa on selkä- ja käsinojat. Jäteastioita on kattavasti kaikissa puistoissa ja niiden kapasiteetti on riittävä. Puistokäytävän päättyessä tonttikatuun on käytävän päässä asianmukainen ajoeste.

Toimenpiteet

Puistojen pääkäytävillä ja esteettömyyden perustason reiteille sijoitetaan riittävin etäisyyksin penkkejä, joissa on käsi- ja selkänojat. Penkkien mallin ja värityksen tulee olla sama kuin alueelle kesällä 2008 asennettujen penkkien. Penkkien valinnassa huomioidaan kalusteohje.

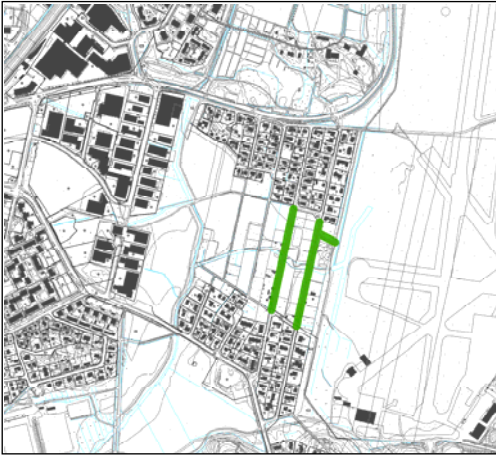
Karviaismäen aluepuistossa penkkejä sijoitetaan esteettömyyden perustason reittien lisäksi poikittaisille puistokäytävillä, yhteensä 4 kpl. Penkit asennetaan upotettavaan betonilaattaan.

Karviaismäen puistossa palvelutalojen läheisyydessä ja esteettömyyden erikois- ja perustason reiteillä penkkien istuin- korkeuden tulee olla 500 mm. Näillä reiteillä penkkien päähän varataan lisäksi vähintään 900 mm:n levyinen tila pyörätuolille. Karviaismäen aluepuistoon sijoitetaan käytävien risteyskohtaan syväkeräyssäiliö. Puistokäytävien päähän asennetaan ajoesteeksi kääntyvät puomit kun puistokäytävä päättyy tonttikatuun (yhteensä 10 kpl).

- ajoeste
- penkki
- syväkeräyssäiliö

Kevyen liikenteen väylien kunnostukset

<i>pinta-ala</i>	184187 m ²
<i>rekisterinumero</i>	57052,
<i>hoitoluokka</i>	A2 (2384 m ²), A3 (m ²) B1 (89903 m ²), B2 (44229 m ²) C1 (46164 m ²), H1 (1507 m ²)
<i>tyyppi</i>	Lähipuisto
<i>valaistus</i>	puupylväs, 12 m
<i>kaavamerkintä</i>	LL, VP, VU

Kohteen kuvaus

Eri puolilla suunnittelualueetta on kivituhkapintaisia kevyen liikenteen väyliä, joiden pinta on kärsinyt vesieroosiosta. Tuiskutien pohjoispuolella lentokentän suoja-alueella kulkee neljä rinnakkaista, samansuuntaista kulkuväylää, joista osa on jo jäänyt kokonaan tai osittain pois käytöstä.

Käyttäjien toivomukset

Käyttäjät ovat toivoneet poikittaisen reittiyhteyden vahvistamista Elovalkeantieltä lentokenttää kiertävälle ulkoilureitille.

Tavoitteet

Ehjä ja tasainen kivituhkapinta. Lentokentän suoja-alueella reitistön järkiperaistaminen.

Toimenpiteet

Eroosioaurioiden kunnostaminen kuuluu normaalin rakenteellisen kunnossapidon piiriin.

Puistokäytävä urheilukentän pohjoispuolella välillä Lallintie–Filpuksenpuisto: kantava kerros muotoillaan ja kivituhkapinta uusitaan.

Lentokentän suoja-alueella kunnostetaan kevyen liikenteen raitit Elovalkeantie ja Tuiskutien sekä Sadetien ja Tuiskutien välissä: Puistokäytävän kantava kerros muotoillaan ja kivituhkapinta uusitaan. Auertien ja Tuiskutien sekä Pilvitien ja Tuiskutien välissä olevat kivituhkapintaiset kevyen liikenteen raitit poistetaan käy-

töstä: reittien varrelta poistetaan opasteet, valaisimet ja muut kadun kalusteet. Elovalkeantieltä lentokentän suuntaan kulkevaa poikittaista yhteyttä vahvistetaan levantämällä ja uusimalla kivituhkapinta.

5. LÄHTEET

Ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitus Helsingissä. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 1996:3.

Fallkullan tila – Maisemallinen selvitys, hoito- ja käyttösuunnitelma ja toimenpideohjelma. Helsingin kaupunki. Kiinteistövirasto. Metsä- ja Maatalousosasto. Helsinki 1991.

Helsingin katuverkon meluntorjuntaselvitys. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2003:9

Helsingin kartanoympäristöjen perusparannuksen ja hoidon seurantaryhmän väliraportti 31.12.1997. Helsingin kaupungin rakennusviraston viherosaston selvityksiä 1998:1.

Kaavoituskatsaus 2007. Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto. Kaupunki suunnittelee 2007:2.

Kausikasvit Helsingissä – linjaukset ja teettäminen. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2006:11/Katu- ja puisto-osasto.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus, luontotietojärjestelmä, <http://kvkmoweb2.hel.fi/ltj>

Seudullinen ulkoilureittisuunnitelma. YTV. Helsinki 2002. <http://www.ytv.fi/liikenne/julk/seuturei.html>

Helsingin kaupungin tietokeskus, <http://www.aluesarjat.fi/>

Julkiset veistokset. Helsingin kaupungin taidemuseo. <http://www.taidemuseo.fi/suomi/veisto/index.html>

KARTTALÄHTEET

Helsingin kaupunki, kiinteistövirasto, kaupunkimittausosasto

HELSINGIN KAUPUNKI
RAKENNUSVIRASTO
PL 1500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

KUVAILELEHTI

Tekijä(t) Tiina Saukkonen, Virpi Vertainen, Maija Elo, Eetu Elohaka, Tommi Kärki, Eila Sihvola	
Julkaisun yhdyshenkilö rakennusvirastossa Virpi Vertainen	
Nimeke Ala-Malmin aluesuunnitelma	Mistä julkaisua saa (henkilö ja huone) Rakennusviraston asiakaspalvelu, Kasarmikatu 21 Virpi Vertainen / h. 511
Sarjan nimeke Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2009:6 / Katu- ja puisto-osasto	
Sarjanumero	Julkaisuaika 2009
Sivuja 149	Liitteitä 1
ISBN 978-952-223-384-4	ISSN 1238-9579
Kieli koko teos suomi	Yhteenveto suomi, ruotsi
Tiivistelmä Ala-Malmin aluesuunnitelma on laadittu rakennusviraston työvälineeksi katu- ja puistoverkostojen ylläpitämiseksi. Suunnittelualueeseen kuuluvat Ala-Malmi, Malmin lentokentän länsiosa ja pääradan itäpuolinen Tapanila. Suunnitelmassa tarkastellaan katu- ja puistoalueiden kuntoa ja palveluiden nykytilaa sekä parantamistarpeita alueen asukkaita kuunnellen. Suunnitelman tarkoituksena on koota tavoitesuunnitelma, jonka avulla kohdennetaan kunnossapidon ja rakentamisen määrärahoja: Suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet ja toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys. Katualueiden suunnittelussa pyritään ympäristöön sopiviin, ympäristön eri arvot ja aikakauden tyypilliset piirteet huomioiviin ratkaisuihin. Viheralueilla tavoitteena on monipuolisen, monimuotoisen ja toimivan kokonaisuuden luominen. Viheralueiden tulee tarjota asukkaille tasavertaiset mahdollisuudet ulkoilla ja käyttää puistojen palveluita turvallisessa ja esteettömässä ympäristössä. Ala-Malmin maatalousmaisema pyritään säilyttämään. Viljely- ja luonnonalueilla pyritään ylläpitämään elinvoimaista, kestäväää ja viihtyisää lähiympäristöä. Luonnon monimuotoisuus otetaan hoitotoissa huomioon.	
Avainsanat aluesuunnitelma, Ala-Malmi, Tapanila, Malmin lentokenttä	
UDK	

HELSINGIN KAUPUNKI
RAKENNUSVIRASTO
KATU- JA PUISTO-OSASTO

Ala-Malmin aluesuunnitelma

LIITE 1 - HANKEOHJELMAT

KEVYEN LIIKENTEEN VÄYLIEN LINJAUS SUURMETSÄNTIEN ETELÄPUOLELLA

1 PERUSTIEDOT

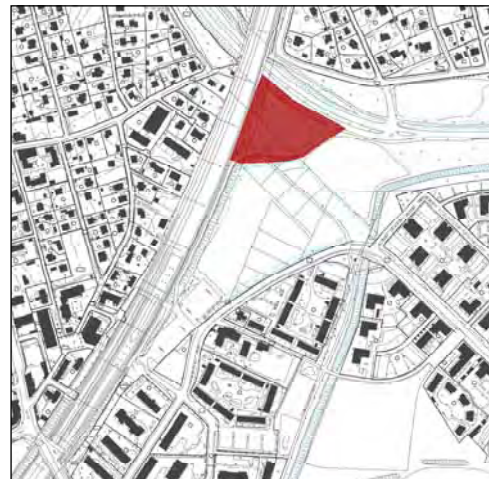
1.1 HANKETIEDOT

Hankkeen nimi: Kevyen liikenteen väylien linjaus Suurmetsäntien eteläpuolella

Hankkeen vaihe: Aluesuunnitelma

Hankkeen sijainti: Helsinki, 38. MALMI, Ala-Malmi

Alue sijaitsee Suurmetsäntien ja pääradan kulmassa: Suurmetsäntien eteläpuolella, radan itäpuolella.

1.2 VASTUUTAHO

Tilaaajaorganisaatio: HKR, KPO

Projektipäällikkö: Hankeohjelmavaihe: Virpi Vertainen
Suunnitteluttamisvaihe: KPI määrittää
Rakennuttamisvaihe: KPI määrittää
Ylläpitovaihe: KPY määrittää

Ohjausryhmä: projektipäällikkö asettaa tarvittaessa

Projektikonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Suunnittelukonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Muu taho: Ratahallintokeskus

2 HANKKEEN TAVOITTEET

2.1 HANKKEEN ENSISIJAISET TAVOITTEET

Kohde tulee toteuttaa katu- ja puisto-osaston strategian mukaisesti turvallisesti, kestäväksi, toimivaksi ja viihtyisäksi. Hankkeen lähtökohtana toimivat aluesuunnitelma, Suurmetsäntien liikennesuunnitelma ja tämä asiakirja. Linjausta suunniteltaessa yhteistyö kaupunkisuunnitteluviraston kanssa on tärkeää: alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa ja lisäksi Heli-rata linjaus sekä mahdollinen täydennysrakentaminen saattavat vaikuttaa kevyen liikenteen väylän linjaukseen.

Alueen rakentamisessa pyritään esteettömyyteen ja alueelle tyypilliseen laatutasoon: reitit rakennetaan kunnossapitoluokkaan 3, viheralueet hoitoluokkaan C1.

Alueen kevyen liikenteen väylien linjaus suunnitellaan toimivaksi. Reittien tulee liittyä luontevasti Suurmetsäntien liikennesuunnitelmassa esitettyyn kevyen liikenteen väylään. Kevyen liikenteen väylien päällysteenä käytetään

asfalttia, kivettävillä alueilla kenttäkiveä. Pyöräreitti valaistaan suurapainenatriumlampuilla. Valaisinmallit ja pylvästyypit valitaan Helsingin Energian linjausten mukaisesti, kuitenkin alueen muut valaisimet huomioiden.

Hankkeen tavoitteita tarkennetaan tarvittaessa ennen työn alkua.

2.2 VÄLIAIKAISEN KÄYTÖN TAVOITTEET

Läpikulun ja huoltoajon tulee onnistua rakentamisen aikana. Työn aikaiseen kunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota.

2.3 NYKYTILA JA NYKYTILAN ONGELMAT

Alueella on useita rinnakkaisia kevyen liikenteen väyliä. Yksi reiteistä toimii rata-alueen huoltoyhteytenä Suurmetsäntieltä. Huoltoyhteys on suljettu puomilla ja valaistu katuvalaisimin. Kevyt liikenne oikaisee huoltoreitiltä Suurmetsäntien yli paikassa, jossa ei ole suojatietä. Oikaisu aiheuttaa vakavan liikenneturvallisuusriskin. Suurmetsäntien liikennesuunnitelmassa on huomioitu kevyen liikenteen yhteystarve.

3 HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

3.1 TEKNISET VAATIMUKSET

3.2 KÄYTETTÄVYYTTÄ JA KOETTAVUUTTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Alueella tulee ottaa huomioon yleiset esteettömyysvaatimukset ja noudattaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston tyyppipiirustuksia. Alueen kulkureittien tulee olla luontevia ja turvallisia.

3.3 YLLÄPIDETTÄVYYTTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

Pyritään koneellisesti kunnossapidettaviin ratkaisuihin. Reittien ylläpitoluokka 3, viheralueiden hoitoluokka C1.

3.4 MUUT HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

Hankkeessa noudatetaan katu- ja puisto-osaston tuote- ja palvelulinjauksia.

4 HANKKEEN VAIKUTUKSET

4.1 LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutuminen yhdessä Suurmetsäntien liikennesuunnitelman kanssa parantaa merkittävästi alueen liikenneturvallisuutta ja käytettävyyttä.

4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia.

4.3 MUUT HANKKEEN VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella on vähäinen kaupunkikuvaa kohentava vaikutus.

5 HANKETEKIJÄT JA OLOSUHDEKUVAUS

5.1 TOTEUTUSAIKATAULU

Hanke toteutetaan kun Suurmetsäntien liikennesuunnitelmassa ehdotettu kevyen liikenteen yhteys Suurmetsäntielle ja sen yli tulee rakenteille.

5.2 TOTEUTUSMUOTO

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.3 LUNASTUKSET JA KORVAUKSET

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.4 LUPA-ASIAT

Hankkeen toteutussuunnittelun yhteydessä sovitaan Ratahallintokeskuksen tarvitseman huoltoyhteyden sijainti ja tehdään sen osalta sopimus ylläpitovastuista.

5.5 OLOSUHDEKUVAUS

Helsingin geoteknisen kartan mukaan alueen maaperä on savea, savikerroksen paksuus on yli 3 m. Huom! Tiedot eivät ole riittävän tarkkoja pohjarakennussuunnitteluun.

6 HANKEKUSTANNUSARVIO

Hankekustannusarvio perustuu HOLA-ohjelmalla laadittuihin hankeosalaskentoihin. Kustannusarviota päivitetään hankkeen tavoitteiden tarkentumisen yhteydessä. Kohteen kokonaiskustannusarvio on noin 27 000 euroa ilman arvonlisäveroä. Hankkeen kustannukset eivät sisällä investointihankkeen hanketehtäviä.

PÄIVITTÄMINEN

Hankeohjelmaa päivitetään kohteen suunnittelun eri vaiheissa. Päivittämisestä vastaan kunkin työvaiheen projektipäällikkö.

VILPPULANTIEN SUOJATIE

1 PERUSTIEDOT

1.1 HANKETIEDOT

Hankkeen nimi: Vilppulantien suojatie

Hankkeen vaihe: Aluesuunnitelma

Hankkeen sijainti: Helsinki, 38. MALMI, Ala-Malmi

Vilppulantien suojatie sijaitsee Ala-Malmin puiston ja Filpuksen puiston välissä.

1.2 VASTUUTAHOT

Tilaaajaorganisaatio: HKR, KPO

Projektipäällikkö: Hankeohjelmavaihe: Virpi Vertainen

Suunnitteluttamisvaihe: KPI määrittää

Rakennuttamisvaihe: KPI määrittää

Ylläpitovaihe: KPY määrittää

Ohjausryhmä: projektipäällikkö asettaa tarvittaessa

Katu- ja puisto-osaston asiantuntijat: Veli Silvo (kaupunkikuva)

Projektitkonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Suunnittelukonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Muu taho x: Määritetään myöhemmin (KPI).

2 HANKKEEN TAVOITTEET

2.1 HANKKEEN ENSISIJAISET TAVOITTEET

Kohde tulee toteuttaa katu- ja puisto-osaston strategian mukaisesti turvallisesti, kestäväksi, toimivaksi ja viihtyisäksi.

Hankkeen lähtökohtana toimivat aluesuunnitelma ja tämä asiakirja.

Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa pyritään erikoistason esteettömyyteen ja alueelle tyypilliseen, korkeatasoiseen laatuun. Suojatie yhdistää Ala-Malmin kaksi keskeisintä puistoa, Ala-Malmin edustuspuiston ja leikki-puisto Filpuksen. Vilppulantie on yksi Ala-Malmin keskustan merkittävimmistä kokoojakaduista, mikä tarkoittaa suojatien osalta paitsi runsaampaa kulutusta myös suurempaa liikenneturvallisuusriskiä. Ala-Malmin puiston hoitoluokka on A1, Vilppulantie kuuluu kunnossapitoluokkaan II. Suojatien keskeinen sijainti kaupunkirakentees-

sa ja kokoojakadulla, sekä sen huomattava kaupunkikuvallinen merkitys ja ympäröivien alueiden korkea taso on otettava huomioon suunnitteluratkaisuissa ja rakentamisessa.

Hankkeen tavoitteena on korostaa ja vahvistaa Ala-Malmin puiston ja Filpuksenpuiston yhteyttä. Vilppulantien suojatietä levennetään kattamaan puistoalueet. Suojatiealue korotetaan ja kivetään kokonaisuudessaan betonikivellä. Suojatiealueella tulee olla myös istutuksia. Istutusten suunnittelussa on huomioitava liikenneturvallisuuden vaatimukset. Suojatien valaistuksessa otetaan huomioon Helsingin Energian alueelle tekemät linjaukset. Suojatien vieressä on oltava valaisin. Valaisimen mallin tulee olla yhteneväinen Vilppulantien muun valaistuksen kanssa.

Hankkeen tavoitteita tarkennetaan tarvittaessa ennen työn alkua.

2.2 VÄLIAIKAISEN KÄYTÖN TAVOITTEET

Kadun tulee olla rakentamisen ajan yleisellä liikenteellä. Kevyen liikenteen kulun tulee onnistua rakentamisen aikana. Työn aikaiseen kunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota.

2.3 NYKYTILA JA NYKYTILAN ONGELMAT

Vilppulantie katkaisee Ala-Malmin puiston ja Filpuksenpuiston muodostaman tärkeän puistoakselin. Vilppulantiella on puistojen kohdalla kapea korotettu suojatie ja leveä nurmisaareke. Kulku on siirtynyt osittain oikopoluille ajoradan yli kohdissa, joissa ei ole suojatietä. Oikopolkujen käyttö aiheuttaa liikenneturvallisuusriskin.

3 HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

3.1 TEKNISET VAATIMUKSET

3.2 KÄYTETTÄVYYTTÄ JA KOETTAVUUTTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Kohteessa tulee ottaa huomioon erikoistason esteettömyysvaatimukset ja noudattaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston tyyppipiirustuksia.

Kohde sijaitsee liikenteellisesti vilkkaalla paikalla ja sillä on huomattava kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen merkitys.

3.3 YLLÄPIDETTÄVYYTTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

Pyritään koneellisesti kunnossapidettäviin ratkaisuihin.

3.4 MUUT HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

Hankkeessa noudatetaan katu- ja puisto-osaston tuote- ja palvelulinjauksia.

4 HANKKEEN VAIKUTUKSET

4.1 LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutuminen parantaa liikenneturvallisuutta.

4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia.

4.3 MUUT HANKKEEN VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutuminen parantaa merkittävästi alueen puistojen käytettävyyttä sekä vahvistaa Malmin asemalta alkavaa yleisten alueiden akselia Ala-Malmin tori – Ala-Malmin puisto – Filpuksenpuisto.

5 HANKETEKIJÄT JA OLOSUHDEKUVAUS

5.1 TOTEUTUSAIKATAULU

Hanke toteutetaan Filpuksen puiston peruskorjauksen yhteydessä.

5.2 TOTEUTUSMUOTO

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.3 LUNASTUKSET JA KORVAUKSET

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.4 LUPA-ASIAT

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.5 OLOSUHDEKUVAUS

Helsingin geoteknisen kartan mukaan alueen maaperä on savea, savikerroksen paksuus on yli 3 m. Huom! Tiedot eivät ole riittävän tarkkoja pohjarakennussuunnitteluun.

6 HANKEKUSTANNUSARVIO

Hankekustannusarvio perustuu HOLA-ohjelmalla laadittuihin hankeosalaskentoihin. Kustannusarviota päivitetään hankkeen tavoitteiden tarkentumisen yhteydessä.

Kohteen kokonaiskustannusarvio on noin 20 000 euroa ilman arvonlisäveroa.

Hankkeen kustannukset eivät sisällä investointihankkeen hanketehtäviä.

PÄIVITTÄMINEN

Hankeohjelmaa päivitetään kohteen suunnittelun eri vaiheissa. Päivittämisestä vastaan kunkin työvaiheen projektipäällikkö

.

KEVYEN LIIKENTEEN VÄYLÄ VÄLILLÄ MALMIN KALMISTOTIE-TATTARIHARJUNTIE

1 PERUSTIEDOT

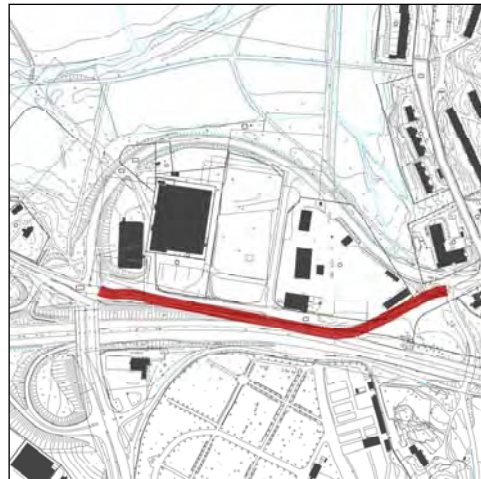
1.1 HANKETIEDOT

Hankkeen nimi: Kevyen liikenteen väylä välillä Malmin kalmistotie-Tattariharjuntie

Hankkeen vaihe: Aluesuunnitelma

Hankkeen sijainti: Helsinki, 38. MALMI, Ala-Malmi

Kevyen liikenteen väylä kulkee Talttatie eteläpuolella, Kehä I:n vieressä Tattariharjuntieltä Malmin Kalmistotielle.

1.2 VASTUUTAHO

Tilaaajaorganisaatio: HKR, KPO

Projektipäällikkö: Hankeohjelmavaihe: Virpi Vertainen

Suunnitteluvaihe: KPI määrittää

Rakennuttamisvaihe: KPI määrittää

Ylläpitovaihe: KPY määrittää

Ohjausryhmä: projektipäällikkö asettaa tarvittaessa

Projekti-konsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Suunnittelukonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Muu taho: Määritetään myöhemmin (KPI).

2 HANKKEEN TAVOITTEET

2.1 HANKKEEN ENSISIJAISET TAVOITTEET

Kohde tulee toteuttaa katu- ja puisto-osaston strategian mukaisesti turvallisesti, kestäväksi, toimivaksi ja viihtyisäksi.

Hankkeen lähtökohtana toimivat aluesuunnitelma, liikennesuunnitelma ja tämä asiakirja.

Alueen rakentamisessa pyritään esteettömyyteen ja alueelle tyypilliseen laatutasoon. Reitin ulkoasu tulee olla siisti ja linjauksen jänkevä. Reitille ei tule reunakiviä, istutuksia eikä valaistusta. Reitti toteutetaan osaksi Talttatiehen liittyvänä kevyen liikenteen väylänä. Reitillä ei ole mainittavaa kaupunkikuvallista merkitystä. Reitti rakennetaan kunnossapitoluokkaan 3.

Hankkeen tavoitteena on parantaa reitin käytettävyyttä ja siten täydentää kevyen liikenteen reittiyhteyttä, joka

kulkee Latokartanontieltä Kehä I:n pohjoispuolta itään. Reitti siirretään kulkemaan Talttatien varteen sen pohjoispuolelle. Reitin linjausta muutetaan ja tasaus tarkistetaan. Muutosten takia maaleikkaukset ja pengerrykset ovat mahdollisia. Reitti päällystetään asfaltilla. Kivettävillä väylän reuna-alueilla käytetään kenttäkiveä. Vanha väylä poistetaan käytöstä ja maisemoidaan tienvarsimaisemaan sopivaksi. Asfaltti jyrsitään, rakennekerrokset korvataan kasvualustaksi sopivalla perusmaalla ja alue nurmetetaan. Reittiä ei valaista.

Hankkeen tavoitteita tarkennetaan tarvittaessa ennen työn alkua.

2.2 VÄLIAIKAISEN KÄYTÖN TAVOITTEET

Läpikulun tulee onnistua rakentamisen aikana. Työn aikaiseen kunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota.

2.3 NYKYTILA JA NYKYTILAN ONGELMAT

Kevyen liikenteen väylä Malmin kalmistotieltä Tattariharjuntielle kulkee aivan Kehä I:n vieressä. Reitti noudattelee vanhan Porvoontien linjausta. Reitti on vaarallinen, meluisa, tuulinen ja epämiellyttävä kulkea.

3 HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

3.1 TEKNISET VAATIMUKSET

3.2 KÄYTETTÄVYYTTÄ JA KOETTAVUUTTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Kohteessa tulee ottaa huomioon yleiset esteettömyysvaatimukset ja noudattaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston tyyppipiirustuksia. Kulkureitin tulee olla luonteva ja turvallinen.

Kohde sijaitsee liikenteellisesti vilkkaalla paikalla. Reitillä ei ole mainittavaa kaupunkikuvallista merkitystä.

3.3 YLLÄPIDETTÄVYYTTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

Pyritään koneellisesti kunnossapidettäviin ratkaisuihin. Reitti kuuluu kunnossapitoluokkaan 3.

3.4 MUUT HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

Hankkeessa noudatetaan katu- ja puisto-osaston tuote- ja palvelulinjauksia.

4 HANKKEEN VAIKUTUKSET

4.1 LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutuminen parantaa reitin käytettävyyttä.

4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia.

5 HANKETEKIJÄT JA OLOSUHDEKUVAUS

5.1 TOTEUTUSAIKATAULU

Määritetään myöhemmin.

5.2 TOTEUTUSMUOTO

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.3 LUNASTUKSET JA KORVAUKSET

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.4 LUPA-ASIAT

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.5 OLOSUHDEKUVAUS

Helsingin geoteknisen kartan mukaan kohde sijaitsee kitkamaa-alueella, jossa maakerroksen paksuus on yli 1 m. Kohde sivuaa osittain savialuetta, jossa savikerroksen paksuus 1-3 m. Huom! Tiedot eivät ole riittävän tarkkoja pohjarakennussuunnitteluun. Reitin linjauksen muuttamisen ja tasauksen tarkistamisen takia leikkaus- ja pengerrystyöt ovat todennäköisiä.

6 HANKEKUSTANNUSARVIO

Hankekustannusarvio perustuu HOLA-ohjelmalla laadittuihin hankeosalaskentoihin. Kustannusarviota päivitetään hankkeen tavoitteiden tarkentumisen yhteydessä.

Kohteen kokonaiskustannusarvio on noin 57 000 euroa ilman arvonlisäveroa.

Hankkeen kustannukset eivät sisällä investointihankkeen hanketehtäviä.

PÄIVITTÄMINEN

Hankeohjelmaa päivitetään kohteen suunnittelun eri vaiheissa. Päivittämisestä vastaan kunkin työvaiheen projektipäällikkö

PYSÄKÖINTIALUE RIIHENKULMAN JA LATOKARTANONTIEN KULMASSA

1 PERUSTIEDOT

1.1 HANKETIEDOT

Hankkeen nimi: Pysäköintialue Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa

Hankkeen vaihe: Aluesuunnitelma

Hankkeen sijainti: Helsinki, 38. MALMI, Ala-Malmi

Pysäköintialue sijaitsee Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa, Riihenkulman pohjoispuolella.

1.2 VASTUUTAHOT

Tilaaajaorganisaatio: HKR, KPO

Projektipäällikkö: Hankeohjelmavaihe: Virpi Vertainen

Suunnitteluttamisvaihe: KPI määrittää

Rakennuttamisvaihe: KPI määrittää

Ylläpitovaihe: KPY määrittää

Ohjausryhmä: projektipäällikkö asettaa tarvittaessa

Katu- ja puisto-osaston asiantuntijat: Juhani Sandström (valaistus), Veli Silvo (kaupunkikuva), Satu Tegel (kasvillisuus)

Projektitkonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Suunnittelukonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Muu taho: Määritetään myöhemmin (KPI).

2 HANKKEEN TAVOITTEET

2.1 HANKKEEN ENSISIJAISET TAVOITTEET

Kohde tulee toteuttaa katu- ja puisto-osaston strategian mukaisesti turvallisesti, kestäväksi, toimivaksi ja viihtyiseksi.

Hankkeen lähtökohtana toimivat aluesuunnitelma, liikennesuunnitelma ja tämä asiakirja.

Alueen rakentamisessa pyritään esteettömyyteen ja alueelle tyypilliseen laatutasoon. Alue sijaitsee vilkkaasti liikennöidyn pääkadun varrella kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävällä kohdalla. Alue liittyy Riihenkulman alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Alueen yleisilmeen tulee olla korkeatasoinen ja sen tulee liittyä saumattomasti ympäristöönsä. Alue rakennetaan kunnossapitoluokkaan III.

Hankkeen tavoitteena on rakentaa asianmukainen pysäköintialue. Pysäköintialue päällystetään asfaltilla. Kivettävät alueet kivetään kenttäkiveyksellä. Pysäköintialue sopeutetaan ympäristöönsä istutuksin. Istutuksissa käytetään puita ja pensaita, mm. Malmin nimikkokasvia pihasyreeniä. Kalusteiden valinnassa otetaan huomioon katu- ja puisto-osaston kaupunkikalustelinjaukset. Alue valaistetaan. Valaisinten valinnassa ja sijoittelussa noudatetaan Helsingin Energian tekemiä linjauksia. Valaisimeksi voitaneen valita muista katu ympäristön valaisimista poikkeava valaisin.

Hankkeen tavoitteita tarkennetaan tarvittaessa ennen työn alkua.

2.2 VÄLIAIKAISEN KÄYTÖN TAVOITTEET

Alue poistetaan käytöstä rakentamisen ajaksi.

2.3 NYKYTILA JA NYKYTILAN ONGELMAT

Riihenkulman ja Latokartanontien kulmassa on katualueella laaja hiekkakenttä, jota Riihenkulman asukkaat ja toimijat sekä Longinojan puistossa vierailevat käyttävät pysäköintiin. Alueen ympäristössä on runsaasti yleisiä palvelurakennuksia, mm. kouluja, palvelutaloja ja lastenkoti, joten yleinen pysäköintialue on perusteltu. Alueella ei ole asianmukaisia rakennekerroksia, päällysteitä tai maalauksia. Alueen käyttökapasiteettia ei ole täysin hyödynnetty. Nykytilassaan alue aiheuttaa esteettisen haitan. Alue sijaitsee vilkkaasti liikennöidyn pääkadun varrella kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävällä kohdalla.

3 HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

3.1 TEKNISET VAATIMUKSET

3.2 KÄYTETTÄVYYTTÄ JA KOETTAVUUTTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Kohteessa tulee ottaa huomioon yleiset esteettömyysvaatimukset ja noudattaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston tyyppipiirustuksia. Kohteessa tulee ottaa huomioon kevyen liikenteen väylän yhteystarve Latokartanontien suojatieltä Riihenkulmaan. Ajo pysäköintialueelle on ohjattava Riihenkulman kautta.

Kohde sijaitsee liikenteellisesti vilkkaalla paikalla ja sillä on kaupunkikuvallista merkitystä. Nykytilassaan alue aiheuttaa esteettisen haitan.

3.3 YLLÄPIDETTÄVYYTTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

Pyritään koneellisesti kunnossapidettäviin ratkaisuihin. Alue kuuluu katujen kunnossapidoluokkaan III.

3.4 MUUT HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

Hankkeessa noudatetaan katu- ja puisto-osaston tuote- ja palvelulinjauksia.

4 HANKKEEN VAIKUTUKSET

4.1 LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutuminen lisää merkittävästi alueen pysäköintitiloja. Kohteen toteutuminen parantaa liikenneturvallisuutta.

4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia.

4.3 MUUT HANKKEEN VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella on merkittävä kaupunkikuvaa ja alueen toiminnallisuutta kohentava vaikutus.

5 HANKETEKIJÄT JA OLOSUHDEKUVAUS

5.1 TOTEUTUSAIKATAULU

Määritetään myöhemmin.

5.2 TOTEUTUSMUOTO

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.3 LUNASTUKSET JA KORVAUKSET

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.4 LUPA-ASIAT

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.5 OLOSUHDEKUVAUS

Helsingin geoteknisen kartan mukaan alueen maaperä on täyttömaata, jonka paksuus yli 3 m, täytön alla on kitkamaakerros. Huom! Tiedot eivät ole riittävän tarkkoja pohjarakennussuunnitteluun Alueen maaperän puhtaus on tutkittava enne rakentamisen aloittamista.

6 HANKEKUSTANNUSARVIO

Hankekustannusarvio perustuu HOLA-ohjelmalla laadittuihin hankeosalaskentoihin. Kustannusarviota päivitetään hankkeen tavoitteiden tarkentumisen yhteydessä.

Kohteen kokonaiskustannusarvio on noin 156 000 euroa ilman arvonlisäveroa.

Hankkeen kustannukset eivät sisällä investointihankkeen hanketehtäviä.

PÄIVITTÄMINEN

Hankeohjelmaa päivitetään kohteen suunnittelun eri vaiheissa. Päivittämisestä vastaan kunkin työvaiheen projektipäällikkö

FILPUKSENPUISTON PERUSKORJAUS

1 PERUSTIEDOT

1.1 HANKETIEDOT

Hankkeen nimi: Filpuksenpuiston peruskorjaus

Hankkeen vaihe: Aluesuunnitelma

Hankkeen sijainti: Helsinki, 38. MALMI, Ala-Malmi

Filpuksenpuisto sijaitsee Vilppulantien eteläpuolella. Puistossa sijaitsee leikkipuisto Filpus.

1.2 VASTUUTAHO

Tilaaajaorganisaatio: HKR, KPO

Projektipäällikkö: Hankeohjelmavaihe: Virpi Vertainen

Suunnitteluttamisvaihe: KPI määrittää

Rakennuttamisvaihe: KPI määrittää

Ylläpitovaihe: KPY määrittää

Ohjausryhmä: projektipäällikkö asettaa tarvittaessa

Katu- ja puisto-osaston asiantuntijat: Juhani Sandström (valaistus), Veli Silvo (kaupunkikuva), Arja Saaristo-Wahlberg (kalusteet), Satu Tegel (kasvillisuus). Tarkennetaan myöhemmin (KPI).

Projektikonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Suunnittelukonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Muu taho: Määritetään myöhemmin (KPI).

2 HANKKEEN TAVOITTEET

2.1 HANKKEEN ENSISIJAISET TAVOITTEET

Kohde tulee toteuttaa katu- ja puisto-osaston strategian mukaisesti turvalliseksi, kestäväksi, toimivaksi ja viihtyisäksi.

Hankkeen lähtökohtana toimivat aluesuunnitelma ja tämä asiakirja. Lisäksi hyödynnetään puistosuunnitelmia Filpuksenpuistosta (VIO 3984) ja Ala-Malmin puistosta (VIO 3982).

Alueen rakentamisessa pyritään erikoistason esteettömyyteen ja alueelle tyypilliseen, korkeaan laatutasoon. Puisto rakennetaan hoitoluokkaan A2. Filpuksenpuisto on oleellinen osa puistoakselia Longinojanpuisto – Ala-Malmin puisto ja tätä yhteyttä tulee korostaa ja vahvistaa. Filpuksenpuiston muotokielen, kasvilajien, pintama-

terialien ja kalusteiden tulee olla yhteensopivia Ala-Malmin puiston kanssa. Käytävät tulee sijoittaa ja läpikulku järjestää siten, ettei niistä aiheudu häiriötä leikkipuistotoiminnalle. Leikkipuisto Filpuksen osalta suunnittelulla pyritään ohjaamaan huomio pois viereisen rakentamattoman tontin epäesteettisyydestä ja poistamaan läpikulutarve leikkipuiston kautta Vilppulantielle.

Hankkeen tavoitteena on uudistaa leikkipuisto nykyvaatimusten mukaiseksi, eri ikäryhmät huomioivaksi ns. kolmen sukupolven leikkipuistoksi. Leikkipuiston peruskorjauksessa toimintojen jäsentely uudistetaan ja läpikulku ohjataan pois leikkipuistosta. Leikkipuiston välineet ja puiston muut kalusteet uusitaan. Alueen istutukset, pinnat ja kulkuväylät sekä reunukset, muurit ja muut rakenteet uusitaan. Oleva maastonmuotoilu säilytetään. Maastonmuotoilu tulee olla suotuisa leikkipuiston toiminnan kannalta. On tärkeää, ettei leikkialueen tuntumaan muodostu kulmauksia, jonne ei ole näköyhteyttä.

Kalusteiden valinnassa otetaan huomioon katu- ja puisto-osaston kaupunkikalustelinjaukset. Leikkipuiston valaistus uusitaan peruskorjauksen yhteydessä. Valaisimien valinnassa ja niiden sijoittelussa otetaan huomioon Helsingin Energian alueelle tekemät linjaukset. Leikkipuisto tulee valaista erityisen hyvin, jotta sen käyttö on turvallista myös hämärän aikana. Leikkipuiston kausikasvi-istutusastiasta luovutaan.

Filpuksenpuiston käytävät kunnostetaan. Käytävien linjaus tarkistetaan koko puiston osalta. Lisäksi rakennetaan uusi reittiyhteys Filpuksenpuistosta lounaaseen Hietakummuntien päähän ja siitä peruskoululle. Ala-Malmin puiston oikopolut vahvistetaan kivituhkapintaisiksi (leveys 1.20 m).

Hankkeen tavoitteita tarkennetaan tarvittaessa ennen työn alkua.

2.2 VÄLIAIKAISEN KÄYTÖN TAVOITTEET

Leikkialue poistetaan käytöstä rakentamisen ajaksi. Leikkipuiston suunnittelu ja rakentaminen pyritään ajoittamaan niin, että leikkialue olisi rakentamisen takia pois käytöstä vain yhden kesän. Läpikulun tulee onnistua myös rakentamisen aikana.

2.3 NYKYTILA JA NYKYTILAN ONGELMAT

Filpuksenpuisto on keskeinen osa puistoakselia, joka alkaa Longinojanpuistosta ja päättyy Ala-Malmin puistoon. Filpuksenpuistossa sijaitseva leikkipuisto Filpus on Ala-Malmin ainoa leikkipuisto. Leikkipuisto sijaitsee keskeisellä paikalla Ala-Malmin kaupunkirakenteessa ja on kovassa käytössä kulunut paikoin erittäin pahoin. Leikkipuiston välineistä osa on uusittu, mutta puistossa on silti turvallisuuspuutteita. Leikkipuiston tilallinen jäsentely ei ole täysin onnistunut. Leikkipuiston erityiseksi ongelmaksi on muodostunut läpikulku Longinojanpuistosta Ala-Malmin torille. Leikkipuiston viereinen, rakentamaton tontti aiheuttaa visuaalisen haitan.

3 HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

3.2 KÄYTETTÄVYYTTÄ JA KOETTAVUUTTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Kohteessa tulee ottaa huomioon yleiset esteettömyysvaatimukset ja noudattaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston tyyppipiirustuksia. Kulkureittien tulee olla luontevia. Leikkipuiston rakenteiden ja pintamateriaalien tulee täyttää turvallisuusvaatimukset. Leikkivälineiden valinnassa ja sijoittelussa on huomioitava eri ikäiset käyttäjät. Kalusteiden ja varusteiden valinnassa käytetään Helsingin kaupungin kalusteohjetta.

Puisto sijaitsee keskeisellä paikalla kaupunkirakenteessa ja sillä on huomattava kaupunkikuvallinen merkitys. Tämä on otettava huomioon suunnittelussa.

3.3 YLLÄPIDETTÄVYYTTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

Pyritään koneellisesti kunnossapidettäviin ratkaisuihin.

3.4 MUUT HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

Hankkeessa noudatetaan katu- ja puisto-osaston tuote- ja palvelulinjauksia.

4 HANKKEEN VAIKUTUKSET

4.1 LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutuminen parantaa ja selkiyttää kevyen liikenteen kulkua Longinojanpuistosta Malmin keskustan suuntaan..

4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia.

4.3 MUUT HANKKEEN VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella on alueen toiminnallisuutta ja kaupunkikuvaa huomattavasti kohentava vaikutus.

5 HANKETEKIJÄT JA OLOSUHDEKUVAUS

5.1 TOTEUTUSAIKATAULU

Hankkeen suunnittelu alkaa vuonna 2009. Samaan hankkeeseen liitetään Vilppulantien suojatien rakentaminen.

5.2 TOTEUTUSMUOTO

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.3 LUNASTUKSET JA KORVAUKSET

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.4 LUPA-ASIAT

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.5 OLOSUHDEKUVAUS

Helsingin geoteknisen kartan mukaan kohde sijaitsee savialueella, jossa savikerroksen paksuun on yli 3 m. Alueella on pienehkö kitkamaa-alue, jonka paksuus on yli 1 m. Huom! Tiedot eivät ole riittävän tarkkoja pohja-rakennussuunnitteluun.

6 HANKEKUSTANNUSARVIO

Hankekustannusarvio perustuu HOLA-ohjelmalla laadittuihin hankeosalaskentoihin. Kustannusarviota päivitetään hankkeen tavoitteiden tarkentumisen yhteydessä.

Kohteen kokonaiskustannusarvio on noin 395 000 euroa ilman arvonlisäveroa.

Hankkeen kustannukset eivät sisällä investointihankkeen hanketehtäviä.

PÄIVITTÄMINEN

Hankeohjelmaa päivitetään kohteen suunnittelun eri vaiheissa. Päivittämisestä vastaan kunkin työvaiheen projektipäällikkö

LONGINOJAN LÄHIYMPÄRISTÖ

1 PERUSTIEDOT

1.1 HANKETIEDOT

Hankkeen nimi: Longinojan lähiympäristö

Hankkeen vaihe: Aluesuunnitelma

Hankkeen sijainti: Helsinki, 38. MALMI, Ala-Malmi

Longinoja virtaa Ala-Malmin kaupunginosan halki pohjoisesta etelään.

1.2 VASTUUTAHO

Tilaaajaorganisaatio: HKR, KPO

Projektipäällikkö: Hankeohjelmavaihe: Virpi Vertainen

Suunnitteluttamisvaihe: KPI määrittää

Rakennuttamisvaihe: KPI määrittää

Ylläpitovaihe: KPY määrittää

Ohjausryhmä: projektipäällikkö asettaa tarvittaessa

Katu- ja puisto-osaston asiantuntijat: Juhani Sandström (valaistus), Veli Silvo (kaupunkikuva), Päivi Islander (pienvedet ja pellot), Tuuli Ylikotila (luontoarvot), Peter Henny (sillat)

Projektikonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Suunnittelukonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Muu taho : Kalatalouden asiantuntija (määritetään myöhemmin).

2 HANKKEEN TAVOITTEET

2.1 HANKKEEN ENSISIJAISET TAVOITTEET

Kohde tulee toteuttaa katu- ja puisto-osaston strategian mukaisesti turvalliseksi, kestäväksi, toimivaksi ja viihtyisäksi.

Hankkeen lähtökohtana toimivat seudullinen ulkoilureittisuunnitelma, Helsingin pienvesiohjelma, aluesuunnitelma ja tämä asiakirja.

Alueen rakentamisessa pyritään alueelle tyypilliseen laatutasoon. Toimenpiteet sijoittuvat lähes luonnontilaisille alueille. Rakennettavan reitin tulee täyttää seudullisessa ulkoilureittisuunnitelmassa esitetyt suositukset reitin leveydestä, pintamateriaalista ja valaistuksesta. Rakennettavien siltojen tulee olla puurakenteisia ja sekä raken-

teeltaan että ulkoasultaan riittävän yksinkertaisia sopeutuakseen saumattomasti maisemaan. Alueita hoidetaan luonnonhoitoluokkien B2 ja C1 mukaisesti. Reitit rakennetaan ylläpitoluokan B. Seudullinen ulkoilureitti on talvikunnossapidettävä, mikä tulee ottaa huomioon rakennesuunnittelussa.

Hankkeen tavoitteena on säilyttää Longinojan nykyiset luontoarvot, korostaa purouoman maisemallista asemaa ja helpottaa sen saavutettavuutta. Tavoitteena on lisäksi täydentää seudullinen ulkoilureitti keskeytyksettömäksi ja parantaa purouoman ja muiden ojamaisten painanteiden ylityskohtien turvallisuutta ja viimeistellä ylityskoh-
tien ulkoasu esteettisesti yhteneväiseksi.

Latokartanon alikulun valmistuttua seudullista ulkoilureittiä täydennetään jatkamalla puistokäytävää alikululta lounaiskulman puistoon. Reitti rakennetaan seudullisen ulkoilureittisuunnitelman mukaisesti 3.5 m leveäksi kivituhkakäytäväksi. Reitti ohjataan Longinojan yli siltaa pitkin. Silta suunnitellaan yksinkertaiseksi tyypisillak-
si, jota voidaan muunnellen sijoittaa rumpujen tilalle myös muihin kohtiin, joissa seudullinen ulkoilureitti ylittää Longinojan. Muiden ojamaisten painanteiden ylityskohtiin asennetaan asianmukaiset suojakaiteet ja rumpujen päät kivetään kenttäkiveyksellä. Kalusteiden valinnassa otetaan huomioon katu- ja puisto-osaston kaupunkika-
lustelinjaukset. Seudullinen ulkoilureitti valaistaan kuten pyörätiet. Valaisimien valinnassa ja niiden sijoittelussa otetaan huomioon Helsingin energian alueelle tekemät linjaukset.

Hankkeen tavoitteita tarkennetaan tarvittaessa ennen työn alkua.

2.2 VÄLIAIKAISEN KÄYTÖN TAVOITTEET

Reittien ja siltojen käyttö ei ole mahdollista rakentamisen aikana. Rakennustöiden aikataulu pyritään suunnitte-
lemaan siten, että kulun estyminen on mahdollisimman lyhytaikaista.

2.3 NYKYTILA JA NYKYTILAN ONGELMAT

Longinojan purolaakso on Ala-Malmin tärkein maisemallinen elementti ja sen ympärille keskittyy myös pääosa alueen luontoarvoista. Longinoja on huomioitu Helsingin pienvesiohjelmassa, jossa on annettu suosituksia sen luontoarvojen palauttamiseksi ja vaalimiseksi. Arvoistaan huolimatta Longinoja on vaikeasti saavutettavissa ja havaittavissa.

Longinojan uomaa seuraileva ulkoilureitti on osa seudullista ulkoilureittiä. Reitti katkeaa lounaiskulman puiston ja Longinojan puiston välissä. Latokartanontien alituskulun toteutuminen täydentää osin reitin, mutta reitti katke-
aa alikulun valmistuttuakin lounaiskulman puiston kulmalla.

Puistokäytävät ylittävät Longinojan purouoman tai muun ojamaisen uoman tai painanteen monin paikoin. Ylityskohdissa uoma on ohjattu rumpuun. Rumpujen päiden käsittelytapa ja kunto vaihtelevat. Ylityskohdista puuttuvat asianmukaiset kaiteet.

3 HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

3.1 TEKNISET VAATIMUKSET

3.2 KÄYTETTÄVYYTTÄ JA KOETTAVUUTTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Kohteessa tulee ottaa huomioon yleiset esteettömyysvaatimukset ja noudattaa rakennusviraston katu- ja puisto-
osaston tyyppipiirustuksia.

Longinojan purolaakso on Ala-Malmin tärkein maisemallinen elementti ja sillä on huomattava kaupunkikuvalli-
nen merkitys.

3.3 YLLÄPIDETTÄVYYTTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

Pyritään koneellisesti kunnossapidettäviin ratkaisuihin. Puistokäytävien ja purouoman välistä aluetta on hoidettava suojavaikkeenä kuitenkin siten, että puron varren kasvillisuuteen jää myös riittävästi suojaavaa puustoa ja pensastoa. Suojausvyöhyke niitetään vähintään kerran kesässä, niittojäte kerätään ja kuljetetaan pois alueelta. Suojausvyöhykkeen leveys 5 m. Seudullinen ulkoilureitti on talvikunnossapidettävä, kunnossapitoluokka B.

3.4 MUUT HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

Longinojassa elää taimenkanta, jonka huomioon ottaminen hankkeessa on tärkeää. Toteutussuunnitteluvaiheessa on selvitettävä hankkeen vaikutukset kalastoon ja pyrittävä minimoimaan mm. töiden aikainen häiriö. On selvitettävä, onko esim. puroa sivuavan puistokäytävän valaisemisella vaikutuksia kalaston olosuhteisiin.

Hankkeessa noudatetaan katu- ja puisto-osaston tuote- ja palvelulinjauksia.

4 HANKKEEN VAIKUTUKSET

4.1 LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutuminen parantaa puistojen reitistön käytettävyyttä ja saavutettavuutta.

4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankkeen siltojen toteutuessa Longinojan luontoarvot parantuvat. Longinojan kalaston elinolosuhteet parantuvat. Kulkemisen ohjaaminen rakennetuille reiteille vähentää ympäristön hallitsematonta kulumista.

4.3 MUUT HANKKEEN VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella on alueen toiminnallisuutta ja kaupunkikuvaa merkittävästi kohentava vaikutus.

5 HANKETEKIJÄT JA OLOSUHDEKUVAUS

5.1 TOTEUTUSAIKATAULU

Määritetään myöhemmin.

Töiden ajoittaminen on tehtävä siten, että ei aiheuteta haittaa puron kalastolle. Veden samentamista ja toimenpiteitä esimerkiksi kalojen kudun aikaan on varottava.

5.2 TOTEUTUSMUOTO

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.3 LUNASTUKSET JA KORVAUKSET

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.4 LUPA-ASIAT

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.5 OLOSUHDEKUVAUS

Helsingin geoteknisen kartan mukaan seudullisen ulkoilureitin tässä hankkeessa rakennettava osuus sijaitsee kitkamaalla, jonka paksuus on yli 1 m. Reittiä sivuaa myös savialue, jossa savikerroksen paksuus on 1-3 m. Longinojan yli rakennettavat muut sillat ja kunnostettavat rummut sijaitsevat savimaalla, jossa savikerroksen paksuus on yli 3m. Huom! Tiedot eivät ole riittävän tarkkoja pohjarakennussuunnitteluun.

6 HANKEKUSTANNUSARVIO

Hankekustannusarvio perustuu HOLA-ohjelmalla laadittuihin hankeosalaskentoihin. Kustannusarviota päivitetään hankkeen tavoitteiden tarkentumisen yhteydessä.

Kohteen kokonaiskustannusarvio on noin 215 000 euroa ilman arvonlisäveroa.

Hankkeen kustannukset eivät sisällä investointihankkeen hanketehtäviä.

PÄIVITTÄMINEN

Hankeohjelmaa päivitetään kohteen suunnittelun eri vaiheissa. Päivittämisestä vastaan kunkin työvaiheen projektipäällikkö

FALLKULLAN TILA

1 PERUSTIEDOT

1.1 HANKETIEDOT

Hankkeen nimi: Fallkullan tila

Hankkeen vaihe: Aluesuunnitelma

Hankkeen sijainti: Helsinki, 38. MALMI, Ala-Malmi

Fallkullan tila sijaitsee Ala-Malmin pohjoisosassa, Suurmetsäntien eteläpuolella, Malminkaaren pohjoispuolella.

1.2 VASTUUTAHO

Tilaaajaorganisaatio: HKR, KPO

Projektipäällikkö: Hankeohjelmavaihe: Virpi Vertainen
Suunnitteluttamisvaihe: KPI määrittää
Rakennuttamisvaihe: KPI määrittää
Ylläpitovaihe: KPY määrittää

Ohjausryhmä: projektipäällikkö asettaa tarvittaessa

Projektikonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Suunnittelukonsultti: Määritetään myöhemmin (KPI).

Muu taho: Nuorisoasiainkeskus.

2 HANKKEEN TAVOITTEET

2.1 HANKKEEN ENSISIJAISET TAVOITTEET

Kohde tulee toteuttaa katu- ja puisto-osaston strategian mukaisesti turvalliseksi, kestäväksi, toimivaksi ja viihtyiseksi.

Hankkeen lähtökohtana toimivat Fallkullan tilan toimenpideohjelma (*Fallkullan tila: Maisemallinen selvitys, hoito- ja käyttösuunnitelma ja toimenpideohjelma. Helsingin kaupunki, Kiinteistövirasto. 1991*), aluesuunnitelma, liikennesuunnitelma, liikenteenohjaussuunnitelma ja tämä asiakirja.

Alueen rakentamisessa pyritään alueelle tyypilliseen laatutasoon. Pysäköintialue johtaa Fallkullan historiallisesti ja maisemallisesti merkittävälle alueelle, mikä on otettava huomioon alueen mm. pintamateriaaleissa ja kasvivalinnoissa. Alue rakennetaan hoitoluokkaan A3.

Hankkeen tavoitteena on parantaa Fallkullan tilan saavutettavuutta ja helpottaa alueella liikkumista sekä täydentää alueen toimintoja.

Kohteen saavutettavuutta parannetaan lisäämällä opastusta. Tila opastetaan asianmukaisin opastein Malminkaareltä. Sisäänkäyntinä toimiva pysäköintialuetta kohennetaan. Pysäköintialue päällystetään asfaltilla. Kivettävät alueet kivetään kenttäkiveyksellä. Pysäköintialue sopeutetaan ympäristöönsä istutuksin. Istutuksissa käytetään puita ja pensaita, kasvilajien on sovittava tilaympäristöön. Pysäköintialueelta järjestetään selkeä opastus kotieläintilalle.

Kohteen käytettävyyttä parannetaan jatkamalla pohjoisosan puistokäytävien valaistusta Ojanvarsipuistoon johtavalle itä-länsi-suuntaiselle puistokäytävälle sekä kotieläintilalta viljelypalstojen läpi Saniaisen päiväkodille Ojanvarsipuistoon. Valaisinmallina käytetään samaa kuin pohjoisosan puistokäytävillä. Tilaa kiertävän ratsastusreitin opastusta parannetaan lisäämällä opasteet käytävien risteyskohtiin.

Kohteen toimintoja täydennetään rakentamalla kartanon mäelle oleskelupaikka, joka liitetään olevaan reitistöön. Kalusteiden valinnassa otetaan huomioon katu- ja puisto-osaston kaupunkikalustelinjaukset.

Asukkaat ovat toivoneet Malminkaaren kotieläintilan pysäköintialueen kohdalla ylittävän suojatien liikenneturvallisuuden lisäämistä hidastein tai liikennevaloin.

Hankkeen tavoitteita tarkennetaan tarvittaessa ennen työn alkua.

2.2 VÄLIAIKAISEN KÄYTÖN TAVOITTEET

Alueen käytön tulee onnistua rakentamisen aikana. Työn aikaiseen kunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota.

2.3 NYKYTILA JA NYKYTILAN ONGELMAT

Fallkullan alue on luonnonarvoiltaan, maisemiltaan ja näkymiltään sekä historiallisilta arvoiltaan arvokas alue. Fallkullan tila muodostuu Fallkullan kartanosta ja Fallkullan kotieläintilasta, joka on nuorisosaasiainkeskuksen nuorisotila. Fallkullan tilalla vierailee vuosittain yli 60 000 kävijää. Lisäksi Fallkullan tilan alueella on palstaviljelmää, ulkoilureitti, ratsastusreitti ja koirapuisto. Fallkullan tilaa ei ole opastettu. Fallkullan kartanon pohjoispuolelle on valmistunut kesän 2008 aikana puisto. Ratsastusreitin opastus on puutteellinen.

3 HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

3.1 TEKNISET VAATIMUKSET

3.2 KÄYTETTÄVYYTTÄ JA KOETTAVUUTTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Kohteessa tulee ottaa huomioon yleiset esteettömyysvaatimukset ja noudattaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston tyyppipiirustuksia. Suunnitteluratkaisujen täytyy sopia tilaympäristöön.

3.3 YLLÄPIDETTÄVYYTTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

Pyritään koneellisesti kunnossapidettäviin ratkaisuihin.

3.4 MUUT HANKKEELLE KOHDISTETTAVAT VAATIMUKSET

Hankkeessa noudatetaan katu- ja puisto-osaston tuote- ja palvelulinjauksia.

4 HANKKEEN VAIKUTUKSET

4.1 LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutuminen parantaa alueen saavutettavuutta ja liikenneturvallisuutta.

4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia.

4.3 MUUT HANKKEEN VAIKUTUKSET

Hankkeen toteutumisella on alueen toiminnallisuutta ja kaupunkikuvaa kohentava vaikutus.

5 HANKETEKIJÄT JA OLOSUHDEKUVAUS

5.1 TOTEUTUSAIKATAULU

Määritetään myöhemmin.

5.2 TOTEUTUSMUOTO

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.3 LUNASTUKSET JA KORVAUKSET

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.4 LUPA-ASIAT

Määritetään myöhemmin (KPI).

5.5 OLOSUHDEKUVAUS

Helsingin geoteknisen kartan mukaan kohde sijaitsee savialueella, jossa savikerroksen paksuun on yli 3 m. Huom! Tiedot eivät ole riittävän tarkkoja pohjarakennussuunnitteluun.

6 HANKEKUSTANNUSARVIO

Hankekustannusarvio perustuu HOLA-ohjelmalla laadittuihin hankeosalaskentoihin. Kustannusarviota päivitetään hankkeen tavoitteiden tarkentumisen yhteydessä.

Kohteen kokonaiskustannusarvio on noin 84 000 euroa ilman arvonlisäveroa.

Hankkeen kustannukset eivät sisällä investointihankkeen hanketehtäviä.

PÄIVITTÄMINEN

Hankeohjelmaa päivitetään kohteen suunnittelun eri vaiheissa. Päivittämisestä vastaan kunkin työvaiheen projektipäällikkö